

Suomen ekumeeninen neuvosto
Ekumeniska rådet i Finland

Toimintakertomus
2005
Verksamhetsberättelse

Suomen ekumeenisen neuvoston julkaisuja
Ekumeniska rådet i Finlands publikationer
LXXVIII

Kuvat

Kansi

Ekumeeninen kulkue Oulun kirkkopäivillä 28.5. Lippua tuulessa tukevat Perry Johansson, Veijo Koivula ja Sanna Ylä-Jussila. Kuva: Kalle Virta.

Iisalmen Evakkokeskus antoi vaikuttavat puitteet SEN:n syyskokoukselle 26.–27.10. Puheenjohtaja, arkkipiispa Jukka Paarma korosti avauspuheessaan sitä, että juhluvuoden teemaksi on valittu nimenomaan *Kirkko Suomessa 850 vuotta*, vaikka kirkkoja onkin monta. Kirkot muodostavat kuitenkin uskontunnustuksemme mukaan yhden kirkon. Haaraantumia on, mutta runko on yksi. Kuva: Thorleif Johansson.

II kansi

1. Pastori Tapani Rajamaata huomioitiin kevätkokouksessa 17.3. Hän on jäänyt eläkkeelle Suomen Metodistikirkon piirikunnanjohtajan virasta ja jättänyt paikkansa kirkkonsa pitkäaikaisena edustajana SEN:n yleiskokouksessa. Kuvassa Rajamaa, Sirpa-Maija Vuorinen ja arkkipiispa Jukka Paarma.
2. Kevätkokouksessa teemasta *Aids ja kirkot* keskustelemassa Jyrki Härkönen, Maila Berchtold, Anne Pönni ja Olli Pitkänen.
3. Päivimaria Mikkola esitelmöi elävästi ja kiinnostavasti seminaarissa *Rukous, sairaus, parantuminen – kristillisiä näkökulmia* 11.3.
4. Kirkko turvapaikkana -seminaarissa 4.4. Wolf-Dieter Just, Marja-Liisa Laihia, Ville Hoikkala ja Jan Edström.
5. Jan Edström, Dorothea Rosenblad ja Minna Saarema-Maunumaa luovuttamassa tasavallan presidentti Tarja Haloselle 24.5. *Abrahamin lapset – kolmen uskonnon yhteiset juuret* -kirjan ensimmäistä kappaletta.
6. *Abrahamin lapset* -kirjan julkistamistilaisuudessa 25.5. kulttuurikeskus Caisassa Jan Edström, Minna Saarema-Maunumaa, Isra Lehtinen, Dan Kantor ja Sanna Ylä-Jussila.
7. Kirkkojen maailmanneuvoston pääsihteeri Samuel Kobia ja ulkomaankauppa- ja kehitysministeri Paula Lehtomäki osallistuivat paneeliin seminaarissa *Globalisaation oikeudenmukaisuus* Oulun kirkkopäivillä 28.5. Kuva: Kuvakotimaa/Matti Karppinen.
8. Helena Rummukainen ostoksilla Kirkkopäivien kirkkotorilla SEN:n esittelypisteessä.

III kansi

1. Kouluvierailulla Porvoossa 9.9. muun muassa Linnajoen koulussa oppilaat esittivät aktiivisesti ekumeniaa käsitteleviä kysymyksiä.
2. *Kuka saa saarnata?* -seminaarissa 15.9. paneelikeskustelussa Kai Vahtola, Marino Trevisini, Petri Piironen ja Arto Kortemaa.
3. Elisabet Mattizon-Armgard, Jan Edström, Dorothea Rosenblad ja Karin Nygårdin Abrahamin lapset -seimen äärelä seminaarissa 6.10.
4. *Abrahamin lapset Pohjolan perukoilla* -seminaarissa virisi vilkas pienryhmäkeskustelu. Kolmen ryhmän muodostivat Marianne Kantonen, Pasi Pirinen ja Juhana Sihvo.
5. Ekumeenisen jumalanpalveluksen Iisalmen vanhassa kirkossa 26.10. toimittivat piispa Wille Riekkinen, pastori Antero Lampi, arkkipiispa Jukka Paarma, pastori Jouni Niiranen, arkkipiispa Leo, rovasti Elias Huurinainen ja rovasti Arno Toivanen. Kuva: Kari Jalkanen.
6. Syyskokouksen yhteydessä syvennyttiin myös karjalaisen piirakkaperinteen saloihin. Isä Elias Huurinainen ja arkkipiispa Leo esittelevät piirakkatyyppejä.
7. Paikallisekumeenisen foorumin osanottajat perhekuvassa Pyhittäjä Herman Alaskalaisen kirkossa Espoossa 1.11.
8. *Kirkko Suomessa 850 vuotta* -juhluvuoden merkeissä kannustettiin leipomaan erityisten muottien avulla oman kirkon mallisia pipareita. Kuvassa luterilaisia tuomiokirkkoja.

Copyright © 2006 Suomen ekumeeninen neuvosto

ISBN: 952-9529-39-2

ISSN: 0784-350X

Graafinen suunnittelu ja taitto:

Päivä Osakeyhtiö

Painaminen ja sidonta:

PK-Paino Oy, Tampere 2006

Sisältö / Innehåll

Suomen ekumeenisen neuvoston tarkoitus ja toimintaa ohjaavat perusarvot Ekumeniska rådet i Finlands syfte och verksamhetsgrund.....	5
Jäsenkirkot / Medlemskyrkor.....	6
Tarkkailijat / Observatörer.....	6
1 Yleiskatsaus toimintavuoteen.....	7
2 Toimintavuoden lähempää tarkastelua.....	9
2.1 Vuosittaiset tapahtumat.....	9
Kristittyjen ykseyden rukousviikko.....	9
Paikallisekumeeninen foorumi.....	9
Lähetyksen teemapäivä.....	9
Kirkkojen kansainvälinen vastuuviikko.....	10
Kristittyjen yhteinen lähetyspyhä.....	10
Ekumeeninen rukouspäiväjulistus.....	11
2.2 Muita hankkeita.....	11
Kirkko Suomessa 850 vuotta.....	11
Oulun kirkkopäivät ja ortodoksisen hiippakunnan juhla.....	12
Kirkot ja maahanmuuttajat.....	12
Abrahamin lapset.....	12
Abrahamin lapset Pohjolan perukoilla.....	13
Abrahamin lasten jouluseimi.....	13
Kirkko turvapaikkana.....	13
Epäluuloista ekumeniaan.....	13
Charta Oecumenica ja Ekumenian hyvät tavat.....	14
Väkivallasta sovintoon.....	14
Nordic-FOCCISA.....	14
Uskontojen kohtaaminen.....	14
3 Tiedotus- ja julkaisutoiminta.....	15
4 Yhteydet ja seuranta.....	16
4.1 Yhteyksiä meillä ja muualla.....	16
4.2 Uskonnonopetuksen seuranta.....	16
5 Neuvoston kokoukset.....	17
5.1 Kevätkokous.....	17
5.2 Syyskokous.....	17
6 Jaostot monessa mukana.....	18
6.1 Eettisten kysymysten jaosto.....	18
6.2 Kasvatusasiain jaosto.....	18
6.3 Naisjaosto.....	19
6.4 Nuorisajaosto.....	20
Ketko™.....	20
Kansainväliset yhteydet.....	20
Ekumeeninen työryhmä.....	21
Spiritualiteettiprojekti.....	21
6.5 Opillisten kysymysten jaosto.....	21
6.6 Paikallisen ekumenian jaosto.....	22
6.7 Sektionen för finlandssvensk ekumenik.....	22
7 Hallinto ja talous.....	23
7.1 Hallitus.....	23
7.2 Henkilökunta.....	23
7.3 Vuoden kulku lukuina.....	23
8 Arviointia.....	24
8.1 Asetetut ja saavutetut tavoitteet.....	24
8.2 Ekumenia Suomessa 2005.....	24
1 Översikt över verksamhetsåret.....	26
2 Närmare granskning av verksamhetsåret.....	28

2.1	Årligen återkommande händelser	28
	Böneveckan för kristen enhet	28
	Lokalekumeniskt forum	28
	Temadag för mission	28
	Kyrkornas internationella ansvarsvecka	29
	Gemensam kristen missionshelg	29
	Ekumeniska böndagsplakatet	30
2.2	Övriga projekt	30
	Kyrkan i Finland 850 år	30
	Kyrkodagar i Uleåborg och ortodoxa stiftes jubileum	30
	Kyrkor och invandrare	31
	Abrahams barn	31
	Abrahams barn i Nordiskt perspektiv	31
	Abrahams barns julkrubba	32
	Kyrkan som fristad	32
	Från misstro till ekumenik	32
	Charta Oecumenica och Takt och ton inom ekumeniken	32
	Från våld till försoning	32
	Nordic-FOCCISA	33
	Religionsmöte	33
	3 Information och publikationsverksamhet	34
	4 Kontakter och uppföljning	35
	4.1 Kontakter på hemmaplan och utomlands	35
	4.2 Uppföljning av religionsundervisningen	35
	5 Rådets möten	36
	5.1 Vårmetet	36
	5.2 Höstmötet	36
	6 Sektionerna med i mycket	37
	6.1 Sektionen för etiska frågor	37
	6.2 Sektionen för fostran	37
	6.3 Kvinnosektionen	37
	6.4 Ungdomssektionen	38
	Ketko™	39
	Internationella kontakter	39
	Ekumenisk arbetsgrupp	39
	Spiritualitetsprojektet	40
	6.5 Sektionen för lärofrågor	40
	6.6 Sektionen för lokal ekumenik	40
	6.7 Sektionen för finlandssvensk ekumenik	41
	7 Administration och ekonomi	42
	7.1 Styrelsen	42
	7.2 Personal	42
	7.3 Året i siffror	42
	8 Utvärdering	43
	8.1 Uppställda och uppnådda mål	43
	8.2 Ekumeniken i Finland 2005	43
	Tilinpäätösasiakirjat 2005	45
	Julistus neljästä ekumeenisesta kiitos-, katumus- ja rukouspäivästä vuonna 2006	59
	Plakat om fyra ekumeniska tacksägelse-, bot- och böndagar år 2006	59
	Vesi on ihmisoikeus -vetoomus	60
	Työryhmät ja niiden jäsenet / Arbetsgrupper och dess medlemmar	61
	SEN:n jäsenyhteisöt ja niiden edustajat / ERF:s medlemssamfund och deras representanter	61
	Tarkkailijat ja niiden edustajat / Observatörer och deras representanter	61
	Jäsenyhteisöjen ja tarkkailijoiden edustajat jaostoissa /	
	Av medlems- och observatörssamfundens utsedda representanter i sektioner	62
	Hallitus / Styrelse	63
	Toimisto / Kansli	63
	Luettelo käytetyistä lyhenteistä	63
	SEN:n päätöksenteko / ERF:s beslutsprocess	64

Suomen ekumeenisen neuvoston toimintaa ohjaavat perusarvot *Ekumeniska rådet i Finlands verksamhetsgrund*

Suomen ekumeeninen neuvosto (SEN) on niiden Suomessa toimivien kirkkojen, kristillisten yhteisöjen ja seurakuntien yhteys, jotka on hyväksytty sen jäseniksi ja jotka tunnustavat Herran Jeesuksen Jumalaksi ja Vapahtajaksi Raamatun mukaan ja jotka sen vuoksi pyrkivät yhdessä täyttämään yhteistä kutsumusta yhden Jumalan, Isän, Pojan ja Pyhän Hengen kunniaksi.

Neuvoston tarkoitus on kirkkojen ja kristillisten yhteisöjen yhteistyöelimenä

- edistää pyrkimyksiä kohti Kristuksen kirkon näkyvää ykseyttä,
- vahvistaa kristittyjen yhteyttä, palvelua ja todistusta Suomessa,
- toimia kirkkojen ja kristillisten yhteisöjen kohtauspaikkana.

Tarkoituksensa toteuttamiseksi neuvosto

- kutsuu kirkkoja ja kristillisiä yhteisöjä ja niiden jäseniä keskinäiseen vuorovaikutukseen,
- keskustelee ajankohtaisista ekumeenisista kysymyksistä,
- järjestää neuvotteluja, seminaareja ja konferensseja,
- harjoittaa julkaisutoimintaa,
- pitää yhteyttä jäsenkirkkoihinsa ja tarkkailijoihinsa sekä toisiin ekumeenisiin järjestöihin Suomessa ja ulkomailla.

Ekumeniska rådet i Finland (ERF) är en gemenskap av i Finland verksamma kyrkor, kristna samfund och församlingar, vilka blivit antagna som medlemmar, och som bekänner Herren Jesus som Gud och Frälssare enligt Bibeln, och därför tillsammans strävar till att fullgöra sin gemensamma kallelse den ende Guden, Fadern, Sonen och den heliga Anden, till ära.

Rådets syfte är att som ett samarbetsorgan för kristna kyrkor och samfund

- främja strävanden mot Kristi kyrkas synliga enhet,
- att stärka de kristnas enhet, tjänst och vittnesbörd i Finland,
- vara en mötesplats för kyrkor och kristna samfund.

Rådet uppfyller sitt syfte genom att

- kalla kyrkor och kristna samfund och deras medlemmar till interaktion,
- diskutera aktuella ekumeniska frågor,
- arrangera överläggningar, seminarier och konferenser,
- idka publikationsverksamhet,
- upprätthålla kontakten till medlemskyrkor och observatörer samt med andra ekumeniska organisationer i Finland och utomlands.

Jäsenkirkot / Medlemskyrkor

Neuvoston jäseneksi voidaan hyväksyä Suomessa toimivat kirkot ja kristilliset yhteisöt, jotka tunnustavat Herran Jeesuksen Jumalaksi ja Vapahtajaksi Raamatun mukaan ja jotka sen vuoksi pyrkivät yhdessä täyttämään yhteistä kutsumustaan yhden Jumalan, Isän, Pojan ja Pyhän Hengen kunniaksi.

Till medlemmar av rådet kan godkännas i Finland verksamma kyrkor och kristna samfund som bekänner herren Jesus som Gud och Frälsare enligt Bibeln, och därför tillsammans strävar efter att tillsammans fullgöra sin gemensamma kallelse en enda Gud, Fader, Son och helig Ande, till ära.

- Suomen evankelisluterilainen kirkko / Evangelisk-lutherska kyrkan i Finland
- Suomen ortodoksinen kirkko / Finlands ortodoxa kyrka
- Suomen Vapaakirkko
- Katolinen kirkko Suomessa / Katolska kyrkan i Finland
- Finlands svenska baptistmission
- Finlands svenska metodistkyrka
- Suomen Metodistikirkko
- Pelastusarmeija / Frälsningsarmén
- Olaus Petri församling
- Missionskyrkan i Finland
- The Anglican Church in Finland
- International Evangelical Church in Finland

Tarkkailijat / Observatörer

Neuvoston tarkkailijoiksi voidaan hyväksyä Suomessa toimivat kirkot tai kristilliset yhteisöt sekä kristittyjen yhteyttä edistävät rekisteröidyt yhdistykset.

Som observatörer i rådet kan godkännas i Finland verksamma kyrkor och kristna samfund samt registrerade föreningar som främjar kristen enhet.

- Suomen Adventtikirkko
- Suomen Baptistiyhdyskunta
- Ystävien Uskonnollinen Seura Kveekarit
- Finlands Svenska Pingstmission
- Hiljaisuuden ystävät
- Kansan Raamattuseura
- Maailmanvaihto ICYE
- Opiskelijoiden Lähetysliitto
- Pyhän Henrikin pyhiinvaellusyhdistys
- Sinapinsiemen
- Suomen Ev.lut. Seurakuntien Lapsityön Keskus
- Suomen kristillinen rauhanliike
- Suomen Kristillinen Ylioppilasliitto
- Suomen Liikemiesten Lähetysliitto
- Suomen NMKY:n liitto
- Suomen NNKY:n liitto
- Suomen Pipliaseura
- Suomen Poikien ja Tyttöjen Keskus
- Tuomas yhteisö

1 Yleiskatsaus toimintavuoteen

Kirkko Suomessa 850 vuotta -juhlavuosi sävytti myönteisellä tavalla ekumenian vuotta 2005. Kirkon juhla oli näkyvästi esillä mediassa ja kaikkialla yhteiskunnassa. Kirkkojen sitoutuminen juhlavuoden yhteiseen viettämiseen ja ekumeeniseen valmisteluprosessiin antoi kristittyjen yhteisen todistuksen yhdestä Kristuksen kirkosta. Juhlavuoden alkua sävytti Aasian tsunami-katastrofin aiheuttama järkytys ja muun muassa avajaisjumalanpalveluksen tunnelma muuttui, kun sitä vietettiin uhrien muistojumalanpalveluksena. Kirkko on lohduttajana murheen keskellä, tämä on maallemme ja kansallemme tuttua aikaisemmastakin historiastamme.

Sanan *ekumeeninen* myönteinen vire tuli esille myös tsunamin kuolonuhrien kotiinpaluun yhteydessä lentokentällä pidetyissä muistohetkissä, jotka järjestettiin ekumeenisesti. Monin paikoin vuoden mittaan kuultiin todettavan, että ekumeenisella hartaudella oli tärkeä osa tässäkin yhteydessä.

Nykyaikaisen ekumeenisen liikkeen innoittavan esikuvan, NMKY:n maailmanliiton opillisen perustan, Pariisin baasiksen, allekirjoittamisesta oli kulunut 150 vuotta. Tätä juhlittiin eri puolilla maailmaa. Suomen NMKY-liitto järjesti muun muassa juhlaseminaarin keväällä. Suomalaisen NMKY-liikkeen vahva vaikuttaja professori Arthur Hjelt oli yksi Suomen ekumeenisen neuvoston perustajista vuonna 1917.

Kristittyjen yhteisen toivon maamerkiksi tuli Pyhän Henrikin ekumeeninen taidekappeli Turun Hirvensalossa. Kansalaishankkeena rakennettu puhuttelevan kaunis kappeli vihittiin helluntaina.

Kirkon juhlavuosi toi Suomeen Kirkkojen maailmanneuvoston pääsihteeri Samuel Kobian, joka vieraili Oulun kirkkopäivillä SEN:n puheenjohtajan, arkkipiispa Jukka Paarman kutsumana. Kirkkopäivien edellä ilmestyi kirjauutuuksien *Abrahamin lapset*, jota erityisesti suvaitsevaisuuskasvatuksen asiantuntijat lehteilivät kiinnostuneina. Juhlavuoden puitteissa kokoonnuttiin neuvoston kokoukseen Iisalmeen, jossa ylä-savolainen ekumenia esittäytyi vaikuttavalla tavalla.

Paavi Johannes Paavali II kuoli 2.4. Globaalien uskonnollisten johtajien ja yhteyksien luojan hautajaisiin Vatikaaniin kokoontui runsaasti eri kirkkojen ja valtioiden edustajia. Myllyjärven ekumeenisen keskuksen keulahahmo isä Robert de Caluwé nukkui pois 21.4. Isä Robertin merkitys suomalaiselle ekumenialle ja taide-elämälle on huomattava, hän oli muun muassa suomalaisen rukousviikkoperinteen uranuurtaja. Taizén veli Roger sai surmansa mieleltään järkkyneen henkilön puukottamana 16.8. kesken iltarukouksen Taizén Sovituksen kirkossa. Ekumeenisen luostariyhteisön perustajan ja rauhanrakentajan kuolema järkytti kaikkia. Maailman kristityt entiset ja nykyiset nuoret pitävät Taizéä paikkana, jossa uskalletaan elää todeksi sitä, mihin muu kristikunta ei vielä ole valmis.

Edeltä menneiden veljien muistoa siunatessamme voimme yhtyä veli Rogerin kuluneena vuonna Taizén kirjeessä kirjoittamaan ajatukseen: *Tänään on kiire luoda uudelleen yhteys; sitä ei voi enää jatkuvasti siirtää hamaan tulevaisuuteen, ajan loppuun. Tahdommeko tehdä kaiken voitavamme, jotta kristityt havahtuisivat yhteyden henkeen?*

Rukous ja jumalanpalvelus

Yhteinen rukous on ekumenian ydin. Yhteiset rukouspäivät ja viikot sävyttivät ekumeenista kirkkovuotta kun kirkot ja seurakunnat rukoilivat yhdessä kirkon ykseyden, maailmanrauhan ja maailmanlähetyksen puolesta. Kristittyjen ykseyden rukousviikkoa vietettiin teemalla *Kristus, kirkon perusta*. Maaliskuun ensimmäisen perjantain Maailman rukouspäivän eli naisten kansainvälisen rukouspäivän teemana oli *Te olette maailman valo*. Kristittyjen yhteistä lähetyspyhää vietettiin lokakuun toisena pyhänä ja teemana oli *Sovinto lähetyksessä*. Valtiovallan ekumeeninen itsenäisyyspäivän jumalanpalvelus järjestettiin perinteiseen tapaan Helsingin tuomiokirkossa ja ekumeeninen joulurauhan vetoomus-tilaisuus Turun tuomiokirkossa. Tasavallan presidentti allekirjoitti vuoden 2006 ekumeenisen rukouspäiväjulistuksen, jossa korostetaan ihmisarvoisen vanhuuden ja sukupolvien välisen yhteyden merkitystä. Nämä ja lukuisat muut tapahtumat kertoivat rukouksen tarpeesta ja voimasta maassamme.

Keskustelua saarnavieraanvaraisuudesta jatkettiin ja teema herätti myös median kiinnostusta syksyisen seminaarin tiimoilta. Käsitys saarnan ja hengellisen puheen luonteesta vaikuttaa pitkälti siihen, kuka saa saarnata eri kirkkojen jumalanpalveluksissa. Silloin kun on kyse varsinaisesta saarnasta, saarnavieraanvaraisuus on rajatumpaa kuin silloin, kun on kyse hengellisestä puheesta.

Lähetys ja yhteinen todistus

Tule Pyhä Henki paranna ja sovita oli teemana Kirkkojen maailmanneuvoston 13. Maailmanlähetyksen ja evankelioimisen konferenssissa Ateenassa toukokuussa. Kokous, joka järjestettiin vajaa vuosi ennen KMN:n yleiskokousta, edusti uutta lähestymistapaa järjestelyissä. Kokous herätti uutta toivoa ekumeenisen yhteistyön mahdollisuuksista, kun kaikki kirkot olivat edustettuina saman arvoisina: ortodoksit, katoliset, protestantit ja helluntailais-karismaattiset. Kokouksen vahvuus oli sen hengellinen elämä, vuorovaikutus, lähetysten moninaisuuden esille nostaminen ja uusi päätöksentekotapa, konsensus. Sanan julistaminen lähetyksen yhtenä ilmaisuna olisi voinut näkyä enemmän. Suomalainen edustus oli merkittävä, mistä oli iloa ja hyötyä Helsingissä marraskuussa pidetyssä Lähetyksen teemapäivässä.

Ekumenian uudet löydöt

Ekumeenisessa liikkeessä, KMN:ssa ja muissa ekumeenisissa järjestöissä keskusteltiin edelleenkin ahkerasti ekumeenisen liikkeen uudelleen hahmottamisesta eli rekonfiguraatiosta tai ekumeniasta 21. vuosisadalla. Tätä prosessia varten tehtiin Kirkkojen maailmanneuvostossa laaja kartoitus-työ *Mapping the Oikoumene*, jossa kirkkojen väliset suhteet ja ekumeeniset struktuurit kartoitettiin. Puhuessaan maamme kirkkojen johtajille Oulussa pääsihteeri Samuel Kobia toivoi, että paikallisen ekumenian löydöt voitaisiin ottaa paremmin huomioon kansainvälisessä ekumeniassa.

Brasilian Porto Alegressa 14.–23.2.2006 pidettävää Kirkkojen maailmanneuvoston 9. yleiskokousta valmisteltiin aktiivisesti. Luterilaisen kirkon ulkoasiain osasto kutsui yleiskokouksen suomalaiset osallistujat useaan neuvotteluun ja laajapohjaiseen seminaariin. Ekumeeninen nuorisoverkosto järjesti säännöllisesti keskusteluja rekonfiguraatio-kysymyksestä.

Kokoukset ja seminaarit

Neuvoston kokouksissa käsiteltiin sääntömääräisten asioiden lisäksi ajankohtaisia ja ekumeeniselle toiminnalle relevantteja aiheita. Kevätkokouksessa oli esillä teema *Kirkot ja Aids – osa II*. Kahdeksantoista vuotta aikaisemmin oli SEN järjestänyt urauurtavan ekumeenisen symposiumin asiasta ja nyt palattiin teeman käsittelyyn uudelta laajemmalta pohjalta. Syyskokouksessa Iisalmessa teemana oli *Kirkko Suomessa 850 vuotta. Mitä se meille merkitsee?*

Rukous, sairaus, parantuminen — kristillisiä näkökulmia oli laajaa kiinnostusta osakseen saaneen seminaarin teemana maaliskuussa. *Kirkko turvapaikkana* tuli uudesta näkökulmasta esille keväisessä maahanmuuttajatyön seminaarissa. *Ekumenia kirkoissa ja teologiassa* oli toukokuussa esillä

Joensuussa. Saarnan teologiaa ja käytäntöä pohdittiin syyskuussa seminaarissa *Kuka saa saarnata? Väkivallattomalla viikolla lokakuussa järjestettiin seminaari Naisten tie väkivallasta sovintoon*.

Lokakuussa kokoonnuttiin myös pohtimaan teemaa *Abrahamin lapset pohjolan perukoilla* SEN:n keväisen uuden julkaisun *Abrahamin lapset – kolmen uskonnon yhteiset juuret* innostamana.

Dialogi ja kohtaaminen

Keskustelu ja vuorovaikutus ovat ekumenian perusedellytyksiä. Suomalaiseen ekumeniaan kuuluu luontevasti säännöllistä kohtaamista sekä SEN:ssä että eri kirkkojen välillä, mikä on vaikuttanut maamme ekumeeniseen ilmapiiriin.

Suomen ev.lut. kirkon ja Venäjän ortodoksisen kirkon oppikeskustelut järjestettiin Turussa 20.–25.9. Neuvottelujen isäntänä toimii arkkipiispa Jukka Paarma ja venäläistä valtuuskuntaa johti Pietarin ja Laatokan metropoliitta Vladimir. Keskustelujen teemana on *Kristillinen ihmiskäsitys nykyväivän Euroopassa – pelastus ja usko modernin yhteiskunnan kontekstissa*. Esitelmissä käsiteltiin luterilaisen ja ortodoksisen sosiaalietiikan perusteita, Euroopan arvopohjaa sekä ihmisen vapaata tahtoa ja sen yhteyttä pelastumiseen. Neuvottelu oli jo kolmastoista vuonna 1970 aloitettujen oppikeskustelujen sarjassa. Tarkkailijoina oppikeskusteluihin osallistui edustajia Ruotsin, Viron ja Inkerin luterilaisista kirkoista, Suomen ortodoksisesta kirkosta, Suomen vapaan kristillisyyden neuvostosta ja SEN:sta.

SVKN:n ja Frikyrklig Samverkan rf:n jäsenyhteisöjen ja Suomen evankelisluterilaisen kirkon johdon vuosittainen tapaaminen järjestettiin kuluneena vuonna 29.9. Myös SEN:n pääsihteeri osallistui.

Kolmen monoteistisen uskonnon johtajat tapasivat kolme kertaa.

2 Toimintavuoden lähempää tarkastelua

2.1 Vuosittaiset tapahtumat

Kristittyjen ykseyden rukousviikko

Kristittyjen ykseyden rukousviikkoa vietettiin 18.–25.1. Teemana oli *Kristus, kirkon perusta* (1. Kor 3:1–23). Rukousviikon aikana nostettiin esille Suomen kirkkojen 850-vuotista historiaa. Kansainvälisen rukousviikon tiimoilta korostettiin kristillisten kirkkojen vaikutusta suomalaiseen yhteiskuntaan ja kulttuuriin.

Rukousviikon kaikille kirkoille yhteisen aineiston oli valmistellut ekumeeninen työryhmä Slovakiassa, jossa kirkot ovat eläneet toistakymmentä vuotta kasvun ja uudistumisen aikaa. Slovakian kirkot ovat painottaneet, että uskon kasvaminen on kirkkojen välisen ykseyden kasvamista. Nöyryys palvelutehtävässä yhdistää ja kirkoilla on palvelutehtävässään myös yhteinen perusta.

Rukousviikon kansainvälisen aineiston kokoamisesta oli vastannut aikaisempien vuosien tapaan Kirkkojen maailmanneuvoston Faith and order -komission sekä Katolisen kirkon kristittyjen ykseyden edistämisen neuvoston asettama työryhmä. Vuoden 2005 aineistoon oli myös selkeästi merkitty nämä kaksi julkaisijaa.

Toimisto huolehti aineiston lähettämisestä seurakuntiin ja tuki seurakuntia rukousviikon vietossa. Syksyllä keskiytettiin seuraavan vuoden rukousviikon aineiston toimittamiseen suomeksi. Toimituskuntaan ovat vuosia kuuluneet Veijo Koivula, Jan Edström ja Sirpa-Maija Vuorinen. Suomenostyon on tehnyt Mirja Sevón.

Paikallisekumeeninen foorumi

Paikallisekumeeninen foorumi kokoontui 1.11. Espoossa. Tämä foorumi kokoaa yhteen paikallisekumeenisia toimijoita eri puolilta Suomea. Päivän aikana vierailtiin Espoon hiippakunnan tuomiokapitulissa, helluntaiseurakunnassa, Pyhittäjä Herman Alaskalaisen kirkossa ja Tapiolan ev.lut. seurakunnassa.

Piispa Mikko Heikan pitämän hartauden jälkeen hiippakuntasihteerit Irja Askola ja piispa kertoivat nuorimman evankelisluterilaisen hiippakunnan maahanmuuttajatyöstä ja vahvasta ekumeenisesta vuorovaikutuksesta Espoossa. Piispa korosti, että toisen kirkkokunnan hyvä säteilee hyvää myös muille kirkoille.

Pastorit Kyösti ja Irma Frestadius esittelivät helluntaiseurakunnan ja kansainvälisen seurakunnan työtä kauniissa talokootyöllä rakennetussa kirkossa, jossa yhteisellä sovinnon lounaalla Majakka-seurakunnan pastori Antero Laukkanen kertoi verkostosta, jossa eri seurakuntien pastoreita kutsutaan säännöllisesti yhteen keskustelemaan ja rukoilemaan.

Verkosto toimii 25 paikkakunnalla ja tähtäimessä on laajentaa sitä.

Ortodoksisessa Pyhittäjä Herman Alaskalaisen kirkossa pastori Heikki Huttunen toimitti rukouspalveluksen. Paikallisen ekumenian jaoston sihteeri, pastori Veijo Koivula korosti, että on tärkeää kohdata kasvatusten ja pistää hyvät ideat kiertämään. Uusia toiminta-ajatuksia tallennetaan edelleenkin SEN:n kotisivuilla olevaan paikallisekumenian ideapankkiin. Sirpa-Maija Vuorinen valotti seuraavan rukousviikon virikeaineiston sisältöä, jonka viitekehys on Irlannissa.

Jan Edstöm jakoi kokemuksiaan Ateenan Maailmanlähetyksen ja evankelioimisen konferenssista. Keskustelussa virisi ajatus, että laajat kotimaiset kristilliset tapahtumat kannattaisi järjestää ekumeenisesti. Mikäli esimerkiksi Helsingin ev.lut. seurakuntayhtymä tulevaisuudessa järjestää Armo-tapahtuman kaltaisia tapahtumia, voidaan ne toteuttaa ekumeenisesti.

Paikallisekumeenisen toiminnan kautta voidaan tukea myös heitä, joille ekumeeniset kysymykset ovat läsnä jokapäiväisessä arjessa. Tämä tuli esille Tapiolan seurakuntasalissa, jossa keskusteltiin ekumeenisista avioliitoista. Ekumeeniset pariskunnat kertoivat kokemuksistaan. Eri kirkkoihin kuuluminen tuo liittoon henkistä ja hengellistä rikkautta, mutta myös kipua. Esimerkiksi ehtoollisyhteyden puuttuminen perheen sisällä voi olla kipeä kysymys. Foorumi päättyi kirkkoherra Antti Rusaman pitämään hartauteen.

Lähetyksen teemapäivä

Maailmanlähetyks ja Pyhä Henki oli 7.11. järjestetyn lähetyksen teemapäivän aiheena. Järjestelyistä vastasivat lähetysteistyryhmä ja Suomen Lähetysneuvoston työryhmä. Paikana oli Suomen Lähetysseura. Päivässä keskusteltiin maailmanlähetyksen ajankohtaisista haasteista kirkoissa ja lähetyksjärjestöissä. Euroopan sekularisoinnista kirkkojen haasteena omassa maanosassamme esitelmöi Euroopan kirkkojen konferenssin tutkija, pastori Darrel Jackson (bapt.), jonka teemana oli *How to say Jesus in a secularized Europe?* (Miten sanoa Jeesus maallistuneessa Euroopassa?).

Päivään sisältyi monipuolinen Ateenassa 9.–16.5. järjestetyn 13. KMN:n Maailmanlähetyksen ja evankelioimisen konferenssin sisällön reflektointi. Osastopäällikkö Tuula Sääski, SLS, lut., isä Heikki Huttunen, ort. ja pääsihteeri Jan Edström kertoivat kokemuksistaan ja lähetysohjohtaja Kari Tassia (Youth with a Mission) johti paneelikeskustelun.

Dosentti Timo Vasko luki suomentamansa Ateenasta kirkoille lähetetyn kirjeen, joka oli otsikoitu: *Tule Pyhä Henki, paranna ja sovita: Kristuksessa kutsuttuna olemaan sovitettavia ja parantavia*. Vasko haastoi osanottajat pohtimaan sen sisältöä ja soveltamaan käytäntöön. Kirje on luettavissa: www.ekumenia.fi > Kirkko ja maailma > Yhteinen missio.

Teemapäivä toteutettiin ensimmäistä kertaa näin laaja-pohjaisena ja jatkoa samassa hengessä toivottiin.

Kirkkojen kansainvälinen vastuuviikko

Kirkkojen kansainvälistä vastuuviikkoa vietettiin 28 kerran 23.–30.10. Vastuuviikko on Kirkon Ulkomaanavun (KUA) ja Suomen ekumeenisen neuvoston (SEN) yhteinen kansainvälisyyskasvatuksen ja vaikuttamistoiminnan kampanja. Vuosien 2004–2005 kaksikielisen *Ei kaupan – Inte till salu*-teeman jälkimmäisenä vuonna tarkasteltiin kehitysmaiden vesitilannetta ja erityisesti vesihuollon yksityistämiseen liittyviä ongelmia.

Vastuuviikon päälinjoista sekä hankesuunnitelmien, aineistojen ja toimintakertomusten hyväksymisestä vastasi KUA:n ja SEN:n hallitusten vuosille 2004–2005 asettama yhteistyöryhmä. Kampanjan tavoitteiden määrittely ja painopisteiden valinta tehtiin yhteistyössä etelän yhteistyökumppaneiden kanssa. Maaliskuussa toteutettiin kampanjaan liittyvä tiedonhankintamatka Nicaraguahan ja El Salvadoriin, jossa Vastuuviikon KUA:n projektisihteeri Elina Huhta tapasi kansalaisjärjestöjen ja kirkkojen edustajia sekä vieraili veteen liittyvissä vaikuttamistoiminnan projekteissa.

Kampanjan keskeisiksi tavoitteiksi määriteltiin ensisijaisesti seurakuntien työntekijöiden sekä seurakuntalaisten ja välillisesti suuren yleisön tietoisuuden lisääminen laajenevasta veden kaupallistumisesta sekä veden yksityistämisen kehitysvaikutuksista ja vesihuollon merkityksestä yhteiskuntien myönteiselle kehitykselle.

Tärkein käytännön kampanjatyöväline oli vesivetoisuus, joka luovutettiin ulkomaankauppa- ja kehitysministeri Mari Kiviniemelle 23.11. Seurakunnat ja oppilaitokset keräsivät vetoomukseen nimiä ahkerasti ja kaikkiaan niitä kertyi yhteensä noin 20 000. Tulosta voidaan pitää erittäin hyvänä. Vetoomusteksti liitteenä.

Seurakuntia varten tuotettiin tiivis ja laadukas tietopaketti, jossa pyrittiin kertomaan ymmärrettävällä ja innostavalla tavalla maailman vesitilanteesta, yksityistämiseen liittyvistä ongelmista sekä mahdollisuuksista vaikuttaa näihin kysymyksiin. Aineistopakettiin sisältyi materiaalia seurakunnan eri toimintamuotoja varten sekä konkreettisia, helposti toteutettavissa olevia toimintavinkkejä, joiden toivottiin maldaltavan seurakuntien kynnystä järjestää omia vastuuviikkotapahtumia.

Vastuuviikon jälkeen tehdyn palautekyselyn tulosten mukaan Vastuuviikkoa vietettiin 60 prosentissa luterilaisen kirkon seurakunnista. Vastaava kysely tehtiin myös muille kristillisille seurakunnille ja määrältään vähäisten vastausten mukaan viikkoa vietetään niissä melko vähän.

Vastuuviikon verkkosivuilla kävi kampanja-aikana kaik-

kiaan 8 798 kävijää. Edellisenä vuonna samalla aikavälillä kävijöitä oli 1 536. Vastuuviikko oli mukana myös keväällä järjestetyllä oikeudenmukaisen kaupan toimintaviikolla. Viikkoa varten laadittiin oma aineistovihko, joka oli suunnattu erityisesti seurakuntien nuorisotyölle. Kampanjavihko sisälsi neljä osiota: *Perustietoa teemasta ja kampanjasta, Miten voim vaikuttaa?, Vesi on Jumalan lahja sekä Kertomuksia ja keskustelunaiheita.*

Aineistoa postitettiin luterilaisiin seurakuntiin yhteyshenkilöille, nuorisotyöntekijöille ja tiedottajille. Lisäksi aineisto postitettiin luterilaisille uskonnonopettajille uskonnonopettajien liiton Synsygus-jäsenlehden mukana ja oppilaitostyöntekijöille sekä yhteiskunnallisen työn tekijöille. Aineisto lähetettiin myös muihin kristillisiin seurakuntiin (noin 550) sekä ortodoksisille uskonnonopettajille. Yhteensä aineistopaketteja lähetettiin noin 3 500 henkilölle.

Vuoden lopulla Kirkon Ulkomaanapu ja Suomen ekumeeninen neuvosto käynnistivät neuvottelut ekumeenisen yhteistyön tiivistämiseksi. Tässä yhteydessä päätettiin myös Vastuuviikon ekumeenisen profiilin vahvistamisesta. Laaditussa yhteistyösopimuksessa päätettiin Vastuuviikon siirtämisestä SEN:in järjestelyvastuulle. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että Vastuuviikon projektisihteerin toimi siirtyy vuoden 2006 alussa KUA:lta SEN:lle ja tämän mukana kampanjan järjestelyvastuu. KUA on sopimuksen mukaisesti edelleen mukana kampanjan järjestäjätahona ja osallistuu kampanjan toteutukseen.

Kirkon Ulkomaanapu haki rahoitusta Vastuuviikon toteuttamiseksi ulkoasiainministeriön kanssa tehdyn kehysso- pimuksen puitteissa. SEN ja Kyrkans central för det svenska arbetet (KCSA) saivat ulkoasiainministeriön kehitysyhteistyösoston kansalaisjärjestöjen tiedotustukea. Tämän tuen turvin Sanna Ylä-Jussila on toiminut SEN:ssä Vastuuvii- kon osa-aikaisena projektisihteerinä.

Kristittyjen yhteinen lähetyspyhä

Kristittyjen yhteistä ekumeenista lähetyspyhää vietettiin 8.–9.10. ja sen organisoivat SEN:n, Suomen Lähetysneuvoston ja Suomen vapaakristillisen neuvoston yhteistyöryhmä. Teemana oli *Sovinto lähetyksessä* (2. Kor. 5:18–20). Se oli myös yksi *Kirkko Suomessa 850 vuotta* -juhlavuoden teemoista.

Lähetyspyhän tarkoitus on, että samalla paikkakunnalla toimivat seurakunnat voivat rukoilla toistensa lähetystyön puolesta ja kutsua toisen kirkko- ja seurakunnan lähetysväkeä tilaisuuksiinsa jakamaan ajatuksia ja kokemuksia. Lähetyspyhänä kristityt voivat oppia ymmärtämään ja kunnioittamaan toistensa tekemää työtä. Tavoitteena oli myös innostaa erityisesti nuorisoa lähetysvastuuseen.

Pääsihteeri saarnasi lähetyspyhän sunnuntaina 9.11.

Siuntion ev.lut. kirkossa jumalanpalveluksessa, joka radioitiin Radio Vegassa.

Aiempien vuosien tapaan toimitettiin myös virikeaineistoa, joka julkaistiin ensimmäistä kertaa ainoastaan internetissä, Suomen Lähetysneuvoston ja SEN:n verkkosivuilla. Tästä tiedotettiin seurakuntiin ja lähetyspyhän tienoilla oli näillä sivuilla merkittävän paljon vierailijoita.

Ekumeeninen rukouspäiväjulistus

SEN:n hallituksen asettama rukouspäivätyöryhmä valmisteli vuoden 2006 ekumeenista rukouspäiväjulistusta yhteistyössä tasavallan presidentin kanslian kanssa. Rukouspäiväjulistus kantaa huolta jokaisen oikeudesta ihmisarvoiseen vanhuuteen ja kannustaa sukupolvien väliseen yhteyteen. Tasavallan presidentti Tarja Halonen allekirjoitti julistuksen 18.11. Julistus lähetettiin maamme kaikkiin kristillisiin seurakuntiin. Rukouspäiväjulistus toivottiin luettavan uuden vuoden päivän jumalanpalveluksissa.

SEN:n hallitus antoi myönteisen lausunnon rukouspäiväperinteen uudistamisesta Suomen ev.lut. kirkon piispainkokoukselle. Piispainkokouksen työryhmä oli valmistellut esityksen rukouspäiväperinteen uudistamisesta yhteistyössä SEN:n rukouspäivätyöryhmän kanssa; yhteinen kokous pidettiin 4.4.

Esityksen mukaan luterilaisen kirkon rukouspäiviä olisivat kristittyjen ykseyden rukouspäivä 18.1. ja rauhan, ihmisoikeuksien ja kansainvälisen vastuun rukouspäivä 24.10. Silloin kun rukouspäivät osuvat sunnuntaipäivälle, niitä voidaan viettää päiväjumalanpalveluksessa tai muulla seurakunnan päättämällä tavalla. Rukouspäiväjulistus luetaan kristittyjen ykseyden rukouspäivänä.

Hallitus katsoi, että piispainkokouksen esitys oli suuntaa antavaa muillekin kirkoille ja piti tärkeänä rukouspäivien ekumeenista valmistelua tulevaisuudessakin.

Pääsihteerin artikkeli *Rukouspäivillä on pitkä perinne*, julkaistiin vuoden 2006 *Yliopiston Almanakassa* ja ruotsiksi *Universitets Almanakanissa*.

Vuoden 2006 rukouspäiväjulistus liitteenä.

2.2 Muita hankkeita

Kirkko Suomessa 850 vuotta

Kristinuskon ja kristillisten kirkkojen vaikutus suomalaiseen yhteiskuntaan ja kulttuuriin nousi juhluvuoden aikana esiin monien tapahtumien, näyttelyiden, seminaarien, julistamisilaisuuksien, kokousten jne. kautta. Ekumeenisesti koottu laajapohjainen juhlaorganisaatio loi suuntaviivat vuoden viettoon, mutta ohjelmien toteutukset tapahtuivat seura-

kunnissa, kouluissa, yliopistoissa, museoissa ja muissa yhteisöissä.

Vuoden juhlaorganisaatiossa oli kattava edustus Suomessa toimivista kirkoista, SEN:sta, SVKN:sta ja Frikyrklig Samverkan rf:sta, opetushallinnosta, yliopistoista, seurakunnista ja hiippakunnista.

Taiteilija Erkki Kiisken suunnittelema juhluvuoden tunnelmus tuli kaikille tutuksi.

Juhluvuosi aloitettiin pitämällä kansallinen ekumeeninen juhla jumalanpalvelus. Turun tuomiokirkossa 6.1. pidettyyn kansalliseen ekumeeniseen avajaisjumalanpalvelukseen osallistui kaikkien kirkkojen ja kristillisten yhteisöjen edustajia. Vuosi päättyi ensimmäisenä adventtina.

SEN:ssa huolehdittiin erityisesti siitä, että kaikki kristilliset seurakunnat saivat informaatiota juhluvuodesta. Juhlaorganisaation julkaisemaa aineistoa lähetettiin SEN:n toimesta ei-luterilaisiin kristillisiin seurakuntiin. Syyskokouksessa käsiteltiin teemaa *Kirkko Suomessa 850 vuotta – mitä se meille merkitsee?*

Juhluvuosi huomioitiin erityisen hyvin ev.lut. kirkon seurakunnissa ja Pyhän Henrikin juhluvuoden ansiosta luonnollisesti myös katolisissa seurakunnissa. Vapaakristillisyyden piirissä juhluvuoden esilläpito seurakunnissa ei ollut niin vilkasta, mutta vapaakristillinen media nosti teemaa esille näyttävästi.

Ruotsinkielinen vapaakristillisuus järjesti kesäkuussa *Konferens 2005:n* Porvoossa. Järjestäjä oli Frikyrklig Samverkan rf paikalliset vapaakristilliset seurakunnat tukena. Teemana oli *Enhet och mångfald – Gud mitt i livet* ja ohjelma toteutettiin nimenomaan kirkon juhluvuosi huomioiden. SEN:n tervehdyksen konferenssiin toi varapuheenjohtaja, isä Heikki Huttunen. Myös pääsihteerin osallistui konferenssiin.

SEN:n puheenjohtaja, arkkipiispa Jukka Paarma vieraili helluntaiherätyksen Juhannuskonferenssissa Keuruulla 22.6. Arkkipiispan juhlapuhe sisälsi vahvan viestin yhteydestä: *Kun Jumala on kyllin suuri, kutistuvat ihmisten mielihäpe- ja oppierot pieniksi.*

Kristinuskossa Suomessa -juhlasymposium järjestettiin Joensuussa 16.–17.10. ja pääsihteerin esitelmöi aiheesta: *Vapaat suunnat Suomessa.*

Mosabacka Big Band tarjosi Etelä-Suomen seurakunnille ekumeenisen iltaohjelman *Kairos - musiikkia oikeaan hetkeen*. Sven Nygårdin johtama 17-henkinen big band, jossa pääsihteerin soitti trumpettia, esitti suosittuja virsiä ja hengellisiä lauluja mm. Helsingin Malmin kirkossa, Porvoon tuomiokirkossa ja Siuntion ruotsinkielisen seurakunnan jumalanpalveluksessa, joka radioitiin.

Juhluvuoden vietossa korostui kauniisti, ettei mikään kirkko pyrkinyt omimaan juhluvuotta itselleen. Evankelisluterilainen kirkko kantoi suuren taloudellisen vastuun, mutta sen toiminnassa ei mitenkään ollut havaittavissa ”omista-

jan elkeitä”. Tämä aito ekumeeninen toimintamalli sai huomiota osakseen myös maamme rajojen ulkopuolella.

Juhlavuoden projektisihteeri Helena Rummukaisen työhuone oli SEN:n toimiston naapurissa ja myös tästä oli lemminpuolista iloa ja synergiaetua.

Oulun kirkkopäivät ja ortodoksisen hiippakunnan juhla

Kiinteä yhteys oli Oulun kirkkopäivien 27.–29.5. teemana. Erilaisia tilaisuuksia oli yli 230 ja kävijöitä päivät keräsivät 65 000.

Kristuksen läsnäolo meissä on suurin voimavara kirkon ykseyden edistämisessä, totesi Kirkkojen maailmanneuvoston pääsihteeri Samuel Kobia vieraillessaan kirkkopäivillä. Oulussa Kobia tapasi muun muassa piispoja, kirkkojen johtajia, kaupungin johtoa ja tasavallan presidentin. Hän osallistui puhujana kolmeen seminaariin: *Kirkkojen vastuu maailman rauhasta, Yhteyden lahja ja Globalisaation oikeudenmukaisuus*. Hän piti tiedotustilaisuuden medialle yhdessä ministeri Paula Lehtomäen kanssa.

Samuel Kobia ilahtui suomalaisen ekumenian saavutuksista. Hän analysoi ekumeniaa sen rakenteista käsin ja piti tärkeänä vuorovaikutusta kansallisen ja kansainvälisen ekumenian välillä. Myös yhteydenpito järjestöekumenian ulkopuolella on tullut entistä tärkeämmäksi.

Pääsihteeri toimi pääsihteeri Kobian vierailun käytännön järjestelyistä vastaavana henkilönä ja oli hänen avustajanaan koko vierailun ajan. Kobian seurueeseen kuuluivat KMN:n Eurooppa-sihteeri, pastori Matti Peiponen ja pastori Sabine Oudensku. SEN tarjosi illallisen, johon Kobian ja hänen seurueensa lisäksi osallistui Suomen kirkkojen johtajia ja edustajia.

SEN:n esittelypistettä kirkkotorilla hoitivat lehtori Marianne Kantonen, toimistos sihteeri ja projektisihteeri. Esittelypisteen best seller oli uunituore julkaisu *Abrahamin lapset – kolmen uskonnon yhteiset juuret*. Kirkkotorin toimintaa häiritsi kova puuskittainen tuuli, mutta siitä ei ollut häiriötä SEN:n pisteen rakenteille, eikä katseita vanginneille somisteille, sillä rakentamiseen saatiin vapaaehtoista asiantuntijaa apua oululaiselta Jouni Kannistolta.

Katolisessa Nasaretin Pyhän Perheen kirkossa järjestettiin ekumeeninen jumalanpalvelus, jonka järjestelyistä vastasi paikallinen ekumeeninen työryhmä pastori Veijo Koivulan johdolla.

Oulun ortodoksisen hiippakunnan 25-vuotisjuhlaa vietettiin samaan aikaan kuin kirkkopäiviä. Samuel Kobia ja Jan Edström osallistuivat juhlagigiliaan Oulun Pyhän Kolminaisuuden katedraalissa 28.5. Sunnuntaina 29.5. osallistui runsaasti hiippakunnan seurakuntien jäseniä ja muuta juhla-väkeä juhla-liturgiaan ja luterilaisessa Pyhän Tuomaan kir-

kossa pidettyyn juhlaan. SEN:n edustajina olivat Sirpa-Maija Vuorinen, Sanna Ylä-Jussila ja Perry Johansson.

Juhlavuoden kunniaksi hiippakunta julkaisi teoksen *Sinä vahvistit pohjoisen kansan*.

Kirkot ja maahanmuuttajat

Kirkot ja maahanmuuttajat -ohjelman projektisihteerinä jatkoi Sanna Ylä-Jussila, joka toimi myös Vastuuviikon projektisihteerinä.

Tutkija Darrel Jackson (EKK) ja pääsihteeri osallistui Suomessa toimivien kristillisten etnisten ryhmien tapaamiseen 5.11. Kansainvälisessä kristillisessä keskuksessa Helsingissä. Kristillisten etnisten ryhmien toiminta on suuri haaste ja mahdollisuus Suomessa toimiville perinteisille kirkkoille ja kristillisille yhteisöille.

Abrahamin lapset

Abrahamin lapset – kolmen uskonnon yhteiset juuret julkaistiin 25.5. Kulttuurikeskus Caisassa. Paikalla oli runsaat viisikymmentä henkeä, jotka edustivat yhteistyökumppaneita, opetusala ja mediaa. Tilaisuudesta muodostui lämminhenkinen kolmen uskonnon kohtaaminen. Kirjan suomeksi julkaisemisen merkityksen kiteytti Opetushallituksen ylitarkastaja Pekka Iivonen painottaen, että on kysymys kulttuuriteosta. Hän kiitti myös Mirja Sevónia sujuvasta suomenoksesta.

Päivää aikaisemmin kirjan ensimmäinen kappale luovutettiin tasavallan presidentti Tarja Haloselle. Luovuttajina olivat kirjailija Dorothea Rosenblad, kustannuspäällikkö Minna Saarelma-Maunumaa, pääsihteeri ja projektisihteeri. Tasavallan presidentti on alusta asti antanut henkistä kannustusta kirjan saattamiseksi suomen kielelle ja iloitsi kun työ oli saatu valmiiksi.

Kirjan kustantaja on Suomen Lähetysseura ja taloudellista tukea saatiin Suomen ev.lut. kirkon Kirkkohallitukselta ja Espoon ev.lut. seurakuntayhtymältä. Opetushallitus tuki hanketta lähettämällä kaikkiin maamme peruskouluihin kirjaa käsittelevän esitteen. Kirjaa voitiin edellä mainittujen tahojen taloudellisen tuen turvin myydä kouluille erikoishintaan 15 euroa/kpl (ovh 24 e).

Kirjan takakannessa kolmen uskonnon johtajat kannustavat suvaitsevaisuuteen todeten muun muassa, että ensimmäinen askel syvempään ymmärrykseen on pyrkiä näkemään asiat toisen näkökulmasta. Allekirjoittajina ovat arkkipiispat Jukka Paarma (lut.) ja Leo (ort.), piispa Józef Wróbel (kat.), puheenjohtaja Gideon Bolotowsky, Helsingin juutalainen seurakunta, puheenjohtaja Okan Daher, Suomen Islam-seurakunta, imaami Khodr Chehab, Suomen islamilai-

nen yhdyskunta ja pääsihteeri Jan Edström (SEN).

Uskontojen johtajien ja tasavallan presidentin henkinen tuki, mainittujen yhteisöjen taloudellinen tuki sekä dynaaminen ja lämminhenkinen yhteistyö Suomen Lähetysseuran kustannus- ja markkinointiosastojen kanssa on tuonut SEN:n toimiston henkilökunnalle uskoa hankkeen tärkeyteen ja iloa työhön.

Abrahamin lapset Pohjolan perukoilla

Kulttuurikeskus Caisassa yhteistyössä Kirkkohallituksen Kasvatus- ja nuorisotyön yksikön kanssa 6.10. järjestettyyn seminaariin kokoontui noin viisikymmentä opettajaa ja maahanmuuttajatyöntekijää kuulemaan Abrahamin lapset -aineiston käytön kokemuksista Ruotsissa. Samalla pohdittiin käyttöä Suomen oloissa.

Dorothea Rosenblad kertoi kirjan synnystä ja antoi käytännön vinkkejä työskentelystä kirjan parissa. Opettaja Karin Nygårds (kuvittaja) kertoi, kuinka hän on käyttänyt aineistoa omassa työssään monikulttuurisen luokan opettajana. Seminaarin osanottajat pääsivät myös itse kokeilemaan Abrahamin ja Saaran elämän dramatisoimista.

Aineiston käyttöä suomalaisessa uskontokasvatuksessa tarkastelivat luokanopettaja Leena Haikarainen, aikuiskasvatussihteeri Sinikka Metsätähti ja projektisihteeri Sanna Ylä-Jussila. Leena Haikarainen korosti uskonnon opetus suunnitelmien perusteisiin sisältyvää kohtaa, jossa kehoitetaan tutustumaan kolmen kirjanuskonnon yhteisiin ja eriäviin piirteisiin. Aineiston käyttö yhdessä eri uskonnonopetusryhmien kanssa vaatii kuitenkin neuvotteluja opettajien kanssa.

Esille nousi myös huoli uskonnollisten perinteiden sekoittumisesta. Eri uskontojen yhteisiä juuria etsiessämme tulee olla tietoisuus siitä, mikä omassa uskonnossa on luovuttamatonta.

Abrahamin lasten jouluseimi

Stiftelsen Abrahams Barn lahjoitti seminaarissa Suomen ekumeeniselle neuvostolle Abrahamin lasten jouluseimen. Ruotsissa Tukholman Rinkebyssä, jossa Abrahamin lapset -toiminta on saanut alkunsa, on vuodesta 1995 alkaen rakennettu kirjastoon Abrahamin lasten jouluseimi adventin aikaan. Nykyään tällainen seimi on myös monessa muussa Ruotsin kirjastossa. Seimessä ovat kaikki perinteiset hahmot: Maria, Joosef, Jeesus-lapsi, enkelit, paimenet, tietäjät ja kamelit. Abrahamin lasten jouluseimessä Gabrielilla / Jibrilillä on myös tärkeä rooli. Gabriel / Jibril on sekä kristinuskon että islamin yhteinen ja keskeinen hahmo. Hänhän tuoneitsyt Marialle viestin, että tämä on synnyttävä Jeesus-lapsen, ja Koraanin mukaan hän ilmestyy myös profeetta Mu-

hammedille. Smålantilaiset Irene ja Erich Lange ovat ottaneet harrastukseksi Abrahamin lasten seimien hahmojen valmistamisen ja heidän käsiensä työn tulosta on taidokas lahjaseimi.

Kirkko turvapaikkana

Seminaari järjestettiin yhteistyössä ev.lut. kirkon Kirkkohallituksen maahanmuuttajatyön yksikön kanssa 4.4. Paikkana oli International Christian Center Helsingissä. *Kirkko turvapaikkana* -ajatuksen taustalla on monista kulttuureista ja uskonnoista tuttu ajatus, että uskonnollisen yhteisön jumalanpalveluspaikka on pyhä ja näin ollen maallisen esivallan käskyvalta ei ulotu sakraalitilaan.

Toiminta nykymuodossaan ei ole laillisen järjestyksen vastustamista, vaan sillä pyritään takaamaan ihmisten oikeudenmukainen kohtelu. Avun antaminen tähtää turvapaikkaperusteiden huolelliseen uudelleentutkimiseen. Maahanmuuttajatyön sihteeri Marja-Liisa Laihia esitteli teeman historiaa ja nykypäivää.

Kirkko turvapaikkana -toiminta on tunnetumpaa muissa Pohjoismaissa ja Keski-Euroopassa kuin meillä Suomessa. Saksassa toimii vuonna 1994 perustettu ekumeeninen järjestö nimeltä Ökumenische Bundesarbeitsgemeinschaft Asyl in der Kirche (BAG), joka koordinoi *kirkko turvapaikkana* -toimintaa. BAG:n edustajan seminaarissa luennoi teologian tohtori Wolf-Dieter Just, jonka tulkkina toimi lakimies Ville Hoikkala. Kommentaattoreina toimivat pakolaisasiamies Margareta Smith-Edström ja kirkkoherra Veli-Pekka Järvinen.

Aiheesta järjestettiin myös paneeli, jossa Jan Edstömin johdolla keskustelivat kirkkoherra Klaus Malmivaara, pastori Aleksej Sjöberg, lakimies Kristina Stenman ja kouluttaja Ulf Särs.

Seminaarissa oli runsaat 50 osanottajaa ja myös yleiskeskustelu oli vilkasta. Jännitteiden keskellä *Kirkko turvapaikkana* -toiminta on kunnioittanut lakeja, kyennyt toimimaan avoimesti ja ollut uskollinen tehtävässään.

Epäluuloista ekumeniaan

Etelä-Karjala-instituutin ja Etelä-Karjalan museon yhteistyönä Lappeenrannassa toteutettuun näyttelyyn 19.3.–25.9. ortodoksisen ja luterilaisen kirkon vuoropuhelusta liittyen ilmestyi kirja *Epäluuloista ekumeniaan – ortodoksisen ja luterilaisen kirkon vuoropuhelu Etelä-Karjalassa*, jossa julkaistiin mm. Sanna Ylä-Jussilan artikkeli, joka käsitteli SEN:n *Kirkot ja maahanmuuttajat* -ohjelmaa.

Helsingin ev.lut. seurakuntayhtymän maahanmuuttajatyön yhdyshenkilöiden tapaamisessa 1.9. Sanna Ylä-Jussila esitteli julkaisua *Abrahamin lapset*. Esittely käynnisti vilk-

kaan keskustelun, jossa esiintyi myös epäluuloja uuden julkaisun suhteen, erityisesti pelkoa synkretismistä. Keskustelu käytiin rakentavassa hengessä.

Charta Oecumenica ja Ekumenian hyvät tavat

Charta Oecumenican ja *Ekumenian hyvät tavat* -asiakirjojen vastaanotto jatkui paikallisella tasolla. Ruotsin kristillinen neuvosto (Sveriges Kristna Råd) julkaisi oman Ekumenian hyvät tavat -asiakirjansa SEN:n tekstin pohjalta: *Tio tumregler för god ekumenik* ja sisältää pastoraalisia ja käytännöllisiä ohjeita ekumeenisesta kanssakäymisestä.

Väkivallasta sovintoon

Kirkkojen maailmanneuvoston väkivallan vastainen vuosikymmen *Kirkot rauhan ja sovinnon puolesta (2001–2010 Decade to overcome violence)* jatkuu. *Väkivallasta sovintoon* on Suomen ev.lut. kirkon aloitteesta käynnistetty kampanja, joka nostaa viestin rauhasta, väkivallattomuudesta ja sovinnosta laajasti suomalaisten tietoisuuteen. Kampanjan sydän on vuosittain järjestettävä Väkivallaton viikko, jonka aikana nostetaan esille erityisesti vuoden painopisteeseen liittyviä keskeisiä teemoja. Kuluneena vuonna viikko ajoitui 16.–22.10. ja vuoden painopisteisiin kuuluvina teemoina käsiteltiin koulukiusaamista, lasten ja nuorten eri medioissa kohtaamaa väkivaltaa sekä perheväkivaltaa ja väkivaltaa lasten ja nuorten keskuudessa.

Väkivallasta sovintoon -kampanjan projektisihteeri Kati Jääskeläisen ja SEN:n toimiston välillä oli saumaton yhteistyö. SEN:n kautta jaettiin informaatiota mm. Väkivallattoman viikon tapahtumista, joista yksi oli Naisjaoston seminaari *Naisten tie väkivallasta sovintoon*. Kati Jääskeläinen informoi *Abrahamin lapset* -kirjasta suvaitsevaisuuskasvatuksen tukena ja muullakin tavoin pidettiin yhteyttä.

Nordic-FOCCISA

Pohjoismaiden ja Eteläisen Afrikan maiden kansallisten ekumeenisten neuvostojen yhteistyöverkosto dialogia, suhteiden kehittämistä ja yhteisiä hankkeita silmälläpitäen. Verkostoa tukee Pohjoismaiden eri kirkolliset ja ekumeeniset avustusjärjestöt, kuten Kirkon Ulkomaanapu.

Pääsihteerikokous pidettiin 23.–28.8. Ruotsin Västeråsisissa. Kokouksessa sovittiin seuraavan toimintakauden (2006–2007) toiminnan suuntaviivoista. Päätettiin hiviä ja aidsia koskevan kirjallisen, *One Body* -nimisen aineiston julkaisemisesta ja sen esilletuomisesta KMN:n yleiskokouksessa Porto Alegreassa.

Verkoston puheenjohtajiksi (co-moderators) valittiin pääsihteeri Densen Mafinyani, Zimbabwe ja pääsihteeri Jan Edström.

Suomen Nordic-FOCCISA-työryhmään kuuluu SEN:n, Kirkon Ulkomaanavun ja ev.lut. kirkon ulkoasiain neuvoston edustajia.

Uskontojen kohtaaminen

Kolmen monoteistisen uskonnon johtajat tapasivat kolme kertaa. Ensimmäinen tapaaminen pidettiin 7.2. Suomen islam-seurakunnan, tataariyhteisön, vieraana puheenjohtaja Okan Daherin kutsumana. Tapaamiseen osallistuivat myös yhteisön johto kunniajäsenineen ja seurakunnan virkailijat.

Tapaamisessa korostettiin uskonnon merkitystä kriisitilanteessa. Todettiin, että Aasian tsunami-katastrofin yhteydessä eri uskontojen pyhäköt tarjosivat turvapaikan ihmisille uskonnosta riippumatta. Katastrofi on muistuttanut ihmiskuntaa luonnonvoimasta, elämän haureudesta sekä ihmisten auttamishalusta ja valmiudesta kriisissä, uskontojen johtajat totesivat tiedotteessaan.

Tilaisuudessa vieraili Opetusministeriön ylitarkastaja Joni Hiitola, joka kertoi rekisteröityjen uskonnollisten yhdykskuntien valtionapua valmistelevan työryhmän työstä. Johtajat toivovat, että valtiovalta edistäisi perustuslain mukaista uskontojen samanarvoisuutta ja yhteistoimintaa valtionavustuksia myönnettäessä.

Yleisurheilun MM-kilpailujen aikana uskonnolliset johtajat toivoivat mahdollisuutta uskontojen yhteiseen esiintymiseen, sillä olisi tärkeää voida yhdessä osoittaa uskontojen ja kulttuurien rauhanomainen vuorovaikutus sekä toivottaa kisoille rauhaa ja reilua henkeä.

Johtajat suhtautuvat myönteisesti siihen, että kisakylässä Espoossa haluttiin tarjota urheilijoiden käyttöön hiljainen huone. Pidettiin tärkeänä, että eri uskonnot olisivat edustettuina Helsingin Töölönlahdella pidettävän Hiroshima-illan ohjelmassa 6.8.

Toinen tapaaminen pidettiin 12.5. tasavallan presidentin luona Mäntyniemessä. Tapaamisessa olivat esillä aikaisemmin pidettyjen uskontojohtajien neuvottelujen tematiikka sekä uskontojen välisten suhteiden kehitys kotimaassa ja kansainvälisesti.

5.9. kokoonnuttiin katolisen kirkon piispantalossa Helsingissä piispa Józef Wróbelin johdolla. Keskusteltiin eri uskontojen sisäisestä kehityksestä ja trendeistä. Päätettiin kutsua Suomeen Vatikaanin uskontojen välisen dialogin neuvoston puheenjohtaja arkkipiispa Michael L. Fitzgerald.

Pääsihteeri Jan Edström osallistui Religions for Peace / Helsinki Conference'en 6.9. Helsingin diakonissalaitoksella Religions for Peace -järjestön pääsihteeri Dr William Vendleyn kutsumana.

3 Tiedotus ja julkaisutoiminta

Internet-kotisivu www.ekumenia.fi sai uuden ilmeen kun eCredo Oy tarjosi SEN:n käyttöön internet-julkaisujärjestelmän, jonka avulla sivujen päivitys on helppoa. Internetsivujen uudistumisen jälkeen on kävijämäärä SEN:n sivuilla lisääntynyt ja sivujen antamaa informaatiota on pidetty huomattavasti aikaisempaa laajempana.

Näköala-Utsikt ilmestyi kolme kertaa, kaksi numeroa vuoden alkupuoliskolla ja syyskaudella kaksoisnumero. Sivumäärä oli 24 sivua kahdessa numerossa ja kaksoisnumerossa 40. Numero 1:n pääkirjoitus *Ekumenia tekee ihmeitä* käsitteli ihmeeparantumisista virinnyttä laajaa keskustelua, joka tuli esille myös seminaarissa *Rukous, sairaus, parantuminen*. Toisessa numerossa päätoimittaja käsitteli otsikolla *Inklusiivisuuden hinta* KMN:n ja ekumeenisen liikkeen laa-

jentumispyrkimyksiä rekonfiguraation puitteissa. Numerossa 3–4 oli pääkirjoituksen otsikko: www.oikoumene.god ja päätoimittaja korosti rukouksen, sitoutumisen ja tärkeysjärjestyksen merkitystä.

Toukokuun lopulla ilmestyi Suomen Lähetysseuran kustantamana julkaisu *Abrahamin lapset – Kolmen uskonnon yhteiset juuret*.

Toimintakertomus vuodelta 2004 ilmestyi syyskaudella. Ulkoasun suunnittelun ja taiton teki graafinen suunnittelija Sirkku Mylly Päivä Osakeyhtiöstä.

Kristittyjen ykseyden rukousviikon aineisto vuotta 2006 varten ilmestyi syksyllä. Vastuuviikon aineisto ilmestyi KUA:n toimesta.

Lähetyspyhän aineisto julkaistiin ainoastaan Internetissä.

4 Yhteydet ja seuranta

4.1 Yhteyksiä meillä ja muualla

SEN on tarkkailijana Kirkkojen maailmanneuvostossa, Euroopan kirkkojen konferenssissa ja jäsenenä Kristillisessä Opintokeskuksessa, joka on yhteistyökumppanina mm. Ketko-koulutuksessa.

Ev.lut. kirkon ulkoasiain neuvosto ja SEN:n hallitus päättivät yhdessä KMN:n yleiskokouksen suomenkielisetä teemasta: *Jumala armossasi, muuta maailma*. Yleiskokous pidetään Brasiliassa, Porto Alegressa 14.–23. helmikuuta 2006. Päätettiin myös vuonna 2007 Romanian Sibiuissa pidettävän Euroopan kolmannen ekumeenisen yleiskokouksen teemasta: *Kristuksen valo loistaa kaikille. Ykseyden ja uudistumisen toivo Euroopassa*.

Pääsihteeri osallistui KMN:n Maailmanlähetyksen ja evankelioimisen konferenssiin Ateenassa 9.–16.5. Samoin hän osallistui 27.–29.11. Tallinnassa pidettyyn Suomen, Ruotsin, Norjan, Tanskan, Islannin, Viron ja Latvian kirkkojen väliseen KMN:n yleiskokouksen valmistelukokoukseen. Asialistalla oli muun muassa perehtymistä KMN:n tapaan toimia nyt ja tulevaisuudessa.

Pääsihteeri oli myös 31.3.–3.4. Bratislavassa Euroopan ekumeenisten sihteerien NCC-kokoontumisessa ja Pohjoismaisessa ekumeenisessä sihteerikokouksessa (NESS) Islannissa 28.–30.1. ja NCC-Nordic-verkostossa Tukholmassa 19.5.

Pariisin baasiksen 150-vuotisjuhlan kunniaksi järjestettyyn NMKY:n juhlaseminaariin 23.4. pääsihteeri toi SEN:n tervehdyksen. Baasiksen vaikutuksesta ekumeeniseen liikkeeseen seminaarissa esitelmöi kirkkoneuvos Risto Cantell. Teemaa käsiteltiin *Näköalassa 2/2005*.

Helluntaina 15.5. vihittiin käyttöönsä Pyhän Henrikin ekumeeninen taidekappeli Turun Hirvensalossa. Pääsihteeri oli Ateenan maailmanlähetyksen ja evankelioimisen konferenssiin osallistumisensa vuoksi estetty olemaan läsnä. Suomen Piipaseuran ja SEN:n yhteisen lahjan, isokokoisen Raamatun, kappelille luovutti pääsihteeri Markku Kotila.

Toimistos sihteeri osallistui Oulun ekumeenisen toimikunnan järjestämälle pyhiinvaellukselle Romaniaan 30.5.–6.6. Erityisenä kohteena oli Bukovinan luostarialue, jossa on vuosisatoja vanhoja, yhä toimivia luostareita. Matkan henkistä ja hengellistä antia kuvattiin *Näköalassa 2/2005*.

Tapiolassa Otaniemen kappelissa pidettiin Yleisurheilun MM-kisojen aikana hartaustilaisuuksia sekä ekumeeninen jumalanpalvelus 5.8. Rovasti Göran Hellberg (aikaisempi kisapappi) saarnasi. Liturgeina toimivat kisapappi Leena Huovinen ja pääsihteeri Jan Edström. Jumalanpalvelus nauhoitettiin Yle Tv2:ta varten ja lähetettiin 15.8. Hiroshima-illassa Helsingin Töölönlahdella 6.8. pääsihteeri oli mukana muusikkona.

Suomen ev.lut.kirkon ja Venäjän Kirkkojen välisiin 13.

oppikeskusteluihin syyskuussa Turussa SEN osallistui tarkkailijana, tarkemmin kohdassa 1 *Dialogi ja kohtaaminen*.

Pelastusarmeijan Suomen ja Viron territorioiden johtajien André ja Silvia Coxin virkaanasettamistilaisuudessa Tempelissä 9.9. SEN:a edusti pääsihteeri.

Svenska Bibelsällskapetin syyskokous ja symposium pidettiin 17.11. SEN:n edustajana osallistui TT Risto Nurme-la. SB:n uutena toiminnanjohtajana toimii Krister Andersson, Svenska Missionskyrkanin entinen johtaja. Symposiumissa käsiteltiin Vatikaanin toisen konsiilin Dei verbum -dokumenttia ja sen suhdetta raamatunkäännöstyöhön. Alustajina olivat prof. Gunnel Vallquist, pater Rainer Carls ja prof. Birger Olsson.

4.2 Uskonnonopetuksen seuranta

Vantaan Hämeenkyllän ev.lut. seurakunnan rippikouluryhmä pastori Sami Lahtisen johdolla vieraili SEN:n toimistossa 25.2. Pääsihteeri kertoi ekumenian perusarvoista ja Sanna Ylä-Jussila informoi kansainvälisen vastuun kysymyksistä. Rippikoululaiset esittivät innokkaasti kysymyksiä ja vierailusta muodostui antoisa ainakin toimistolle.

Varhaiskasvatuksen uskontokasvatussymposiumiin 15.4. osallistui Sanna Ylä-Jussila, järjestäjinä mm. Helsingin yliopiston käytännöllisen teologian ja soveltavan kasvatustieteen laitokset.

Koulujen lukukausien päätöstilaisuuksiin liittyviin kristillisiin elementteihin (joulukuvaelma ja suvivirsi) kiinnitettiin jälleen kerran huomiota ja keskustelu kävi vilkkaana. Opetusneuvos Antti Vanne Opetushallituksesta painotti Perustuslakivaliokunnan mietintöä 10/02 seuraten, että näillä elementeillä on kulttuurista arvoa, minkä vuoksi ne on syytä säilyttää koulujen juhlaperinteessä, eikä esimerkiksi suvivirren laulaminen tee juhlasta uskonnonharjoitusta. Pääsihteeri antoi pyynnöstä lausunnon uskonnonvapauslain positiivisesta tulkinnasta Espoon kaupungin opetustoimen vi-ranhaltijoille.

Elokuun viimeisenä päivänä koko henkilökunta osallistui Opetushallituksessa järjestettyyn julkistamistilaisuuteen. Ortodoksisen uskonnon oppikirjat *Sofian elämää* (ykköskakkosluokat) ja *Kohti kirkon elämää* (kolmos-nelosluokat) ja edellisen työkirja julkistettiin. Opetushallituksen toimintaan kuuluu kustantaa oppimateriaalia pienten alojen tarpeisiin ja näihin kuuluu esimerkiksi vähemmistöjen uskonnon-opetus.

Julkaistut oppikirjat ovat saaneet runsaasti myönteistä palautetta sekä sisältönsä että kuvituksensa ansiosta. *Sofia*-kirjan kirjoittajat ovat Marianne Kantonen ja Tia Tajakka, kuvittaja Riikka Juvonen. *Kohti kirkon elämää* -kirjan kirjoittajat ovat Anja Huurinainen-Kosunen, Kaisa Nykänen ja

5 Neuvoston kokoukset

5.1 Kevätkokous

Kevätkokoukseen kokoonnuttiin International Christian Centeriin Helsinkiin. Sääntömääräisiin asioihin kuuluivat edellisen vuoden toimintakertomus ja tilinpäätös. Näiden käsittelyn lisäksi oli esillä teema *Kirkot ja Aids – osa II*. Kysymyksessä oli osa II, koska 18 vuotta aikaisemmin oli järjestetty urauurtava ekumeeninen symposiumi silloin vielä melko tuntemattomasta sairaudesta. Kokouksen painopisteinä olivat hiv- ja aids-tilanne Suomessa ja sen lähialueilla sekä ekumeeninen yhteistyö hiviä ja aidsia vastaan, erityisesti Afrikassa.

Stakesin kehittämisspäällikkö Marja Anttila toi tilastojen muodossa nähtäväksi hivin ja aidsin nykytilan. Kaikkein synkimmältä tilanne näyttää Saharan eteläpuoleisessa Afrikassa. Taiteilija Kari Tuhkanen on hiv-positiivinen ja toimii maata kiertävänä valistajana. Tuhkanen kertoi, että hänessä todettiin hiv kymmenen vuotta sitten. Hän ryhtyi toivon lähettilääksi median skandaalinkäryisen uutisoinnin vuoksi. Hän haluaa olla välittämässä oikeata tietoa ja vaikuttamassa ihmisten asenteisiin.

Myös kirkot ovat heränneet ympäröivään todellisuuteen ja useita aids-työhön liittyviä hankkeita on käynnistetty. CU-AHA-yhteistyöverkosto (Churches United in the struggle against hiv/aids in Southern and Eastern Africa) ja KMN:n hanke EHAIA (Ecumenical hiv/aids Initiative in Africa). Kehittämisspäällikkö Birgitta Rantakari kertoi näistä hankkeista.

Toimittaja Kimmo Saares käsitteli teemaa sosiaalieettisestä näkökulmasta. Paneelissa Jan Edströmin johdolla keskustelivat Suomen Caritaksen puheenjohtaja Maila Berchtold, Fida Internationalin kehitysyhteistyökoordinaattori Olli Pitkänen, Ortaidin projektipäällikkö Jyrki Härkönen ja Suomen World Visionin ohjelmanjohtaja Anne Pönni.

Yleisön kysymyksissä pohdittiin, mitä kirkot ovat tehneet, jotta tilanne on muodostunut tällaiseksi ja mitä kirkot voisivat tehdä tilanteen muuttamiseksi parempaan suuntaan. Kimmo Saares listasi alustuksessaan myös konkreetti-

sia toimintaohjeita kirkoille. Niiden keskeisimmäksi viestiksi muodostui ihmisen kiistaton arvo. Häpeän kulttuurista on päästävä eroon, sillä se passivoi ihmiset.

5.2 Syyskokous

Syyskokoukseen kokoonnuttiin 26.–27.10. Iisalmeen, jossa kokousta isännöivät ortodoksinen ja luterilainen seurakunta. Kokouksessa olivat esillä sääntömääräiset asiat, kuten vuoden 2006 toiminta- ja taloussuunnitelma. Keskusteluteemana oli *Kirkko Suomessa 850 vuotta – mitä se meille merkitsee?* Kokouspäivien aikana vallitsi erinomaisen lämmin ja vieraanvarainen ilmapiiri. Ensimmäisen kokouspäivän tiloina olivat Pyhän Elian kirkko ja Evakkokeskus, joka tilana on poikkeuksellisen vaikuttava seinämaalauksineen.

Kokousvieraat saivat mahdollisuuden tutustua ylä-savolaiseen elämäntapaan myös muun kuin seurakunnallisen elämän osalta. Muun muassa kaupunginjohtaja Martti Harju otti kokousväen vastaan Raatihuoneella. Samoin toimitusjohtaja Lasse Aho tutustutti kokousväen Olvi Oyj:n, yhden talousalueen suurimman työnantajan, toimintaan.

Ekumeenisessa jumalanpalveluksessa keskiviikkoiltana oli Iisalmen ev.lut. seurakunnan Vanhankirkon täydeltä väkeä, noin 1 000 henkeä. Jumalanpalveluksessa puhuivat arkkipiispat Jukka Paarma ja Leo sekä piispa Wille Riekkinen.

Keskusteluteeman käsittelyn aluksi kuultiin kolme mielenkiintoista alustusta: piispa Erik Vikström puhui aiheesta: *Suomenruotsalainen kirkollinen elämä luterilaisuuden ja vapaakirkollisuuden vuorovaikutuksessa*. Metropoliitta Panteleimonin aihe oli: *Ortodoksievakkona Ylä-Savossa* ja seurakuntaneuvos Valtter Luodon: *Helluntailaisuuden kehitys liikkeestä kirkkokunnaksi*.

Alustuksissa ja keskustelussa selvitettiin, että vähemmistön selviytymisen ehtona on siihen kuuluvien henkilöiden tietoisuus oman asiansa tärkeydestä ja halu tehdä sitä tuksi ympäristölleen.

Kokous sai myös runsaasti huomiota mediassa.

Jatkoa sivulta 16

Juha Pössi ja kuvittaja Ulla Vaajakallio.

SEN:n toimiston kouluvierailu Porvooseen toteutettiin 9.9. Yhteyshenkilönä toimi lehtori Marianne Kantonen. Vierailukohteina olivat Linnankosken lukio, Pääskytien ja Linnajoen yläasteet. Auditorioissa järjestettyihin tilaisuuksiin osallistuivat lukion kaikki oppilaat ja yläasteilta 8. ja 9. luokkien oppilaat. Jan Edström ja Sanna Ylä-Jussila esitte-

livät ekumeniaa ja SEN:a. Oppilaat olivat erittäin aktiivisia ja harkittuja, hyviä kysymyksiä esitettiin runsain määrin. Jokaisessa tilaisuudessa tuntui, että aika loppui kesken. Kouluissa tavattiin myös rehtorit ja uskonnonopettajia ja keskusteluissa käsiteltiin ekumeniaa osana uskonnonopetusta. Porvoon kaunista ortodoksista kirkkoa esitteli vahtimestari Leena Sarapää.

6 Jaostot monessa mukana

6.1 Eettisten kysymysten jaosto

Eettisten kysymysten jaoston tarkoituksena on tarjota SEN:n jäsenyhteisöille ja tarkkailijoille mahdollisuus keskinäiseen vuorovaikutukseen eettisten kysymysten käsittelyn edistämiseksi. Jaoston tehtävänä on käsitellä ajankohtaisia eettisiä kysymyksiä ekumeenisesta näkökulmasta. Erityinen huomio tulee kiinnittää terveydenhuollon etiikan kysymyksiin ja ihmisarvoon liittyviin kysymyksiin.

Jaoston puheenjohtajana toimi Risto Pontela, varapuheenjohtajana Liisa-Maria Voipio-Pulkki ja sihteerinä Kaisa Iso-Herttua. Kokouksia pidettiin viisi ja healing-tematiikka oli kantavana teemana keskusteluissa.

Seminaari *Rukous, sairaus, parantuminen — kristillisiä näkökulmia* järjestettiin 11.3. Helsingin Diakonissalaitoksen kirkossa. Jaoston aloittaman prosessin tarkoituksena on nostaa esiin kristillisten perinteiden näkemyksiä parantumisesta, eheytymisestä ja tervehtymisestä. Kipeiden, jopa katkerien muistojen lääkitsemistä, haavojen umpeutumista ja ihme-parantumisia halutaan pohtia yhdessä.

Seminaarissa esiteltiin ekumeenisesta näkökulmasta kristillisten perinteiden näkemyksiä sairaudesta, rukouksesta ja parantumisesta. Alustajina olivat isä Teemu Lehmuskoski (ort.), pastori Helka Halme (hell.), rovasti Esko Eho (lut.), isä Teemu Sippo (kat.), lehtori Ulla-Christina Sjöman (lut.), pastori Seppo Juntunen (lut.), kehityspsykologi Päivi Maria Mikkola (vap.) ja dosentti Jorma Niemelä (vap.). Puheenjohtajina eri jaksoissa toimivat jaoston jäsenet Liisa-Maria Voipio-Pulkki, Seppo Pesonen ja Risto Pontela.

Seminaarin jälkeen oli illanvietto illalliseen Galleria Haritonissa ja siellä Candlelight Lecturen piti TT Kimmo Kääriäinen käsitellen aihetta: *Mitä tutkimukset kertovat sairaiden puolesta rukoilemisesta*. Musiikkiohjelmasta vastasivat ortodoksinen Ekhos-kvartetti (Petri Hakonen, Juha Lampinen, Teo Merras ja Joonas Pyöli) ja pääsihteerit Edström.

Keskustelu oli monipuolista ja erittäin vilkasta. Seminaarin tauolla ja lopuksi tulleen palautteen mukaan moni olisi vielä halunnut sanoa jotain, mutta aika oli rajallinen ja näin puheenvuoroja jäi pyytämättä. Tilaisuutta pidettiin erinomaisena alkuna tärkeän teeman käsittelyssä ja jatkoa toivottiin.

Osanottajina oli terveydenhuollon, sielunhoidon, diakonian ja lähetyksen työalojen henkilöitä ja näiden alojen tutkijoita ja opiskelijoita. Mukana oli 134 henkilöä, joista 61 osallistui illanviettoon.

Tapahtuma herätti laajasti median mielenkiittoa. Aiheesta kiinnostui muun muassa Yle Tv1:n uutistoimitus, jonka työryhmä oli paikalla ja seminaaripäivän iltana esitettiin klo 20.30 uutisissa kooste päivän annista. Monet lehdet kirjoittivat seminaarista. Myös teemaan liittyviä haastatteluja ja artikkeleita julkaistiin. Muistio seminaarin annista ja medi-

an kirjoittelusta on laaja alan tietopaketti. Sen työstivät TM, toimittaja Johannes Ijäs ja lääk. yo Aino-Maija Vuorinen.

Jaosto päätti jatkaa healing-teeman seminaarikäsittelyä ja alkoi suunnitella kevään 2006 seminaaria, jossa pohditaan parantajan rajoja ja vastuuta.

6.2 Kasvatusasiain jaosto

Kasvatusasian jaoston tarkoituksena on tarjota SEN:n jäsenyhteisöille ja tarkkailijoille mahdollisuus keskinäiseen vuorovaikutukseen asioissa, jotka liittyvät ekumeeniseen kasvatukseen. Tarkoituksena on edistää kasvatusta ekumeeniseen kasvatukseen Suomessa sekä keskinäiseen kunnioitukseen ja tiedon lisäämiseen kaikissa ikäryhmissä.

Jaoston puheenjohtajana toimi 26.8. saakka Irene Kurikka ja tämän jälkeen Juha Kinanen, sihteerinä toimi Mirka Torppa. Kokouksia pidettiin neljä. Ensimmäinen kokous oli järjestäytymiskokous, jossa puhuttiin toimintavuoden teemoista ja erityisesti käsiteltiin *Abrahamin lapset* -kirjan koulukäyttöä. Toisessa kokouksessa käsiteltiin KMN:n *Väkivallasta sovintoon* -vuosikymmenen toteutumista Suomessa ja pohdittiin jaoston mahdollisuuksia osallistua vuosikymmenen toteutukseen mm. väkivallattoman viikon toteutuksessa kouluissa. Kolmannen kokouksen aiheena oli MOD-koulutus.

Jaoston neljännessä kokouksessa keskeisimpänä teemana oli ortodoksisen uskonnonopetuksen nykytilanteeseen ja uusiin ortodoksisen uskonnonopetuksen oppikirjoihin tutustuminen.

MOD-peruskurssi järjestettiin Sipulin leirikeskukseen 26.–28.8. Kouluttajana oli kurssisihteerit Tuovi Varis ja osanottajia oli 12 henkeä. MOD (mongfald och dialog) on Ruotsissa kehitelty menetelmä ja koulutusohjelma, joka pyrkii siihen, että erilaisista etnisistä, kansallisista, uskonnollisista tai kulttuurisista taustoista peräisin olevat ihmiset voisivat kohdata toisensa ilman esteitä ja vihamielisyyttä. Koulutus perustuu keskusteluun, vuoropuheluun ja ryhmätöihin ja se tarjoaa pedagogisia malleja ja menetelmiä erilaisuutta koskevien kysymysten selvittämiseen. MOD-aineiston tarjoamien menetelmien ja harjoitusten avulla opitaan tiedostamaan omia asenteita, reaktioita ja synnynnäisiä ennakkoluuloja sekä käsittelemään niitä yhteisesti.

Sekä perus- että jatkokurssi tarjoavat työvälineitä, joita osallistuja voi hyödyntää omassa työssään. Jaosto havaitsi, että MOD-koulutus on erinomainen lisäkoulutus uskonnonopettajille, luokanopettajille ja kirkkojen kasvatustyössä toimiville. Jaosto suosittelee MOD-koulutuksen käyttöä eri yhteyksissä Suomen ekumeenisen neuvoston työssä.

Uskonnonopetuksen tilanteen seuraaminen oli toinen keskeinen tehtävä, ja jaosto kokosi materiaalin, joka esitte-

lee vanhemmille, opettajille, rehtoreille ja opetustyön johtajille koululaisen oikeuksia uskonnonopetukseen.

6.3 Naisjaosto

Jaosto jatkoi työskentelyään naisten aseman vahvistamiseksi kirkoissa ja yhteiskunnassa sekä yhteisen kristillisen identiteetin vahvistamiseksi. Tarkoituksensa toteuttamiseksi jaosto osallistui aktiivisesti sekä kotimaiseen että kansainväliseen ekumeeniseen keskusteluun naiskysymyksistä ja rohkaiksi jäsenkirkkojen ja -yhteisöjen naisia aktiiviseen ekumeeniseen toimintaan.

Puheenjohtajana jatkoi Riitta Rönttilä, varapuheenjohtajana Aino Salovius. Sihteeriksi valittiin vuoden alusta Eija Kemppi.

Jaosto kokoontui viisi kertaa, kolme kertaa keväällä ja kaksi kertaa syksyllä.

Kokouspaikkoja olivat Helsingissä Hotelli Helka, Kansan Raamattuseura, Pyhän Henrikin katedraalin seurakuntatalo ja Pelastusarmeijan päämaja. Pyhän Henrikin seurakuntatalossa oli kutsuttuina vieraina sisar Benedikta Idefelt (P. Katarina), sisar Margaretha (Jeesuksen Pikkusisaret), sisar Martha (Ursuliinisaret) ja sisar Marja-Liisa (Birgittalaisisaret).

Jaosto suunnitteli huhtikuulle 2007 valtakunnallista naisten tapahtumaa Hämeenlinnaan. Tapahtuman suunnittelua silmälläpitäen muodostettiin työryhmä, johon kuuluivat Riitta Rönttilä, Eija Kemppi, Yvonne Terlinden, aikuiskasvatussihteeriksi Sinikka Metsätähti (Kirkon naistyön neuvottelukunta), lehtori Marianne Kantonen (ort.) ja Malena Björkgren (ev.lut. ruotsinkielinen naistyö). Lisäksi työryhmään kutsuttiin hämeenlinnalaisia eri seurakuntien ja yhteisöjen edustajia: Aira Modig, Marjo-Riitta Antikainen, Pirjo Kuosmanen, Pirjo Ventola, Sanna Salonen ja Ulla Pullola.

Työryhmä piti neljä kokousta, joissa pohdittiin tapahtuman aikaa, paikkaa ja ohjelman sisältöä. Päävaihtoehto tapahtumapaikaksi on ollut Hämeen linna. Tapahtuman taloutta varten laadittiin sponsorointisuunnitelma sekä anottiin kirkkohallitukselta varoja naistyön neuvottelukunnan kautta. Anne Lagerstedtia ehdotettiin tapahtuman tiedotusvastavaksi. Tapahtuma tulee käsittelemään ainakin kipeää teemaa eli naisten alistamista ihmiskaupassa.

Naisten tie väkivallasta sovintoon -seminaari järjestettiin Helsingin ortodoksisen seurakunnan seurakuntatalossa väkivallattomalla viikolla. Korkeatasoiseen ohjelmaan kuului professori Aili Nenolan alustus aiheesta: *Naisten tie sovintoon*, historiallinen näkökulma, Nunna Kristodulin alustus *Äiti Gavrilian tie*, perheneuvoja Helena Ewaldsin alustus *Nainen ja perheväkivalta* sekä Nukketeatteri Hupilaisen esitys *Fransiscus Assisilaisesta rauhantekijänä* ja Monika

Pensar-Granrothin ja Inkeri Simola-Isakssonin suunnittelema yhteinen *Pyhät tanssit* -esitys. Osanottajia oli noin 30 ja palaute oli erittäin myönteistä. Ohjelmaa pidettiin korkeatasoisena ja osanottajina oli henkilöitä, joiden elämäntilanteeseen seminaari toi apua.

Jaosto otti muutenkin huomioon kirkkojen väkivallan vastaisen kampanjan. Jaosto tutustui Pelastusarmeijan Hedvig-huoneeseen, jossa tehdään työtä perheväkivallan kohteeksi joutuneiden naisten parissa. Eija Kemppi oli mukana luterilaisen kirkon ihmisoikeustyön neuvottelukunnan järjestämässä seminaareissa, joissa käsiteltiin ihmiskauppaa ja luotiin välineitä asian tiedostamiseksi ja torjumiseksi Suomessa. Myös Euroopan kirkkojen konferenssissa, jossa naisjaoston jäsen Anne Lagerstedt on edustajana, käsiteltiin aiheita naiset ja väkivalta ihmisoikeustyöryhmän workshopissa. Jaoston jäseniä osallistui myös projektisihteeriksi Malena Björkgrenin järjestämään *Naiset ja väkivalta* -tapahtumaan, jossa pääpuhujana oli Solveig-Anna Boasdotir Islannista. Naisjaoston jäsen Aino Nenola oli vastuullinen järjestäjä *Nainen ja kirkko* -seminaarissa Valamossa.

Naisten ekumeenisten seminaarien esitelmiä päätettiin julkaista kirjana. Kirjan toimittajaksi valittiin Leena Mäkitalo ja julkaisusta neuvoteltiin Suomen Lähetysseuran kustannusjohtaja Minna Saarelma-Maunumaan kanssa. Kirjaa päätettiin laajentaa, jotta saataisiin mukaan myös sellaisia kirkkokuntia, jotka eivät ole olleet seminaareissa mukana. Siihen liitetään myös ekumeeninen sanasto, joka selventää käsitteistöä sekä eri kirkkojen naistyötä tekevien järjestöjen luettelo ja yhteystiedot. Myös suomenruotsalaista kirkollista naistyötä käsittelevä artikkeli tulee mukaan.

Anne Lagerstedt on toiminut edelleen Euroopan Kristittyjen Naisten Ekumeenisen Forumin (EFECW) hallituksen jäsenenä. Forumissa on meneillään muutos, sillä päämaja muuttaa Sveitsistä EU-maahan Itävaltaan, mikä merkitsee sääntöjen uudistamista. Kansainvälinen hallitus on myös uudistumassa. Suomalainen Marjatta Viirto (ort.) valittiin Forumin taloudenhoitajaksi. Marjatan asiantuntemusta on käytetty myös naisjaoston työssä. Anne Lagerstedt on tiedottanut EFECW Newsin välityksellä muille jäsenille Forumin toiminnasta. Forum oli ehdottanut seminaarin *Responsible Citizenship* paikaksi Suomea, mutta koska naisjaostolla oli omia seminaareja, päädyttiin ehdottamaan Viroa Suomen sijaan ja antamaan henkistä tukea seminaarille.

Yvonne Terlinden toimi edelleen naisjaoston edustajana Nordiska ekumeniska kvinnokommittéssa (NEKK). Hän osallistui Upsalassa 23.4. NEKK:n kokoukseen ja tämän jälkeen 24.–25.5. järjestettyyn Ekumenisk Institut för Nordenin (EIN) Idéforumiin *Ekumenik och förtroende*.

Jaosto oli mukana Oulun kirkkopäivillä. *Naisten kohtaamispaikalla* 28.5. esitettiin musiikkia, runoja ja tarinoita naisen elämästä. Naisten yömessu järjestettiin samana päivänä

nä klo 22-23. Yhteistyökumppaneina olivat Oulun NNKY ja Kirkon naistyon neuvottelukunta.

20.11. järjestettiin Vivamossa jo perinteiseksi tullut ekumeeninen perhemessu.

6.4 Nuorisajaosto

Nuorisajaoston tarkoituksena on tarjota SEN:n jäsenyhteisöille ja tarkkailijoille mahdollisuus keskinäiseen vuorovaihtuuteen ekumeenisen nuorisotyön edistämiseksi.

Jaoston puheenjohtajana toimi Tuomas Mäkipää, sihteerinä Jussi Junni ja varapuheenjohtajana Sami Lehto. Koulutussihteerinä toimi Laura Hytti, kv-asioiden sihteerinä Miika Ahola. EYCE-yhdyshenkilönä Inka Lindroos, toiminnallisena sihteerinä Sami Lehto ja tiedottajana Jaakko Antila. Jaosto kokoontui säännöllisesti kerran kuussa lukuun ottamatta kesä-elokuuta.

Jaoston lippulaiva, Kansainvälisen ja ekumeenisen toiminnan koulutusohjelma (Ketko), oli tänäkin vuonna yksi jaoston tärkeimmistä, vakiintuneista työmuodoista. Ketko-nimelle ja Liina Pajusen suunnittelema logolle saatiin 15.8. tavaramerkkisuojaa Patentti- ja rekisterihallituksesta. Suuri voimankointo, mutta myös antoisa ja onnistunut kokemus jaostolle ja aktiivisille nuorille oli Euroopan ekumeenisen nuorisoneuvoston (EYCE) yleiskokouksen järjestäminen Turussa lokakuussa.

Uutena avauksena jaosto aloitti nuorten uskontojen välisen dialogin suunnittelemisen Laura Hytin ja Inka Lindroosin johdolla. Ketkon laajentamista muualle Suomeen pidettiin esillä ja vietiin viestiä eteenpäin.

Jaosto tuki nuorten osallistumista eri ekumeenisiin tapahtumiin ulkomailla ja Suomessa. Avustuksen saaneet raportoivat matkastaan jaostolle.

Jaoston näkyvyys ulospäin parani tiedottajan nimeämisellä ja tiedottajan tekemän Internet-sivujen uudistuksen kautta.

Ketko™

Koulutussihteerinä toimivat Anna-Maija Viljanen-Pihkala (kevät) ja Laura Hytti (syksy). Koulutussihteeireillä oli tukenaan Ketko-työryhmä, joka koostuu Ketkon suorittaneista vapaaehtoisista eri kirkkojen ja kristillisten yhteisöjen nuorista. Ketko-kurssin kausi noudattaa kouluvuotta, joten sihteerit vaihtui keväällä. Kurssin suorittamisesta saa opintoviikkoja tai -pisteitä Helsingin ja Joensuun yliopistojen teologisissa tiedekunnissa ja Diakonia-ammattikorkeakouluissa. Yhteistyökumppanina on edelleen toiminut Kristillinen Opintokeskus (KO). Yhteistyö sujui mutkattomasti.

Maaliskuussa päättäneestä Ketkosta valmistui 9 nuorta

aikuista. Edellisvuosiin verrattuna valmistujamäärä on pieni. Syynä vähäiseen määrään olivat monelta kurssin aloittaneelta puuttumaan jääneet suoritukset, jotka he täydensivät syksyllä alkaneen Ketkon aikana.

Neljän viikonlopun mittaisen Ketko-kurssin sisältöön ei tullut mullistavia muutoksia kevään osalta, mutta syksyllä Laura Hytin luotsaama kurssi muuttui kaksikieliseksi (suomi ja englanti) ja kurssilaiset osallistuivat entistä enemmän kurssin toteutukseen muun muassa rukoushetkien valmistelun ja yhteisen projektin kautta (toteutettiin rukousviikolla 2006). Monipuolisiin työtapoihin, keskusteluihin ja yhteisiin aterioiden kiinnitettiin huomiota muun laadukkaan ohjelman rinnalla.

Vanhaan hyvään malliin kurssilla tutustuttiin eri kirkkojen ja yhteisöjen elämään teoriassa ja käytännössä, ja kurssilaiset perehtyivät ekumeeniseen liikkeeseen, kansainvälisen toiminnan mahdollisuuksiin, kristillisyyteen ja ajankohtaisiin kysymyksiin laajasti monelta eri kantilta. Kurssin aloitti 35 nuorta aikuista monista eri kirkkokunnista ja lukuisista eri taustoista. Värikäs ja monipuolinen osanottajajoukko mahdollisti antoisat keskustelut. Mukana oli myös englantia ja saksaa äidinkielenään puhuvia nuoria, jotka osaltaan toivat mielenkiintoisen näkökulman kurssille.

Kurssi tarjosi hyvän tiedollisen ja kokemuksellisen pohjan ja valmensi nuoria aktiivisiksi ekumeenisiksi toimijoiksi. Se antoi myös tilaisuuden harjoittaa englannin kieltä, jonka taitaminen on ensiarvoisen tärkeää kansainvälisellä tasolla ekumeeniseen toimintaan osallistuttaessa.

Kansainväliset yhteydet

Jaosto on Euroopan ekumeenisen nuorisoneuvoston (EYCE) jäsen. Jaosto lähettää nuoria EYCE:n seminaareihin ja koulutuksiin eri puolille Eurooppaa. Toimikauden suurimmaksi ponnistukseksi nousi EYCE:n yleiskokous, jota nuorisajaosto isännöi Turun kristillisellä opistolla 24.–30.10. Yleiskokous keräsi 51 osanottajaa eri Euroopan maista. Kokouksessa arvioitiin kulunutta EYCE:n ja jäsenjärjestöjen toimikautta, valittiin uusi hallitus, linjattiin tulevia suuntaviivoja ja tutustuttiin suomalaiseseen ja eurooppalaiseen kristillisyyteen ja ekumeniaan.

Nuorisajaostoa kokouksessa edustivat Minna Hietämäki ja Laura Hytti. Lisäksi mukana oli suomalaisia kokousapulaisia ja jaoston kansainvälisen työryhmän toimijoita. Laura Hytti valittiin EYCE:n hallituksen jäseneksi. Tärkeäksi osaksi kokousta nousivat yhteiset rukous- ja hartaushetket, joita vietettiin sekä tunnustuskunnallisina että ekumeenisina. Erityiskiitosta sai tunnelmallinen ”suomalainen rukoushetki” metsän siimeksessä ulkoroihujen valossa.

Jaosto sai järjestelyjä varten runsaasti taloudellista ja

muuta tukea kirkoilta, järjestöiltä, Turun kaupungilta ja yksityisiltä henkilöiltä. Kaikki tämä ja hyvä yhteishenki mahdollistivat onnistuneen Euroopan kristittyjen nuorten koontumisen.

Ekumeeninen työryhmä

Ekumeeninen työryhmä kokoaa ekumeniasta kiinnostuneita nuoria viettämään aikaa yhdessä ja järjestämään ekumeenisia tilaisuuksia.

Helatorstain vaelluksella valettiin Helsingissä kirkosta kirkkoon ja päädyttiin makkaranpaistoon Vuosaaren rantamaisemiin.

Ekumeeninen viikonloppu kokosi aktiivisia nuoria Turun kristilliselle opistolle EYCE:n yleiskokousta edeltäneeseen viikonloppuun 21.–24.10. Osallistujat antoivat panoksensa kokousjärjestelyihin ja tutustuivat EYCE:en ja EYCE:n hallituksen jäseniin yhteisten rukoushetkien ja illanviettojen kautta. Myös taiteeseen tutustuttiin ja osallistuttiin jumalanpalvelukseen Vapaakirkossa, jonka toiminta tuli myös tutuksi.

Ekumeeninen joulujuhla järjestettiin 14.12., jossa laulettiin kauneimpia joululauluja ja pohdittiin ekumeenisen liikkeen tulevaisuutta.

Spiritualiteettiprojekti

Spiritualiteettiprojekti jatkoi työskentelyään saattamatta sitä vielä päätökseen. Tavoitteena on julkaista eri kristillisten perinteiden musiikki- ja rukousaineistoa yksissä kansissa. Projektiä ovat ohjanneet Topi Haarlaa ja Mika Pajunen.

6.5 Opillisten kysymysten jaosto

Opillisten kysymysten jaoston tarkoituksena on tarjota SEN:n jäsenyhteisöille ja tarkkailijoille mahdollisuus keskinäiseen vuorovaikutukseen opillisten kysymysten edistämiseksi. Jaoston tehtävänä on auttaa kirkkoja ja kristillisiä yhteisöjä tuntemaan toisiaan, edistää näiden ykseyttä ja poistaa keskinäisiä harhaluuloja. Tarkoituksensa toteuttamiseksi jaosto seuraa kotimaista ja ulkomaista ekumeenista keskustelua ja erityisesti Faith and Order -liikkeen toimintaa, järjestää ekumeenisia seminaareja ja tilaisuuksia ajankohtaisista opillisista kysymyksistä.

Jaoston puheenjohtajana toimi Antti Saarelma ja kutsutuna sihteerinä Tapani Saarinen.

Kokoukset olivat temaattisia. Vuoden ensimmäisessä kokouksessa 27.1. käsiteltiin Kuala Lumpurissa, Malesiassa pidetyn Faith and Order -täyskomission kokouksen teemoja. Esillä olivat kaste, kirkko-oppi ja etniset kysymykset. Alus-

tajina toimivat Väinö A. Hyvönen (vap.), Bernice Sundkvist (lut.) ja Mikael Sundkvist (ort.). Kokous pidettiin Pelastusarmeijassa Helsingin Mikonkadulla.

Ekumenia kirkkoissa ja teologiassa oli teemana Joensuun yliopiston teologisen tiedekunnan kanssa yhteistyössä järjestetyssä seminaarissa 12.5. Joensuussa. Yleisössä oli runsaasti tiedekunnan opiskelijoita. Alustajina toimivat professori Anne Marie Aagaard Tanskasta ja professori Risto Saarinen. Tervehdysanat lausui dekaani Lauri Thurén. Kommenttipuheenvuoron pitivät TM, FM Maria Takala-Roszczenko (ort.) sekä TT Tapani Nuutinen (lut.). Seminaarin paneelikeskusteluun osallistuivat hiippakuntasihtööri Sakari Häkkinen (lut.), prof. Paavo Kettunen (lut.), pastori Klaus Korhonen (hell.) ja rovasti Rauno Pietarinen (ort.). Seminaarin suunnittelutyöstä vastuun kantoivat Pekka Metso, Antti Saarelma ja Tapani Saarinen. Aihepiiri osui yksiiin keväällä eri tahoilla vilkkaana käyneen, teologista koulutusta koskeneen keskustelun kanssa. Yhteistyö Joensuun yliopiston ja Okj:n välillä koettiin varsin antoisaksi.

Kolmen jaoston yhteistyönä (Okj, Pej ja Sekt. för finl.sv. ek.) järjestettiin 15.9. seminaari *Kuka saa saarnata? Saarnan teologia ja käytäntö ekumeenisena kysymyksenä*. Kirkkohallituksen toimitalossa Helsingin Katajanokalla. Alustajina olivat kirkkohallituksen jumalanpalvelus- ja musiikkitoiminnan johtaja, rovasti Kai Vahtola (lut.) ja isä Teemu Sipponen (kat.).

Komenttipuheenvuoron käyttivät seurakunnanjohtaja Klaus Korhonen (hell.) ja isä Timo Lehmuskoski (ort.). Paneelikeskustelussa mukana olivat professori Petri Piironen (ort.), yleisvikaari Marino Trevisini (kat.), seurakunnanjohtaja Arto Kortemaa (vap.) ja Kai Vahtola. Kokouksessa tervehdyksensä lausivat pääsihtööri Jan Edström, Väinö A. Hyvönen ja Veijo Koivula, Antti Saarelma ja Tor-Erik Store. Viimemainittu on teeman käsittelyn aktiivinen primus motor. Ruotsinkielisessä jaostossa on vuonna 2004 alettu selvittää kysymystä, kuka saa saarnata eri kirkkojen jumalanpalveluksissa. Suunnitteluryhmässä mukana olivat Veijo Koivula, Jan Edström, Arto Kortemaa ja Tapani Saarinen. Yhteistyö kolmen jaoston välillä toimi mainiosti ja yhteistyö jatkuu.

Ateenassa 9.–16.5. järjestetyn lähetyskonferenssin antia tarkasteltiin 24.11. Suomen Lähetysseuran lähetysopistolla. Alustajina toimivat pääsihtööri Jan Edström ja pastori Heikki Huttunen (ort.). Lähetysteologi, dosentti Timo Vasko (lut.) esitti kommenttipuheenvuoron. Lähetysseuran johtaja TT Seppo Rissanen käytti Ateenan kokousta koskevan puheenvuoron. Kustannusjohtaja Minna Saarelma-Maunumaa kertoi Lähetysseuran julkaisu-toiminnasta ja TM Antti Laine esitteli KMN:n Faith and Order -pysyväiskomission Kreetan kokouksen 14.–21.6. antia.

6.6 Paikallisen ekumenian jaosto

Jaosto pyrkii edistämään paikallista ekumeniaa Suomessa. Sen tehtävänä on paikallisen ekumenian teologinen selvittely, paikallisten yhteyksien luominen ja tukeminen eri kirkkokuntien ja kristillisten yhteisöjen välillä sekä keskustelun herättäminen paikallisen yhteyden kysymyksistä ja ongelmista.

Puheenjohtajana toimi Kirsti Keltikangas, varapuheenjohtajina Taisto Hillberg ja Arto Leskinen sekä sihteerinä Veijo Koivula.

Jaosto piti kaksi varsinaista kokousta. *Kuka saa saarnata* -seminaari toteutettiin yhdessä Okj:n sekä ruotsinkielisen jaoston kanssa. Marraskuussa järjestettiin Paikallisekumeeninen Foorumi Espoossa, jolloin vierailtiin tuomiokapitulissa, helluntaiseurakunnassa, ortodoksisessa ja luterilaisessa seurakunnassa. PaFo oli historiansa kolmas. Lisää kohdassa 2.2.

Keskeisessä asemassa jaoston toiminnassa on ollut vuosittain tammikuussa pidettävä kristittyjen ykseyden kansainvälinen rukousviikko. Huomiota on kiinnitetty myös Maailman rukouspäivän viettoon maaliskuussa, syksyisen vastuuviikon ekumeenisuuteen sekä Suomen Piiphiaseuran aloitteesta pidettävään ekumeeniseen raamattusunnuntaihin. Muutoinkin on pyritty pitämään läheistä tuntumaa paikallisen ekumenian kenttään kaikkialla Suomessa. Jaosto on jatkanut eri puolilla Suomea olevien paikallisten ekumeenisten toimikuntien kartoittamista. Sihteerinä on kuukausittain koostanut paikallisekumeenisen raportin jaoston jäsenten antamien tietojen perusteella.

Jaoston kehittämän paikallisen ekumenian ideapankin internet-versio löytyy SEN:in kotisivuilta.

6.7 Sektionen för finlandssvensk ekumenik

Jaoston tarkoitus on tarjota SEN:n ruotsinkielisille jäsenille ja tarkkailijoille mahdollisuus vuorovaikutukseen. Jaosto käsittelee ajankohtaisia ekumeenisia kysymyksiä ruotsinkielisten yhteisöjen ja Porvoon hiippakunnan näkökulmasta ja edistää paikallisekumeenista toimintaa.

Puheenjohtajana toimi Tor-Erik Store ja sihteerinä Sara Torvalds. Kokouksia oli kolme: 21.1., 27.5. ja 23.9. Jaosto sai informaatiota vapaakirkollisesta konferenssista, joka järjestettiin Porvoossa kesäkuussa. Paikallisen ekumenian ideapankin ruotsinkielisen osuuden työstäminen aloitettiin.

Vastuuviiikon ruotsinkielisen työn vastuunjakamista käsiteltiin ja sovittiin seuraavaa: Suomenruotsalaisella puolella järjestelyvastuuta kantavat: Ev.lut. kirkon ruotsinkielisen työn keskus (KCSA), Kirkon Ulkomaanapu ja Suomen

ekumeeninen neuvosto yhteistyössä Porvoon hiippakunnan, Suomen Lähetysseuran, Förbundet Kyrkans Ungdomin, Församlingsförbundetin, ruotsinkielisen evankeliumiyhdistyksen ja Frikyrklig Samverkanin kanssa. Ruotsinkielinen Vastuuviiikko suunnitellaan yhteistyössä valtakunnallisen suomenkielisen Vastuuviiikon suunnittelun kanssa.

Seminaarissa *Kuka saa saarnata?* oli jaosto yksi järjestäjästä. Lisää aiheesta kohdassa 6.5.

Jaosto on luonut suhteet Pohjoismaiden ekumeeniseen instituuttiin tarkoituksena edistää ekumeenisia yhteyksiä. Puheenjohtaja oli mukana kevät- ja syyskokouksessa. Sihteerinä osallistui Suunnittelufoorumiin 7.9. Jaoston edustaja oli mukana Lähetysseuran teemapäivässä 7.11.

Keskusteltiin myös tarpeesta saada luoduksi yhteys Frikyrklig Samverkanin ja samalla vapaakirkolliseen avustusorganisaatioon Frikyrkan Hjälp.

Gösta Kungssköld piti esitelmän *Adventtikirkon opetuskäskyistä*. Kaksoisjäsenyys uskonnonvapauslain näkökulmasta oli esillä keskusteluissa.

Todettiin, että katolinen kirkko ei hyväksy kaksoisjäsenyyttä, mutta vapaakirkoissa tilanne on enemmän variaatioita tarjoava. Kaksoisjäsenyys on ev.lut. kirkossa mahdollinen sellaisen yhdyskunnan ollessa kyseessä, jonka kanssa kirkolliskokous on hyväksynyt sopimuksen. Jäsenyys yhdyskunnassa, joka ei ole rekisteröitynyt uskonnolliseksi yhdyskunnaksi ei tuo tullessaan kaksoisjäsenyyttä. Henkilön, joka liittyy toiseen uskonnolliseen yhdyskuntaan, katsotaan siis jättävän ev.lut. kirkon. Avauksia keskusteluun kaksoisjäsenyydestä toivottiin ja todettiin, että seurakuntien pappien keskinäiset hyvät suhteet ovat apuna yhteydenpidossa asiain tiimoilta.

7 Hallinto ja talous

7.1 Hallitus

Hallituksen puheenjohtajana toimi arkkipiispa Jukka Paarma (lut.). Varapuheenjohtajina piispa Voitto Huotari (lut.), pastori Heikki Huttunen (ort.) ja VT Markus Österlund (Missionskyrkan). Muina jäseninä olivat fil. maist. Pauliina Arola (lut.), ylilääkäri Kati Myllymäki (lut.), kirkkokunnanjohtaja Olavi Rintala (vap.) ja isä Teemu Sippo (kat.). Varajäseninä olivat tiedottaja Mari Malkavaara (lut.), johtaja Pekka Hietaanen (lut.) ja päätoimittaja Hannu Lahtinen (vap.).

Hallitus kokoontui neljään kokoukseen ja jaostojen edustajien kanssa yhteiseen suunnittelufoorumiin (Sufo) joka pidettiin 7.9. Helsingin metodistiseurakunnassa. Pastori Timo Virtasen tervehdyksen jälkeen Sufon vieras, evankelista Kalevi Lehtinen, puhui teemasta *Yhdessä evankeliumi eteenpäin*. Lehtinen ja E4-nuorisoinnospiraattori Jussi Miettinen informoivat evankelioimiskongressi E4:n (21.–25.1.2004) anin soveltamisesta kirkkojen yhteiseen todistukseen.

Otsikolla *Ideat ilmaisia – toteutus toista maata?* pohdittiin jaostojen toimintaa niukoissa budjettikehyksissä. Jaostot esittelivät meneillään olevan vuoden toimintaansa ja luotasivat tulevaa.

7.2 Henkilökunta

Toimistossa työskentelivät pääsihteeri Jan Edström, toimistos sihteeri Sirpa-Maija Vuorinen ja osa-aikainen projektisihteeri Sanna Ylä-Jussila. Rahastonhoitaja Perry Johansson huolehti taloudenhoitoon liittyvistä tehtävistä. Hän hoiti tehtävät kotonaan, piti aktiivisesti yhteyttä toimistohenkilökuntaan ja joka toinen viikko järjestettiin yhteinen toimistopalaveri. Avustajana oli tarpeen mukaan abiturienti Juha Vuorinen, joka auttoi toimistossa eri tehtävissä kiireisinä aikoina. Henkilökunnan ekumeeninen kokoomus antoi päivittäiselle yhteistyölle positiivisen etumerkin. Toimistohenkilökunta ja jaostojen sihteerit pitivät säännöllisesti yhteyttä.

Nuorisajaoston vastuuhenkilöt käyttivät toimiston tiloja ja resursseja, usein varsinaisen toimistoajan jälkeen ja näin tilat saatiin hyvin riittämään. Nuorison läsnäolo koettiin ilahduttavana.

Toimistossa on myös runsaan 2 000 niteen ekumeeninen kirjasto hyödyksi ja iloksi henkilökunnalle, tutkijoille ja opiskelijoille.

SEN:n toimiston sijainti ev.lut. kirkon kirkkohallituksen tiloissa on suonut mahdollisuuden dynaamiseen yhteistyöhön kirkkohallituksen eri yksiköiden kanssa, mikä on ilahduttavaa.

7.3 Vuoden kulku lukuina

Tilinpäätös osoitti alijäämää 11 280,22 euroa. Pääsyyinä alijäämään oli, että yleisavustukset eivät toteutuneet budjetoiduissa puitteissa. Jäsenyhteisöistä avustivat lähes kaikki, mutta 19 tarkkailijasta vain kolme tuki toimintaa taloudellisesti. Tämä herättää kysymyksen, mitä tarkkailijalta edellytetään. Mikä on tarkkailijan sitoutuminen ekumeniaan? Vapaaehtoisia avustuksia tuli muutamalta seurakunnalta. Erityisavustuksia tuli projektikohtaisesti ja projektit toteutettiin suunnitelmien mukaisesti. Ev.lut. kirkoissa kannetulla yhdellä vuosittaisella kirkkokolehdilla on suuri merkitys SEN:n taloudelle. Muiden kirkkojen kolehdit tuottivat aikaisempaa vähemmän.

Toiminta tapahtuu niukkojen varojen puitteissa ja vuoden 2006 osalta on henkilöstöresursseja jouduttu pienentämään. Talouden luvut esitellään yksityiskohtaisesti liitteenä olevassa tasekirjassa.

8 Arviointia

8.1 Asetetut ja saavutetut tavoitteet

Toimintasuunnitelmassa asetetut tavoitteet saavutettiin lähes täysin. Painopisteet eli opilliset kysymykset ja vuoropuhelu, sosiaalieettiset ja yhteiskunnalliset kysymykset sekä spiritu-aliteetti ja yhteinen todistus näkyivät vuoden kulussa.

Kristittyjen ykseyden rukousviikko on saavuttanut va-kiintuneen aseman monissa seurakunnissa, mutta on vielä myös useita seurakuntia, joiden vuodenkierrossa sitä ei huomioida ollenkaan. Paikallisekumeeninen foorumi Espoossa tarjosi kannustavan katsauksen paikallisen ekumenian kehityksestä ja mahdollisuuksista.

Vastuuviikon puitteissa järjestetty nimienkeruu kehitys-maiden vesihuolto puolestuvaa vetoomukseen keräsi noin 20 000 nimeä. Vetoamus luovutettiin ulkomaankauppa- ja kehitysministerille syksyllä. Vastuuviikon ekumeeninen suun- tautuminen jatkuu, kun viikon koordinointi projektisihteeri- toimineen päätettiin siirtää SEN:lle. Tarkoitus on myös laa- jentaa Vastuuviikon yhteistyötä kirkkojen kehitysjärjestöjen suuntaan.

Ekumeeninen keskustelu lähetyksestä otti askeleen eteen- päin kun Lähetyksen teemapäivä järjestettiin ensimmäis- tä kertaa ekumeenisesti marraskuussa. Tämä kehitys vas- taa SEN:n pyrkimyksiä edistää laajapohjaista ekumeenis- ta keskustelua lähetyksestä ja evankeliumin julistamisesta. Suomen Lähetysneuvostossa, joka olisi luonteva taho vas- taamaan tästä kehityksestä, on suhtauduttu kriittisesti orto- doksisen ja katolisen kirkon mukaantuloon järjestön työyh- teyteen. Uutena jäsenyhteisönä SLN:oon hyväksyttiin viime vuonna Suomen Adventtikirkko. Päätöksen yhteydessä to- dettiin, että SLN on periaatteessa avoin lähetystyötä tekevil- le kristillisille järjestöille.

Juhlavuotta *Kirkko Suomessa 850 vuotta* vietettiin eku- meenisesti. Käytännössä juhluvuoden vietto näkyi eniten luterilaisissa seurakunnissa, mutta merkittäviä tapahtumia kuten seminaareja, näyttelyjä, symposiumeja, järjestettiin myös muissa kirkoissa sekä ekumeenisena yhteistyönä.

Oulun kirkkopäivät olivat osana juhluvuoden ohjelmaa. Ekumenia niissä näkyi hyvin siitä huolimatta, että päiviä ei tällä kertaa markkinoitu ekumeenisina, kuten 2003. SEN:n pääsihteeri toimi kirkkopäivien vieraan, KMN:n pääsihtee- ri Samuel Kobian, suomalaisena avustajana. Kobian osallis- tui eri seminaareihin ja piti myös lehdistötilaisuuksia. Ko- biana ei kuitenkaan saanut mahdollisuutta tervehtiä kirkkopäi- väväkeä pääjuhlassa, mikä olisi ekumeenisesti katsoen ollut varsin tärkeää. Pääjuhlan historialliseen kavalkadiin kuului dramatiikkaa, musiikkia ja iloa. Siitä puuttui kuitenkin sel- keä ekumeeninen ote, joka olisi antanut enemmän uskotta- vuutta sekä yhteiseen juhluvuoteen että kirkkopäivien eku- meeniseen luonteeseen.

Helsingin ekumeenisten kirkkopäivien ja Oulun kirkko-

päivien jälkeen olisi suotuisa aika pohtia kirkkopäivien iden- titeettiä ylipäätään ja niiden suhdetta ekumeniaan ja muihin kristillisiin kirkkoihin ja yhteisöihin.

Uskontojen kohtaamisen merkitys kasvaa jatkuvasti. SEN:n rooli on ollut pääsihteerin kautta osallistua kolmen uskonnon johtajien neuvottelujen koordinointiin. Arkkipiis- pa Jukka Paarma on edustanut ev.lut. kirkkoa.

Abrahamin lapset -kirja ja seminaari tarjosivat hyviä mahdollisuuksia tutustua erilaisiin pedagogisiin metodeihin ja tutustua muihin uskontoihin avoimesti ja turvallisesti.

Näköala-Utsikt-lehden tulevaisuus oli pohdinnan ala. Lehden tekemiseen ei toimistossa ole tulevana vuonna resursseja. Toimituskunnan jäsenet ovat pohtineet erilaisia vaihtoehtoja turvata lehden tulevaisuus.

Nordic-FOCCISA-verkosto on terve haaste ekumeeni- selle pyramidirakenteelle. Verkostossa tapahtuu kulttuuri- en kohtaamista kirkkojen ja ekumeenisten neuvostojen yh- teistyön kautta. On arvokasta että Pohjoismaiden kirkolliset/ ekumeeniset avustusjärjestöt tukevat toimintaa, josta yhdes- sä sovitaan ja joka pyrkii tasavertaisempaan yhteistyöhön, myös taloudellisesti. Etelän ja pohjoisen kirkkojen välillä ra- kennettu luottamus on arvokas asia tilanteessa, jossa etelän kirkot edelleen kokevat, ettei niiden ääni tule tarpeeksi esille kansainvälisissä ekumeenisissa foorumeissa.

Jaostotoiminta takaa jatkuvuuden ja mahdollisuuden ot- taa huomioon ajankohtaisia kysymyksiä seminaareissa ja eri keskustelufoorumeissa. Kaikilla jaostoilla oli säännöllinen kokoustoiminta ja aktiivisia jäseniä.

8.2 Ekumenia Suomessa 2005

Maamme kirkkojen yhteisiin haasteisiin kuuluu pyrkimys näkyvään ykseyteen. Kirkkojen tehtävä on pitää esillä kris- tillisiä arvoja ja antaa yhteinen todistus uskosta sanoin ja te- oin. Näihin haasteisiin kirkot tarttuivat yhdessä *Kirkko Suo- messa 850 vuotta* -juhlavuoden ekumeenisessa vietossa, mi- kä vahvisti kirkkojen välistä yhteistyötä sekä kansallisella että paikallisella tasolla.

Paikallisella tasolla yhteistyömahdollisuudet vaihtelevat edelleen ekumeenisten asenteiden ja seurakuntien resurssien mukaan. Kuten *Riemuvuosi 2000* aikanaan, niin myös juhla- vuosi korosti ekumeenista yhteistyötä ja toi esille kirkkojen merkitystä kulttuurissa ja yhteiskunnassa muutoinkin.

Myös tasavallan presidentin allekirjoittaman ja SEN:n rukouspäivätyöryhmän valmistaman rukouspäiväjulistuk- sen kautta oli mahdollista muistuttaa kristillisistä arvoista ja esimerkiksi tuoda esille yhteisiä yhteiskunnallisia huo- lenaiheita.

Uskonnonvapaus on hyvän toimivan ekumenian edelly- tys. Vuoden 2003 uskonnonvapauslaki oli tärkeä sekä kirk-

kojen välinen että uskontokuntien välinen edistysaskel. Uskonnonvapauslain tulkinta ja ekumeeninen seuranta on jatkuva haaste.

Mediassa käytiin keskustelua erityisesti kristillisten perinteiden näkyvyydestä koulujen lukukausien päätösjuhlissa, ottaen huomioon, että kouluissa on myös muihin uskontoihin kuuluvia oppilaita. Liian usein tuntuu siltä, että monet suomalaiset eivät kykene kohtaamaan monikulttuurisuutta avoimesti ja rohkeasti omaa kulttuuriperintöään kunnioittaen ja aktiivisessa vuorovaikutuksessa eri uskontojen ja etnisten ryhmien kanssa. Tähän tarvitaan aikaa ja kirkkojen yhteistä rohkaisua dialogin mahdollisuuksiin.

Globalisaatiokeskustelu ja kansainvälinen vastuu kuuluvat aikamme ekumeenisen liikkeen suurimpiin haasteisiin. Tämä näkyy sekä Kirkkojen maailmanneuvoston tasolla että Suomessa. Miten kirkot yhdessä voivat vastata haasteisiin, joita tuovat tullessaan esimerkiksi hiv ja aids sekä muut pandemiat, puhtaan veden ja ruoan puute sekä sodat ja oikeudenmukaisuuden puute? Mitä tarkoittaa se, että avustusjärjestöt ovat ekumeenisia tai kirkkojen omistamina?

Pohjoismaiset ekumeeniset avustusjärjestöt, mukaan lukien luterilainen Kirkon Ulkomaanapu ovat lähteneet mukaan KMN:n yhteydessä uuteen PEAD (Proposed Ecumenical Alliance for Development) -hankkeeseen, mikä vaikuttaa KUA:n toimintaan lähivuosina. Tähän prosessiin liittyy mm. se, että SEN ja KUA päättivät siirtää Vastuuviikon järjestäjävastuun KUA:lta SEN:lle. Tämä tarkoittaa, että KUA sitoutuu edelleen tukemaan ja järjestämään Vastuuviikkoa, mutta koordinoivastuu ja projektisihteeritoimi siirtyy SEN:lle. Tarkoitus on myös kehittää yhteistyötä Vastuuviikon ja kirkollisten avustusjärjestöjen kanssa Suomessa.

Sanasta vieraanvaraisuus on tullut ekumeeninen tunnus. Ekumeniassa vieraanvaraisuus voi olla askel syvempään yhteyteen ja näkyvään ykseyteen. Seminaarit saarnavieraanvaraisuudesta ekumeenisena kysymyksenä ja elokuinen Kirkon (ev.lut.) ulkoasiain neuvoston Pre Assembly -kokouksen keskustelu vieraanvaraisuudesta ehtoollispöydässä muodostuivat kiinnostaviksi foorumeiksi.

Näkyvä esimerkki ekumeenisesta vieraanvaraisuudesta oli arkkipiispa Jukka Paarman vierailu Suomen helluntaiherätyksen kesäjuhlassa, jossa hän sai lämpimän vastaanoton. Puheessaan Paarma korosti mm. yhteisen uskon voimaa, kristillisen todistuksen mahdollisuuksia ja ev.lut. kirkon ja helluntailaisuuden kahdenvälisen oppikeskustelujen merkitystä.

Yhteinen ehtoollinen on ekumeenisen toiminnan tavoite. Frikyrklig Samverkanin järjestämässä ruotsinkielisen vapaakristillisyyden kesäjuhlassa Porvoossa kesäkuussa vietettiin yhteistä ehtoollista vieraanvaraisuuden merkeissä. FS:lla on tarkoitus myöhemmin jatkaa teologista keskustelua ehtoollisesta. Pitkäaikainen yhteistyö on vienyt kirkkokunnat niin

lähelle toisiaan, että yhteisen ehtoollisen vietto on luontevaa. Juhlajumalanpalveluksessa pidettiin myös ekumeeninen ordinaatio, jossa virkaan asetettiin metodistikirkon diakoni ja Missionskyrkanin pastori. Nämä tapahtumat kertovat lähellä toisiaan olevien kirkkokuntien dynaamisesta ekumeenisesta yhteistyöstä, jossa olemassa oleva käytäntö johtaa teologiseen pohdintaan.

Merkittävä suomalaisen vapaakristillisyyden lahja ekumeenisessa hengessä oli myös Suomen vapaan kristillisyyden tutkimuskirjaston kirjojen lahjoittaminen Helsingin yliopiston teologiselle tiedekunnalle keväällä. Kirjalahjoitus oli merkittävä täydennys tiedekunnan ekumeeniseen kirjastoon.

Yleisurheilun MM-kisojen yhteydessä aktualisoitiin evankeliumin julistaminen, ekumeeniset pelisäännöt ja uskontojen kohtaaminen. Kaikille uskontokunnille tarkoitettu hiljainen kappeli oli kisakylässä Espoossa. Otaniemen kappelissa pidettiin kisojen aikana hartautsilaisuuksia sekä ekumeeninen tv-jumalanpalvelus.

Lähes kolmekymmentä paikallista kristillistä yhteisöä järjesti kisojen aikana evankelointikampanjan *More than Gold*. Merkittävää oli, että järjestäjät pyysivät lupaa saada käyttää *Ekumenian hyvät tavat* -asiakirjaa toimintansa suuntaviivana. Näin ekumeenisesti laaditut pelisäännöt ovat saamassa laajempaa käyttöä myös evankelointiin nivoutuen.

Kiitämme kaikkia, jotka ovat tukeneet Suomen ekumeenisen neuvoston toimintaa.

Suomen ekumeenisen neuvoston hallitus

1 Översikt över verksamhetsåret

Jubileumsåret *Kyrkan i Finland 850 år* präglade på ett positivt sätt det ekumeniska året 2005. Kyrkans jubileum synliggjordes i medierna och överallt i samhället. Kyrkorna förband sig att fira det gemensamma jubileumsåret och den ekumeniska förberedelseprocessen visade på ett gemensamt kristet vittnesbörd om att Kristi kyrka. Jubileumsårets inledning präglades av stämningarna efter tsunamikatastrofen i Asien. Öppningsgudstjänstens stämning förändrades när den firades som minnesguds tjänst över offren för tsunamin. Att kyrkan kan vara en tröstare i bedrövelsen är något som vårt land och vårt folk känner till från historien.

Ordet *ekumenik* fick en positiv laddning i samband med de ekumeniska minnesstunder som hölls på flygfältet när offren för tsunamin återvände hem. Under året framkom ofta att den ekumeniska andakten hade en viktig funktion i sammanhanget.

Det hade förflutit 150 sedan Parisbasisens undertecknande. Dokumentet är grunden för en av den moderna ekumenikens pionjärföreningar, KFUK. Jubileet firades i olika delar av landet och KFUK i Finland arrangerade ett jubileumsseminarium under våren. En av den finländska KFUM-rörelsens förgrundsgestalter, professor Arthur Hjelt, var också en av grundarna av Ekumeniska rådet i Finland år 1917.

Ett hoppets landmärke restes i Hirvensalo i Åbo när St Henriks ekumeniska konstkapell stod klart. Det tilltalande kapellet som invigdes ekumeniskt vid pingst är ett resultat av ett mångårigt medborgarengagemang.

Kyrkans jubileumsår lockade till sig Kyrkornas världsråds generalsekreterare Sam Kobia som gästade kyrkodagarna i Uleåborg inbjuden av ärkebiskop Jukka Paarma. Inför kyrkodagarna utkom boknyheten Abrahams barn som väckte speciellt intresse hos dem som arbetar med fredsfostran och tolerans. Inom ramen för jubileumsåret hölls rådets möte i Idensalmi där den Övre-Savolaxiska ekumeniken presenterades på ett övertygande sätt.

Påven Johannes Paulus II dog 2.4. Han var en global religiös ledare och kontaktskapare. Vid begravningen i Vatikanen deltog många representanter för kyrkor och nationer. Det ekumeniska centrets ledare i Kvarnträsk fader Robert de Caluwé insomnade 21.4. Fader Roberts betydelse för finländsk ekumenik och konst är betydande. Han var bland annat en banbrytare för den finländska böneveckotraditionen. Broder Roger i Taizé avled efter att ha överfallits med kniv av en sinnesrubbad person i samband med kvällsbönen 18.8 i Försoningskyrkan i Taizé. Broder Rogers död upprörde alla. Han var fredsbyggare och grundare av den ekumeniska komuniteten i Taizé. Kristna över hela världen, unga och gamla, håller Taizé för en plats där man vågar leva ut sådant som den övriga kristenheten inte är beredd till ännu.

När vi väl signar minnet av dessa bröder kan vi stämma in i broder Rogers tanke, som han skrev i ett brev från Taizé

det gångna året: *Idag är det bråttom med att skapa förnyad gemenskap; inte skjuta upp det i en avlägsen framtid, till tidens slut. Vill vi göra allt vi kan för att kristna skulle vakna upp till en ande av enhet.*

Bön och gudstjänstliv

Gemensam bön är ekumenikens kärna. Gemensamma böndagar och veckor präglade det ekumeniska kyrkoåret och församlingarna bad tillsammans för kyrkans enhet, världsfreden och världsmissionen. Böneveckan för kristen enhet firades med temat *Kristus, kyrkans enda grund*. Första fredagen i mars hölls Världsböndagen eller kvinnornas internationella böndag med temat *Ni är världens ljus*. Den gemensamma kristna missionshelgen hölls andra helgen i oktober och temat var *Försoning i missionen*. Statsmaktens ekumeniska självständighetsdagsgudstjänst arrangerades på traditionellt sätt i Helsingfors domkyrka och en ekumenisk julfredsvädjan hölls i december i Åbo domkyrka. Republikens president undertecknade 2006 års böndagsplakat som betonade en mänskligt värdig ålderdom och gemenskapen mellan generationerna. Dessa och många andra händelser vittnade om bönen nödvändighet och kraft i vårt land.

Samtalet om gästfrihet gällande predikan fortsatte och temat väckte också mediernas intresse i samband med ett seminarium under hösten. Olika förståelse om predikans och det andliga talets natur inverkar på vem som får predika i olika kyrkors gudstjänster. När det är fråga om en egentlig predikan är gästfriheten mera begränsad än när det är fråga om vittnesbörd eller annat tal.

Mission och gemensamt vittnesbörd

Kom heliga Ande – hela och försona var temat vid Kyrkornas världsråds trettonde konferens om världsmission och evangelisation i Aten i maj. Mötet som ordnades mindre än ett år innan KV:s generalförsamling visade på ett annorlunda sätt att arrangera en konferens. Mötet väckte nytt hopp kring det ekumeniska samarbetets möjligheter när alla kyrkor var likvärdigt representerade: ortodoxa, katoliker, protestanter och pingstvänner, karismatiker. Mötets styrka var det andliga livet, dialogen, betonandet av missionens mångfald och ett nytt sätt att fatta beslut: konsensus. Ordets förkunnelse som ett uttryck för mission kunde dock ha lyfts fram mer. Den finländska representationen var betydande, vilket var till glädje och nytta vid Missionens temadag i Helsingfors i november.

Nya ekumeniska erfarenheter

I den ekumeniska rörelsen, inom KV och andra ekumeniska organisationer, diskuterades flitigt den ekumeniska rörelsens förnyelse eller rekonfiguration, dvs. ekumeniken under det 21:sta århundradet. Med tanke på denna process gjordes inom KV en bred kartläggning *Mapping the Oikoumene*, där kyrkornas inbördes relationer och ekumeniska strukturer kartlades. I sitt tal till vårt lands kyrkoledare i Uleåborg hoppades generalsekreterare Samuel Kobia att den lokala ekumenikens erfarenheter skulle kunna tas tillvara bättre i det internationella ekumeniska arbetet.

Kyrkornas världsråds nionde generalförsamling i Porto Alegre 14.–23.2.2006 förbereddes aktivt. Lutherska kyrkans utrikesavdelning inbjöd generalförsamlingens finländska delegater till flera överläggningar och till ett bredbasigt seminarium. Ekumeniska ungdomsnätverket arrangerade regelbundna samtal om rekonfigurationen.

Möten och seminarier

Rådets möten behandlade förutom stadgeenliga ärenden aktuella frågor med tanke på den ekumeniska rörelsen. Vid vårmötet behandlades temat *Kyrkorna och Aids — del II*. För 18 år sedan ordnade ERF ett banbrytande ekumeniskt symposium om ämnet och nu återvände man till samma tematik med en ny breddad bas för diskussionen. Vid höstmötet i Idensalmi var temat *Kyrkan i Finland. Vad betyder det för oss?*

Seminarieret *Bön, sjukdom och hälsa — kristna synpunkter* i mars rönt stor uppskattning. *Kyrkan som tillflyktsort* behandlades ur ett nytt perspektiv vid seminariet för invandrarbete på våren. *Ekumenik i kyrka och teologi* diskuterades i april i Joensuu. Predikans teologi och praktik var temat för seminariet *Vem får predika?* som hölls i september.

Under veckoslutet för icke-våld i oktober ordnades ett seminarium *Kvinnors väg från våld till försoning*. I oktober ordnades också en samling med temat *Abrahams barn ur nordiskt perspektiv* inspirerat av ERF:s nya publikation *Abrahams barn — tre religioners gemensamma rötter*.

Dialog och möte

Samtal och dialog är ekumenikens grundförutsättningar. Till finländsk ekumenik hör på ett naturligt sätt regelbundna möten både inom ERF och mellan olika kyrkor. Dessa möten har på ett avgörande sätt inverkat på vårt lands ekumeniska klimat.

Finlands ev.luth. kyrkas och Ryska ortodoxa kyrkans teologiska överläggningar hölls i Åbo 20.–25.9. Vård för mö-

tet var ärkebiskop Jukka Paarma och den ryska delegationen leddes av St Petersburgs och Ladogas metropolit Vladimir. Temat för samtalen var *Den kristna människosynen i Europa — frälsning och tro i den moderna samhällets kontext*. Anförandena behandlade grunden för den ortodoxa och den lutherska socialietiken, Europas värdegrund och människans fria vilja och dess relation till frälsningen. Överläggningarna var de trettonde sedan de teologiska samtalen inleddes 1970. Som observatörer deltog representanter för de lutherska kyrkorna i Sverige, Estland och Ingermanland, Finlands ortodoxa kyrka, Finska frikyrkorådet och ERF.

Den årliga överläggningen mellan medlemssamfunden i Finska frikyrkorådet, Frikyrklig Samverkan rf. och ledningen för Evangelisk-lutherska kyrkan arrangerades 29.9. Också ERF:s generalsekreterare deltog.

Ledarna för det tre monoteistiska religionerna träffades tre gånger.

2 Närmare granskning av verksamhetsåret

2.1 Årligen återkommande händelser

Böneveckan för kristen enhet

Böneveckan för kristen enhet firades 18.–25.1. Temat var *Kristus, kyrkans enda grund* (1 Kor 3:1–23). Under böneveckan lyftes kyrkornas gemensamma 850-åriga historia fram. Under den internationella böneveckan betonades de kristna kyrkornas betydelse för det finländska samhället och kulturen.

Böneveckans material var gemensamt för alla kyrkor och hade sammanställts av en ekumenisk arbetsgrupp i Slovakien där kyrkorna i över tio år upplevt en tid av tillväxt och förnyelse. De slovakiska kyrkorna har betonat att när tron växer gagnar det också enheten. Ödmjukhet i tjänsten förenar och kyrkorna har också en gemensam grund för tjänandet.

En arbetsgrupp utsedd av Kyrkornas världsråds Faith and Order kommission och Katolska kyrkans råd för främjandet av kristen enhet har under tidigare år ansvarat för sammansättandet av böneveckans material. År 2005 stod båda organen angivna också som utgivare av materialet.

Kansliet ansvarade för att materialet sändes ut till församlingarna och stödde församlingarna i firandet av böneveckan. Under hösten koncentrerade man sig på att ta göra klart följande års material på finska. Publikationskommittén bestod av Veijo Koivula, Jan Edström och Sirpa-Maija Vuorinen. Översättare var Mirja Sevón.

Lokalekumeniskt forum

Lokalekumeniskt forum hölls 1.11. i Esbo. Forumet samlade lokalekumeniskt aktiva från olika håll i Finland. Under dagen besökte man Esbo stifts domkapitel, pingstförsamlingen, Helige Herman av Alaskas kyrka och Hagalunds lutherska kyrka.

Efter biskop Mikko Heikkas andakt berättade stiftssekretären Irja Askola och biskopen om det yngsta lutherska stiftets invandrararbete och den starka ekumeniska samverkan man upplever i Esbo. Biskopen betonade att när det går bra för ett kyrkosamfund påverkar det också de övriga kyrkorna positivt.

Pastorerna Kyösti och Irma Frestadius presenterade pingstförsamlingens och den internationella församlingens arbete i den vackra pingstkyrkan som byggts med talkokrafter. Man bjöd också på lunch under vilken Majakkaförsamlingens pastor Antero Laukkanen berättade om ett nätverk för församlingspastorer som regelbundet kallar till samtal och bön. Nätverket fungerar på 25 olika platser och man strävar efter att utvidga det.

I den ortodoxa Heliga Herman av Alaskas kyrka förrätta-

de pastor Heikki Huttunen bön. Sekreteraren för sektionen för lokalekumenik, pastor Veijo Koivula, betonade vikten av att mötas för att kunna inspirera varandra till nya idéer. Dylika idéer läggs fortsättningsvis ut på ERF:s hemsida i lokalekumeniska idébanken. Sirpa-Maija Vuorinen berättade om innehållet i följande böneveckas material som tas fram i en irländsk kontext.

Jan Edström delade med sig av erfarenheter från Konferensen om världsmision och evangelisation i Aten. Under samtalet framkom att stora inhemska kristna evenemang borde ordnas ekumeniskt. Om till exempel Helsingfors ev.lut. samfällighet i framtiden ordnar något i stil med kampanjen *Nåd* kunde det arrangeras ekumeniskt.

Genom den lokalekumeniska verksamheten kan man också stöda dem som dagligen konfronteras med ekumeniska frågeställningar. Detta framkom tydligt i Hagalunds församlings församlingssal där man samtalande om ekumeniska äktenskap. Ekumeniska par delade med sig av sina erfarenheter. Att tillhöra olika kyrkor tillför förhållandet såväl andlig rikedom som smärta. Avsaknaden av nattvardsgemenskap kan vara en känslig fråga. Forumet avslutades av kyrkoherde Antti Rusama som höll andakt.

Temadag för mission

Världsmissionen och den heliga Anden var temat för missionsens temadag 7.11. För arrangemangen stod missionsarbetsgruppen och en arbetsgrupp inom Finska missionsrådet. Platsen var Finska missionsällskapet. Under dagen diskuterades aktuella utmaningar för världsmissionen inom kyrkor och samfund. Pastor Darrell Jackson höll ett anförande om sekulariseringen i Europa som en utmaning för kyrkor och samfund. Rubriken för anförandet var *How to say Jesus in a secularized Europe? (Hur tala om Jesus i ett sekulariserat Europa?)*. Jackson forskar i ämnet för Europeiska kyrkokonferensens räkning.

Dagen innehöll en allsidig reflektion med anledning av Kyrkornas världsråds 13:e konferens om världsmision och evangelisation i Aten 9–16 juni. Avdelningschef Tuula Sääk-si, FMR, luth., fader Heikki Huttunen, ort., generalsekretären Jan Edström berättade om sina erfarenheter och missionsledare Kari Tassia (Youth with a Mission) ledde paneldiskussionen.

Docent Timo Vasko läste upp sin finska översättning av konferensens brev till kyrkorna, vilket bar rubriken *Kom helige Ande, hela och försona: Kallade i Kristus till att vara helande och försonande gemenskaper*. Vasko utmanade deltagarna att reflektera över brevets innehåll och ta det i bruk. Brevet finns att läsa på webbadressen www.ekumenia.fi >Yhteinen missio.

Temadagen hölls denna gång första gången på en dylik bred bas och man hoppades att fortsätta i samma anda.

Kyrkornas internationella ansvarsvecka

Kyrkornas internationella ansvarsvecka hölls för 28:e gången 23.–30.10. Ansvarsveckan är Kyrkans utlandshjälps (KUH) och Ekumeniska rådet i Finland (ERF) gemensamma kampanj för fostran till internationalism och påverkan. Det tvåspråkiga temat för 2004–2005 var *Ei kaupan – Inte till salu*. Det andra året fokuserade man på utvecklingsländernas vattensituation och särskilt på de problem som uppstår vid privatiseringen av vattenförsörjningen.

För ansvarsveckans linjedragningar och projektplan, godkännande av material och verksamhetsberättelse ansvarade en samarbetsgrupp som tillsatts av KUH:s och ERF:s styrelser för åren 2004–2005. Beslut om kampanjens målsättning och valet av fokus sköttes i samarbete med samarbetspartners i syd.

I mars gjordes en resa till Nicaragua och El Salvador där Ansvarsveckans projektsekreterare Elina Huhta träffade representanter för medborgarorganisationer och kyrkor och besökte olika projekt i anslutning till vatten och samhällspåverkan.

Kampanjens centrala målsättning var främst att öka församlingsarbeters, församlingsmedlemmars samt allmänhetens kännedom om den ökade kommersialiseringen av vattnet, om följderna av privatiseringen av vattnet och betydelsen av vattenförsörjningen för en positiv samhällsutveckling.

Det viktigaste redskapet i kampanjen var en vädjan, en namninsamling som riktade sig till utrikes- och biståndsmister Mari Kiviniemi. Församlingar och utbildningsanstalter var flitiga att samla namnunderskrifter och sammanlagt blev det ca 20 000 namn, ett utomordentligt resultat.

Med tanke på församlingarna publicerades ett kompakt och innehållsrikt informationspaket, där man strävade efter att berätta på ett förståeligt och uppmuntrande sätt om världens vattensituation, om privatiseringens problem och om möjligheterna att påverka dessa frågor. Materialpaketet bjöd på konkreta idéer med tanke på församlingarnas olika verksamhetsgrenar och man hoppades att det skulle hålla tröskeln till församlingarnas egna ansvarsveckoarrangemang.

Efter Ansvarsveckan gjordes en enkät som visade att Ansvarsveckan uppmärksammades i 60 procent av de lutherska församlingarna. En motsvarande enkät gjordes för övriga kristna församlingar och enligt de få svar som skickades in framkom att veckan uppmärksammas rätt litet hos dem.

Ansvarsveckans hemsidor hade sammanlagt 8 798 besökare under kampanjen. Under samma tid för ett år sedan var

besökarantalet 1 536. Ansvarsveckan deltog också i vårens kampanjvecka om rättvis handel. Ett eget materialhäfte togs fram med tanke på församlingarnas ungdomsarbete. Kampanjhäftet innehöll fyra delar: *Basinformation om temat och kampanjen, Hur kan jag påverka?, Vattnet Guds gåva* samt *Berättelser och diskussionsämnen*.

Materialet postades till församlingarnas kontaktpersoner, ungdomsarbetare och informatörer. Dessutom postades det till de lutherska religionslärarna genom religionslärarförbundets tidning Synsygus och till anställda inom olika läroanstalter. Det postades också till övriga, ca 550, kristna församlingar och till de ortodoxa religionslärarna. Sammanlagt skickades 3 500 materialförsändelser ut.

I slutet av året inledde Kyrkans utlandshjälp och Ekumeniska rådet i Finland förhandlingar om ett närmare ekumeniskt samarbete. I anslutning till detta beslöts också att förstärka Ansvarsveckans profil. Enligt samarbetsavtalet beslöts att ERF övertar arrangemangen för Ansvarsveckan. I praktiken innebär detta att Ansvarsveckans projektsekreterare flyttar från KUH till ERF i början av 2006 samtidigt som också arrangörsansvaret flyttas till ERF. KUH deltar enligt avtalet fortsättningsvis som arrangör för kampanjen och deltar även i det praktiska förverkligandet.

Kyrkans utlandshjälp ansökte om medel för Ansvarsveckan från utrikesministeriet enligt det uppgjorda ramavtalet. ERF och Kyrkans central för det svenska arbetet (KCSA) fick informationsstöd från utrikesministeriets utvecklingsavdelning. Stödet gjorde det möjligt för Sanna Ylä-Jussila att arbeta som deltidsanställd projektsekreterare inom ERF.

Gemensam kristen missionshelg

Den gemensamma kristna missionshelgen firades 8.–9.10. och den organiserades av ERF, Finska missionsrådet och Finska frikyrkorådet. Temat var *Försoning i mission* (2 Kor.5:18–20).

Syftet med missionshelgen är att församlingar på samma ort kan be för varandras missionsarbete och inbjuda missionsfolk från andra kyrkor och samfund att dela med sig av erfarenheter och tankar kring missionsarbetet. Under missionshelgen kan kristna lära sig förstå och respektera varandra arbete. Syftet är också att inspirera särskilt ungdomar till ett aktivt missionsansvar.

Generalsekreteraren predikade missionshelgens söndag 9.11. i Sjundeå lutherska församling som också sändes i Radio Vega.

Liksom under tidigare år gjordes också ett idémateriale som publicerades första gången endast på Internet, Finska missionsrådet och ERF:s hemsidor. Församlingarna upp-

märksamgjordes på detta och inför missionshelgen gjordes många besök på hemsidorna.

Ekumeniska böndagsplakatet

ERF:s styrelses böndagsarbetsgrupp beredde 2006 års ekumeniska böndagsplakat i samråd med republikens presidents kansli. Böndagsplakatet tar ställning till varje människas mänskliga ålderdom och uppmuntrar till kontakt mellan generationerna. Republikens president Tarja Halonen undertecknade plakatet 18.11. Plakatet sändes till alla landets kristna församlingar och församlingarna ombads läsa upp det i nyårs gudstjänsterna.

ERF:s styrelse gav ett positivt utlåtande om förnyandet av böndagstraditionen till lutherska kyrkans biskopsmöte. Biskopsmötets arbetsgrupp hade i samråd med ERF:s böndagsarbetsgrupp berett ett förslag till förnyandet av böndagstraditionen; ett gemensamt möte hölls 4.4.

Enligt förslaget skulle de lutherska böndagarna vara följande: böndagen för kristen enhet 18.1. och böndagen för fred, rättvisa och internationellt ansvar 24.10. När böndagarna infaller på en söndag kan de firas i gudstjänsten eller på annat sätt som bestäms av församlingen. Böndagsplakatet skulle läsas upp under böndagen för kristen enhet.

Styrelsen ansåg att biskopsmötets förslag var riktninggivande för andra kyrkor och ansåg det vara viktigt att böndagarna bereds ekumeniskt också i fortsättningen.

Generalsekreterarens artikel *Böndagarna har en lång tradition* publicerades i Universitetsalmanackan 2006.

2.2 Övriga projekt

Kyrkan i Finland 850 år

Den kristna trons och de kristna kyrkornas betydelse för det finländska samhället och kulturen lyftes fram under jubileumsåret genom många olika evenemang, utställningar, seminarier, publikationer, möten mm. En bred ekumeniskt tillsatt jubileumsorganisation skapade riktlinjer om hur året skulle firas, medan förverkligandet av programmet skedde i församlingar, skolor, universitet, museer och andra sammanhang.

I jubileumsorganisationen fanns en heltäckande representation för de i Finland verkande kyrkorna, från ERF, SVKN och Frikyrklig Samverkan rf., utbildningsstyrelsen, universitet, och stift.

Jubileumsårets varumärke som planerats av konstnär Erkki Kiiski blev känt för många.

Jubileumsåret inleddes med en nationell ekumenisk ju-

bileumsgudstjänst i Åbo domkyrka 6.1. I gudstjänsten deltog representanter för alla kristna kyrkor och samfund. Jubileumsåret avslutades vid första advent.

ERF skötte om att alla kristna församlingar fick information om jubileumsåret. Jubileumsorganisationen sände ut material via ERF till de icke-lutherska församlingarna. Höstmötet behandlade temat *Kyrkan i Finland 850 år – Vad betyder det för oss?*

Jubileumsåret uppmärksammades särskilt i de lutherska församlingarna och under året, som också var St Henriks jubileumsår, särskilt också i de katolska församlingarna. Inom frikyrkligheten betonades inte jubileumsåret lika ivrigt, men den frikyrkliga pressen lyfte fram temat på ett synligt sätt.

Finlandssvensk frikyrkighet firade *Konferens 2005* i Borgå i juni. Arrangörer var Frikyrklig Samverkan rf och tillsammans med de lokala frikyrkoförsamlingarna. Temat var

Enhet och mångfald — Gud mitt i livet och programmet förverkligades inom ramen för kyrkans jubileumsår. ERF:s hälsning framfördes av viceordförande Heikki Huttunen. Generalsekreteraren deltog i konferensen.

ERF:s ordförande ärkebiskop Jukka Paarma gästade pingströrelsens midsommarkonferens i Keuruu 22 juni. Ärkebiskopens festtal innehöll ett starkt budskap om gemenskap: *När Gud är tillräckligt stor krymper olikheterna i åsikter och lära.*

Ett jubileumssymposium om *Den kristna tron i Finland* hölls i Joensuu och generalsekreteraren höll ett anförande om *Frikyrkorna i Finland*.

Mosabacka Big Band erbjöd församlingarna i södra Finland ett ekumeniskt kvällsprogram kallat *Kairos — musik i rätt tid*. Sven Nygård ledde big bandet, där generalsekreteraren spelade trumpet, med en besättning på 17 personer. Orkestern framförde kända psalmer och andliga sånger i bl.a. Malms kyrka, Borgå domkyrka och vid Sjundea svenska församlings radierade gudstjänst.

Under jubileumsåret betonades att jubileumsåret var alla kyrkors angelägenhet. Lutherska kyrkan bar det ekonomiska huvudansvaret men gjorde inte anspråk på att ”äga” jubileumsåret. Denna ekumeniska modell fick uppmärksamhet också utanför landets gränser.

Jubileumsårets sekreterare Helena Rummukainen hade sitt arbetsrum bredvid ERF:s kansli vilket ledde till ömsesidig glädje och synergi.

Kyrkodagar i Uleåborg och det ortodoxa stiftets jubileum

Kiinteä yhteys (Fast gemenskap) var temat för kyrkodagarna i Uleåborg 27.–29.5. Det ordnades över 230 programpunkter och besökantalet uppgick till 65 000.

Kristi närvaro i oss är den största resursen i arbetet för kristen enhet, konstaterade Kyrkornas världsråds generalsekreterare Samuel Kobia under sitt besök under kyrkodagarna. Kobia träffade i Uleåborg bl.a. biskopar och andra kyrkoleddare, stadens ledning och republikens president. Han deltog också i tre seminarier: *Kyrkornas ansvar för världsfreden*, *Enhetens gåva* och *Globaliseringens rättvisa*. Han höll också en presskonferens tillsammans med minister Paula Lehtomäki.

Samuel Kobia glädde sig över de finländska ekumeniska landvinningarna. Han analyserade ekumeniken och dess strukturer och betonade vikten av dialog mellan den nationella och den internationella ekumeniken. Kontakter utanför organisationsekumeniken har blivit allt viktigare.

Generalsekreteraren ansvarade för en del praktiska arrangemang vid generalsekreterare Kobias besök och bistod honom under hela vistelsen. Tillsammans med Kobia reste KV:s Europasekreterare, pastor Matti Peiponen och pastor Sabine Odudesku. ERF bjöd på middag för Kobia och hans följe och inbjöd också ledare och representanter för de finländska kyrkorna.

Ansvariga för ERF:s utställningspunkt på kyrktorget var lektor Marianne Kantonen, byråsekreteraren och projektsekreteraren. Utställningens bestseller blev den färskna boken *Abrahamin lapset — kolmen uskonnon yhteiset juuret (Abrahams barn — tre religioners gemensamma rötter)*. Verksamheten på kyrktorget påverkades något av den hårda, bygga vinden, men det störde inte konstruktioner i ERF:s utställningspunkt, eftersom den hade konstruerats mycket sakkunnigt och på talkobasis av Jouni Kannisto från Uleåborg.

I katolska Heliga familjen av Nasarets kyrka ordnades en ekumenisk gudstjänst för vilken en lokalekumenisk arbetsgrupp under ledning av Veijo Koivula bar ansvar.

Uleåborgs ortodoxa stift firade 25-års jubileum samtidigt som kyrkodagarna. Samuel Kobia och Jan Edström deltog i en jubileumsvigilia i Treenighetskatedralen 28.5. Söndagen 29.5. samlades många deltagare från stiftens församlingar och annat festfolk till en jubileumsliturgi i lutherska Helige Tomas kyrka. ERF representerades av Sirpa-Maija Vuorinen, Sanna Ylä-Jussila och Perry Johansson.

Med anledning av jubileumsåret gavs en bok ut kallad *Du gav det nordiska folket kraft*.

Kyrkor och invandrare

Sanna Ylä-Jussila fortsatte som projektsekreterare för projektet *Kyrkor och invandrare* samtidigt som hon fortsatte som projektsekreterare för Ansvarsveckan.

Forskare Darrel Jackson (EKK) och generalsekreteraren deltog i ett möte för etniska kristna grupper som verkar i

Finland. Mötet hölls 5.11. i Internationella kristna centret i Helsingfors. Kristna etniska gruppers verksamhet är en utmaning och en möjlighet för de traditionella kyrkorna och kristna samfunden i vårt land.

Abrahams barn

Ett utgivningstillfälle för boken *Abrahams barn — tre religioners gemensamma rötter* hölls 25.5. i Kulturcentret Caisa. På plats fanns över femtio personer som representerade samarbetsparter, undervisningssektorn och medierna. Evenemanget präglades av ett varmt möte mellan tre religioner. Att boken utgavs på finska karaktäriserades av Utbildningsstyrelsens överinspektör Pekka Iivonen som en kulturgärning. Han tackade också Mirja Sevón för en flytande finska översättning.

Dagen innan hade det första exemplaret av boken överräckts till republikens president Tarja Halonen. Vid överlämnandet deltog författaren Dorothea Rosenblad, publikationsschef Minna Saarelma-Maunumaa, generalsekreteraren och projektsekreteraren. Republikens president hade redan från början uttalat sitt stöd för att boken skulle översättas till finska och glädde sig när arbetet hade slutförts.

Bokens förläggare är Finska Missionssällskapet och ekonomiskt stöd erhöles från lutherska kyrkans kyrkostyrelse och Espo lutherska samfällighet. Utbildningsstyrelsen stödde projektet genom att sända en broschyr om boken till alla landets grundskolor. Boken kunde tack vare det ekonomiska stödet säljas till nedsatt pris 15 e/st (riktpris 24 e).

På bokens bakpärm uttalade ledarna för det tre mono-teistiska religionerna sitt stöd för tolerans. Man konstaterade bl.a. att det första steget till djupare förståelse är att sträva till att se saker från en annans perspektiv. Undertecknade var ärkebiskoparna Jukka Paarma (luth.) och Leo (ort.), biskop Józef Wróbel (kat.), ordförande Gideon Bolotowsky, Helsingfors judiska församling, ordförande Okan Daher, Suomen Islam-seurakunta, imam Khodr Chehab, Suomen islamilainen yhdyskunta och generalsekreterare Jan Edström (ERF).

Religionsledarnas och presidentens stöd, de ovannämnda samfundens ekonomiska bidrag och det goda samarbetet med Finska missionssällskapet gav ERF:s personal tilltro till projektet och glädje i arbetet.

Abrahams barn i Nordiskt perspektiv

Ett femtiotal lärare och invandrararbetare deltog 6.10. i ett seminarium om hur materialet *Abrahams barn* använts i Sverige. Seminariet hölls i kulturcentret Caisa och arrangerades av kyrkostyrelsens avdelning för ungdom och fostran.

Dorothea Rosenblad berättade om bokens tillkomst och

gav praktiska råd om hur man kan arbeta med boken. Lärare Karin Nygårds (illustratör) berättade hur hon har använt materialet i sitt eget arbete som lärare i en mångkulturell klass. Deltagarna fick möjlighet att också själva pröva på att dramatisera händelser ur Abrahams och Saras liv.

Klasslärare Leena Haikarainen, vuxenutbildare Sinikka Metsätähti och projektsekreterare Sanna Ylä-Jussila berättade om hur materialet kan användas i den finländska religionsundervisningen. Haikarainen betonade att undervisningsplanen i religion uppmanar att lära känna de tre bokreligionernas gemensamma och särskiljande drag.

Det framkom också synpunkter på risken för att sammanblanda de religiösa traditionerna. När man söker religionernas gemensamma rötter är det viktigt att komma ihåg vad som är omistligt i den egna religionen.

Abrahams barns julkrubba

Stiftelsen Abrahams Barn donerade vid seminariet en julkrubba till Ekumeniska rådet. Sedan 1995 har man i biblioteket i Rinkeby, där Abrahams barn fick sin början, ställt ut en julkrubba vid advent. Seden har spritt sig till många andra bibliotek i Sverige. I krubban finns de traditionella figurerna: Maria, Josef, Jesusbarnet, änglar, herdar, vise män och kameler. Också ängeln Gabriel / Jibril har en viktig roll som en central gestalt i både kristendomen och islam. Han bär ett budskap till jungfru Maria om att hon skall föda Jesusbarnet och enligt Koranen uppenbarar han sig också för profeten Muhammed. Irene och Erich Lange från Småland har som hobby börjat tillverka figurerna till krubban.

Kyrkan som fristad

Ett seminarium i ämnet ordnades tillsammans med lutherska kyrkostyrelsens avdelning för invandrararbete 4.4. i International Christian Center i Helsingfors. Tanken bakom kyrkan som fristad finns i många kulturer och religioner och innebär att platsen för den religiösa kulturen är helig och att den världsliga makten inte når till det sakrala utrymmet.

Den nuvarande verksamheten innebär inte ett motstånd mot den lagliga verksamheten, utan man försöker garantera att människor behandlas rättvist.

Erbjudandet om hjälp tar sikte på en ny grundlig utredning av grunderna för asylansökan. Invandrarsekreterare Marja-Liisa Laihia presenterade temats historia och nutid.

Kyrkoasyl är mera känt i andra nordiska länder och i Mellaneuropa än i Finland. I Tyskland fungerar sedan 1994 en ekumenisk organisation Ökumenische Bundesarbeitsgemeinschaft Asyl in der Kirche (BAG), som koordinerar kyrkoasylverksamheten. BAG:s representant vid seminariet TT

Wolf-Dieter Just höll ett anförande som tolkades av jurist Ville Hoikkala. Anföranden kommenterades av flyktingombudet Margareta Smith-Edström och kyrkoherde Veli-Pekka Järvinen.

I en panel som hölls under Jan Edströms ledning diskuterade kyrkoherde Klaus Malmivaara, pastor Aleksej Sjöberg, jurist Kristina Stenman ja utbildare Ulf Särs.

I seminariet deltog över 50 personer och diskussionen var livlig. Trots spänningar har Kyrkoasylrörelsen lyckats med att respektera lagar, verka fritt och vara trogen sin uppgift.

Från misstro till ekumenik

En utställning om dialogen mellan den ortodoxa och den lutherska kyrkan ordnades i samarbete mellan Sydkarelska institutet och Sydkarelska museet i Villmansstrand 19.3-25.9. I anslutning till utställningen utkom boken *Från misstro till ekumenik – dialogen mellan den ortodoxa kyrkan och den lutherska kyrkan i Sydkarelen*. I boken ingick bl.a. Sanna Ylä-Jussilas artikel om ERF:s program *Kyrkor och invandrare*.

Sanna Ylä-Jussila presenterade Abrahams barn vid Helsingfors lutherska samfällighets möte för församlingarnas kontaktpersoner för invandrare den 1 september. Presentationen föranledde en livlig men konstruktiv diskussion där det också kom fram fördomar mot den nya publikationen, särskilt risken för synkretism.

Charta Oecumenica och Takt och ton inom ekumeniken

Implementeringen av dokumenten *Charta Oecumenica* och *Takt och ton inom ekumeniken* fortsatte på det lokala planet. Sveriges Kristna Råd gav ut sin egen version av Takt och ton, *Tio tumregler för god ekumenik* på basis av ERF:s text. Den innehåller pastorala och praktiska råd för det ekumeniska samarbetet.

Från våld till försoning

Kyrkornas världsråds ickevåldsårtionde Kyrkor för fred och försoning (2001–2010 *Decade to overcome violence*) fortsätter. *Från våld till försoning* är en kampanj initierad av lutherska kyrkan som lyfter fram fred, ickevåld och försoning i ett vidare finländskt perspektiv. Kampanjens kärna är en årlig våldsfri vecka under vilken centrala teman aktualiseras. Veckan inföll 16.–22.10. och årets tyngdpunktsområden var mobbning i skolan, barns och ungas upplevda medievåld, fa-

miljevåld och våld bland barn och unga.

Samarbetet mellan kampanjens projektsekreterare Kati Jääskeläinen och ERF:s kansli var gott. ERF spred information om bl.a. den våldsfria veckan under vilken kvinnosektionens seminarium, Kvinnors väg från våld till försoning, hölls. Kati Jääskeläinen informerade om boken Abrahams barn som ett stöd i fostran till tolerans.

Nordic-FOCCISA

Det ekumeniska nätverket mellan de nordiska ländernas ekumeniska råd och deras motsvarighet i länderna i södra Afrika koncentrerar sig på dialog, utvecklandet av relationer och gemensamma projekt. Nätverket understöds av kyrkliga och ekumeniska utvecklingsorganisationer ss. Kyrkans utlandshjälp.

Generalsekreterarmöte hölls 23.–28.8 i Västerås, Sverige. Vid mötet kom man överens om riktlinjerna för följande verksamhetsperiod 2006–2007. Man beslöt att ge ut ett material om hiv och aids kallat *One Body* och att presentera det vid Kyrkans Världsråds generalförsamling i Porto Alegre.

Till ordföranden (co-moderators) valdes generalsekreterare Densen Mafinyani, Zimbabwe ja generalsekreterare Jan Edström. Till den finländska Nordic-FOCCISA-arbetsgruppen hör representanter för ERF, Kyrkans utlandshjälp och lutherska kyrkostyrelsens utrikesavdelning.

Religionsmöte

Ledarna för de tre monoteistiska religionerna träffades tre gånger. Det första mötet hölls 7.2. hos Suomen islam-seurakunta (tatarer), på inbjudan av församlingens ordförande Okan Daher.

I mötet deltog även samfundets ledning, hedersmedlemmar och församlingens personal.

Vid mötet betonades religionens roll i krissituationer. Konstaterades att i samband med tsunamikatastrofen i Asien erbjöd olika religioner helgedomar ett skydd åt människor oberoende av religiös tillhörighet. Katastrofen har påmint mänskligheten om naturkrafterna, livets skörhet och människors vilja att hjälpa i en krissituation, konstaterade religionsledarna i ett uttalande.

I mötet deltog Undervisningsministeriets överinspektör Joni Hiitola, som berättade om arbetet som gjorts av arbetsgruppen som bereder ett förslag till statsunderstöd till registrerade religionssamfund. Ledarna hoppades att statsmakten genom att bevilja statsunderstöd skulle främja den grundlagsenliga likvärdigheten mellan religionssamfunden.

Ledarna önskade också att religionernas skulle ges tillfälle gemensamt framträdande i samband med VM i friidrott

för att betona vikten av religionernas och kulturernas fredliga samexistens och för att tillönska tävlingarna fred och fair play. Ledarna förhöll sig positivt till att arrangörerna ville erbjuda ett rum för stillhet för idrottarna i idrottsbyn. De ansåg det viktigt att religionerna skulle vara representerade i Hiroshimakvällens program vid Tölövikens 6.8.

Det andra mötet hölls 12.5. hos republikens president på Talludden. Vid mötet diskuterades vad som tidigare behandlats vid religionsledarsamlingarna samt utvecklandet av religionsmötet hemma och utomlands.

Den 5 september samlades ledarna i katolska biskopsgården under ledning av biskop Józef Wróbel. Samtalet rörde sig om utvecklingen och trender inom religionerna. Man beslöt inbjuda till Finlands ordföranden för Vatikanens råd för religionsdialog, ärkebiskop Michael L. Fitzgerald.

Generalsekreterare Jan Edström deltog i Religions for Peace / Helsinki Conference vid Diakonissanstalten i Helsingfors 6.9 på inbjudan av generalsekreterare Dr William Vendley från organisationen World Conference of Religions for Peace.

3 Information och publikationsverksamhet

Internet-hemsidan www.ekumenia.fi fick ett nytt utseende då eCredo Oy erbjöd ERF sitt uppdateringssystem för webbsidor. Efter uppdateringen som medfört att informationen på hemsidorna har utökats har antalet användare mångfaldigats.

Näköala-Utsikt utkom tre gånger, två nummer under våren och ett dubbelnummer på hösten. Sidantalet var 24 och för dubbelnumret 40. Ledaren i nr 1 behandlade diskussionen om under och helande som följde efter seminariet Bön, sjukdom och helande. Andra numrets ledare tog upp inklusivitetens pris i ljuset av KV:s och den ekumeniska rörelsens utvidgning i samband med rekonfigureringsdiskussionen. I nummer 3-4 var ledarrubriken www.oikoumene.god och betonade betydelsen av bön, prioritering och hängivenhet.

I slutet av maj utkom boken *Abrahamin lapset — Kolmen uskannon yhteiset juuret* (Abrahams barn — tre religioners gemensamma rötter) som publicerades av Finska missionsällskapet.

Verksamhetsberättelsen för 2004 utkom på hösten. För layouten ansvarade Sirkku Mylly Päivä hos Osakeyhtiö.

Materialet för Böneveckan för kristen enhet 2006 utkom på hösten. Ansvarsveckans material publicerades av Kyrkans utlandshjälp.

Missionshelgens material publicerades endast på internet.

4 Kontakter och uppföljning

4.1 Kontakter på hemmaplan och utomlands

ERF är observatör (associated council) i Kyrkornas världsråd och Konferensen för europeiska kyrkor samt medlem i Kristna studiecentralen som är samarbetspart i bl.a. Ketkoprogrammet.

Lutherska kyrkans utrikesavdelning och ERF:s styrelsen beslöt gemensamt om KV:s generalförsamlings finska tema: *Jumala armossasi, muuta maailma* (Gud i din nåd förnya världen) Generalförsamlingen hålls i Porto Alegressa, Brasilien 14.–23.2.2006. Man beslöt också om temat för EKK:s generalförsamling som hålls i Sibiu i Rumänien 2007: *Kristuksen valo loistaa kaikille. Ykseyden ja uudistumisen toivo Euroopassa*. (Kristi ljus lyser för alla. Hopp om enhet och förnyelse i Europa).

Generalsekreteraren deltog i KV:s konferens för världsmission och evangelisation i Aten 9.–16.5. Han deltog också 27.–29.11 ett förberedelsmöte i Tallinn inför KV:s generalförsamling. I mötet deltog representanter för kyrkor i Finland, Sverige, Norge, Danmark, Island, Estland och Lettland. Man diskuterades bl.a. olika möjligheter för KV att fungera i framtiden.

Generalsekreteraren deltog 31.3.–3.4. i Bratislava i Europeiska ekumeniska (NCC Europe) sekreterarmötet och i Nordiska ekumeniska sekreterarmötet (NESS) på Island 28-30.1 samt i NCC-Nordic nätverkets möte i Stockholm 19.5.

För att fira 150-årsminnet av Paris basisen ordnade KFUM ett jubileumsseminarium 23.4 där generalsekreteraren framförde ERF:s hälsning. Ecklesiasastikrådet Risto Cantell höll ett anförande om basisens betydelse för den ekumeniska rörelsen. Temat behandlades i Näköala-Utsikt 2/2005.

Vid pingst 15.5 invigdes St Henriks ekumeniska konstkappell i Hirvensalo, Åbo. Generalsekreteraren var förhindrad att delta pga världsmissionskonferensen i Aten. ERF:s och Finska bibelsällskapets gemensamma gåva, en storbibel, överlämnades av generalsekreterare Markku Kotila.

Byråsekreteraren deltog i en pilgrimsvandring till Rumänien 30.5.-6.6, vilken arrangerades av ekumeniska kommittén i Uleåborg. Ett speciellt utflyktsmål var klostret i Bukovina, ett gammalt fortfarande fungerande kloster. Resan refererades i Näköala-Utsikt 2/2005.

Inför VM i friidrott hölls en ekumenisk gudstjänst i Ot-näs kapell 5.8. Tidigare idrottsprästen, prosten Göran Hellberg predikade. Liturger var idrottspräst Leena Huovinen och generalsekreterare Jan Edström. Guds tjänsten bandades för Yle TV2 och sändes 15.8. Generalsekreteraren framförde musik vid Hiroshimakvällen vid Tölövikens strand 6.8.

Teologiska överläggningar hölls för trottonde gången mellan Finlands ev.luth.kyrka och Rysslands ortodoxa kyrka hölls i Åbo. ERF deltog som observatör. Se Dialog och möte.

Frälsningsarméns ledare för Finland och Estland André

och Silvia Cox installerades i Templet 9.9. Generalsekreteraren representerade ERF.

Svenska Bibelsällskapets höstmöte hölls 17.11. ERF:s representant var TD Risto Nurmela. SB:s nya vd är Krister Andersson, tidigare missionsföreståndare för Svenska Missionskyrkan. Symposiet behandlade Andra vaticankonciliet dokument Dei Verbum och dess relation till bibelöversättningsarbetet. Anförande hölls av prof. Gunnell Vallqvist, pater Rainer Carls och prof. Birger Olsson.

4.2 Uppföljning av religionsundervisningen

En skriftskolgrupp från Vanda Tavastböle lutherska församling under ledning av pastor Sami Lahtinen besökte rådets kansli 25.2. Generalsekreteraren informerade om ekumenikens grundvärderingar och Sanna Ylä-Jussila berättade om kyrkornas internationella ansvar.

Sanna Ylä-Jussila deltog 15.4. i ett symposium i religionsfostran arrangerat av bl.a. Institutionen för praktisk teologi vid Helsingfors universitet.

En livlig offentlig diskussion fördes i media angående kristna element vid skolornas terminsavslutningar (jultablå och sommarpsalm). Undervisningsråd Antti Vanne från Utbildningsstyrelsen betonade med hänvisning till Grundlagsutskottets betänkande 10/02 att dessa element är kulturbärande, varför det är skäl att hålla kvar dem i skolornas festprogram. Att sjunga sommarpsalmen är inte i sig religionsutövning. Generalsekreteraren gav på begäran ett utlåtande om religionsfrihetslagens positiva tolkning till ansvariga för undervisningsärenden i Esbo stad.

Sista augusti deltog hela personalen i ett publikationsstillfälle ordnat av Utbildningsstyrelsen. Då gavs två böcker i ortodox religion ut: Sofias liv (åk 1–2) och Inför ett liv i kyrkan (åk 3–4) samt en arbetsbok. Det hör bl.a. till Utbildningsstyrelsens uppgift att publicera undervisningsmaterial med tanke på smalare sektorer ss. minoriteternas religionsutbildning. De publicerade böckerna har fått mycket positiv respons både för sitt innehåll och layout. Sofiabokens författare var Marianne Kantonen och Tia Tajakka. Boken om kyrkans liv författades av Anja Huurainen-Kosunen, Kaisa Nykänen och Juha Pössi. Ulla Vaajakallio illustrerade.

ERF:s personal gjorde ett skolbesök till Borgå 9.9. på initiativa av lektor Marianne Kantonen. Man besökte Linnankoski gymnasium samt Pääskytie och Linnajoki högstadier.

Jan Edström och Sanna Ylä-Jussila presenterade ekumeniken och ERF. Eleverna deltog aktivt med frågor och tiden tog ibland slut. Man träffade också rektorer och religionslärare och diskuterade ekumenikens del i religionsundervisningen. Den vackra ortodoxa kyrkan i Borgå presenterades av vaktmästare Leena Sarapää.

5 Rådets möten

5.1 Värmötet

Värmötet hölls i International Christian Center i Helsingfors. Stadgeenliga ärenden var verksamhetsberättelse och bokslut över det gångna året. Dessutom behandlades temat Kyrkorna och Aids — del II. För 18 år sedan ordnades ett första banbrytande ekumeniskt symposium om den då rätt så ökända sjukdomen. Mötets tyngdpunkter var hiv och aids-situationen i Finland och dess närområden samt samarbetet i arbetet mot hiv och aids, speciellt i Afrika.

Utvecklingschef Marja Anttila från Stakes presenterade statistik och gav aktuella uppgifter om hiv och aids. Läget är allra svårast i Afrika söder om Sahara. Konstnär Kari Tuhtanen som själv är hiv-positiv, berättade om när han befanns vara hiv-positiv för tio år sedan. Han kom med som hoppets ambassadör på grund av den skandalomsusade medierapporteringen. Han vill ge rätt information om saken och påverka människors attityder.

Kyrkorna har också vaknat upp och börjat engagera sig i frågan och många olika aidsrelaterade projekt har startats såsom CUAHA-nätverket (Churches United in the struggle against hiv/aids in Southern and Eastern Africa) och KV:s projekt EHAIA (Ecumenical hiv/aids Initiative in Africa). Utvecklingschef Birgitta Rantakari berättade om dessa projekt.

Redaktör Kimmo Saares behandlade temat ur ett socialt perspektiv. I panelen under Jan Edströms ledning diskuterade ordförande för Caritas Finland Maila Berchtold, utvecklingskoordinator Olli Pitkänen från Fida International, projektchef Jyrki Härkönen från Ortaid och programchef Anne Pönni från World Vision i Finland.

I den allmänna diskussionen diskuterades vad kyrkorna har gjort för att den nuvarande situationen uppstått och vad de kan göra för att förändra situationen till det bättre. Kimmo Saares räknade i sitt anförande upp konkreta verksamhetsförslag för kyrkorna. Förslagets centrala budskap handlade om det absoluta människovärdet. Man måste komma bort från skammens kultur, eftersom den passiviserar människor.

5.2 Höstmötet

Höstmötet hölls 26.–27.10. i Idensalmi. Som värdar fungerade den ortodoxa och den lutherska församlingen. Mötet behandlade stadgeenliga ärenden som 2006 års verksamhetsplan och budget. Diskussionstemat var *Kyrkan i Finland 850 år — vad betyder det för oss?* Mötesdagarna präglades av värme och gästfrihet. Den första dagen hölls i Helige Elias kyrka och i kulturcentret Evakkokeskus, vars väggmålningar gjorde ett starkt intryck.

Mötesdeltagarna fick också bekanta sig med annat än församlinglivet i Övre Savolax. Stadsdirektör Martti Harju tog emot mötesdeltagarna i rådhuset. Verksamhetsdirektör Lasse Aho presenterade Olvi Oyj:s verksamhet, en av det största arbetsgivarna i området.

Onsdagkvällens ekumeniska gudstjänst i Idensalmi lutherska församling Gamla kyrka var fylld till sista plats, ca 1 000 personer. Ärkebiskoparna Jukka Paarma och Leo samt biskop Wille Riekkinen talade vid tillfället.

Diskussionstemat behandlades genom tre intressanta anföranden: biskop Erik Vikström: *Det finlandssvenska kyrkolivet i växelverkan mellan luthersk kyrka och frikyrka*, metropoliten Panteleimonin: *Evakuerade ortodoxa i Övre Savolax*, församlingrådet Valtter Luoto: *Pingströrelsens utveckling från rörelse till religionsamfund*.

Genom anföranden och diskussion klargjordes att villkoret för bevarandet av en minoritet är att de enskilda personerna har en klar uppfattning om vikten av den egna saken och en vilja att göra den känd för en större allmänhet.

Mötet fick också mycket uppmärksamhet i media.

6 Sektionerna med i mycket

6.1 Sektionen för etiska frågor

Sektionens syfte är att erbjuda ERF:s medlemmar och observatörer möjlighet till interaktion och att främja behandlingen av etiska frågor. Sektionens uppgift är att behandla aktuella etiska frågor från ett ekumeniskt perspektiv. Speciell vikt läggs vid hälsoetiska frågor och frågor som rör människovärdet.

Sektionens ordförande var Risto Pontela, viceordförande Liisa-Maria Voipio-Pulkki och sekreterare Kaisa Iso-Herttua. Fem möten hölls och helandets tematik var central i diskussionen.

Seminarieret *Bön, sjukdom och helande — kristna perspektiv* ordnades 11.3. i Diakonissanstaltens kyrka, Helsingfors. Sektionen har satt igång en process vars syfte är att lyfta fram de kristna traditionernas syn på helande och hälsa. Man vill tillsammans dryfta helandet av smärtsamma minnen, bitterhet och övernaturligt helande.

I seminariet presenterades olika kristna traditioners syn på sjukdom, bön och helande ur ett ekumeniskt perspektiv. Anföranden hölls av fader Teemu Lehmuskoski (ort.), pastor Helka Halme (pingst.), prosten Esko Eho (luth.), fader Teemu Sippo (kat.), lektor Ulla-Christina Sjöman (luth.), pastor Seppo Juntunen (luth.), utvecklingspsykolog Päivimaria Mikkola (vap.) och docent Jorma Niemelä (vap.). Ordförande var sektionsmedlemmarna med.lic. Liisa-Maria Voipio-Pulkki, specialläkare Seppo Pesonen och generalsekreterare Risto Pontela.

Efter seminariet hölls en kvällssitt i Galleria Haritoni med en Candlelight Lecture framför av TD Kimmo Kääriäinen över ämnet *Vad säger forskningen om bön för sjuka?* För musiken svarade ortodoxa kvartetten Ekhos (Petri Hakonen, Juha Lampinen, Teo Merras ja Joonas Pyöli) och generalsekreterare Edström.

Diskussionen var mångsidig och livlig. Enligt responsen som gavs efter seminariet kom inte alla till tals eftersom tiden var begränsad. Den allmänna åsikten var att seminariet utgjorde en bra början på behandlingen av en tematik som kräver fortsättning.

Deltagarna utgjordes av representanter från hälsovårdens, självvårdens, diakonins och missionens områden, både forskare och studeranden. Deltagarantalet var 134 varav 61 personer deltog i kvällssittsen.

Seminarieret väckte mycket uppmärksamhet, bl.a. var nyhetsredaktionen för Yle Tv 1 på plats och en sammanfattning av seminariet sändes i tv-nyheterna 20.30. Också många tidningar skrev om seminariet, både intervjuer och artiklar. En innehållsrik rapport från seminariet sammanställdes av TM, redaktör Johannes Ijäs och med. stud. Aino-Maija Vuorinen.

Sektionen beslöt fortsätta behandlingen av helande och

inledde planeringen av ett seminarium våren 2006 där man dryftar gränser och ansvar förknippat med helande.

6.2 Sektionen för fostran

Sektionens syfte är att erbjuda ERF:s medlemmar och observatörer möjlighet till interaktion i frågor som berör ekumenisk fostran. Sektionens uppgift är att främja ekumenisk fostran i Finland och att främja inbördes respekt och ökad kunskap om ekumenik i olika åldersgrupper.

Irene Kurikka var sektionens ordförande fram till 26.8. och därefter var Juha Kinanen ordförande, sekreterare var Mirkka Torppa. Sektionen höll fyra möten. Det första mötet var konstituerande och man diskuterade teman för det kommande verksamhetsåret, bl.a. användningen av boken Abrahams barn i skolan. Vid det andra mötet diskuterades förverkligandet KV:s ickevåldsårtonde *Från våld till försoning* i Finland och sektionens möjligheter att delta i årtondets arrangemang bl.a. genom att delta i arrangerandet av en icke-vålds vecka i skolorna. Vid det tredje mötet diskuterades MOD-utbildningen.

Vid det fjärde mötet bekantade sig sektionen med den ortodoxa religionsundervisningen i skolorna och med de nya läroböckerna i ortodox religion.

En grundkurs i MOD ordnades på Sipuli lägerområde 26.–28.8. Utbildare var Tuovi Varis och deltagarantalet var 12. MOD (Mångfald och dialog) är en metod och ett utbildningsprogram som utvecklats i Sverige och strävar till att skapa möjligheter för människor av olika etnisk, nationell, religiös och kulturell bakgrund att mötas utan hinder. Utbildningen grundar sig på samtal, dialog och grupparbete och det erbjuder pedagogiska modeller för att lösa frågor som har med olikheter att göra. Genom det material som MOD erbjuder inklusive modeller och övningar lär man känna och tillsammans bearbeta sina egna attityder, reaktioner och fördomar.

Såväl grundkursen som fortsättningskursen erbjuder redskap som deltagarna har nytta av i sitt eget arbete. Sektionen konstaterade att MOD är en utmärkt tilläggsutbildning för religionslärare, klasslärare och för personer som arbetar med kristen fostran. Sektionen rekommenderar att MOD används också i Ekumeniska rådets eget arbete.

Att följa med religionsundervisningssituationen var en annan central uppgift och sektionen sammanställde ett material som presenterar skolelevernas rättigheter för föräldrar, lärare, rektorer och övriga som leder undervisning.

6.3 Kvinnosektionen

Sektionen fortsatte sitt arbete för att stärka kvinnornas ställning i kyrka och samhälle och stärka den gemensamma

kristna identiteten. För att uppnå målet för sin verksamhet deltog sektionen aktivt i såväl inhemsk som internationell ekumenisk diskussion om kvinnofrågor och uppmuntrade medlemskyrkornas och -samfundens kvinnor till ett aktivare ekumeniskt engagemang.

Ordförande var organisationssekreterare Riitta Rönttilä, viceordförande var Aino Salovius. Till sekreterare valdes pastor Eija Kemppi. Sektionen sammanträdde fem gånger, tre på våren och två på hösten. Man träffades på Hotel Helka i Helsingfors och hos Kansan Raamattuseura, i St. Henriks katedrals församlingshem och i Frälsningsarméns högkvarter. Som gäster i St. Henriks deltog syster Benedikta Idefelt (P. Katarina), syster Margaretha (Jesu småsyster), syster Martha (Urulinsystrarna) samt syster Marja-Liisa (Birgittasystrarna).

Sektionen planerade ett nationellt kvinnoevenemang i april 2007 i Tavastehus. En planeringsgrupp tillsattes och i den invaldes Riitta Rönttilä, Eija Kemppi, Yvonne Terlinden, sekreteraren för vuxenutbildning Sinikka Metsätähti (Kyrkans kvinnodelegation), lektor Marianne Kantonen (ort.) samt Malena Björkgren (svenskspråkiga lutherska kvinnoarbetet). Till arbetsgruppen kallades dessutom kvinnor från olika församlingar och samfund i Tavastehus: Aira Modig, Marjo-Riitta Antikainen, Pirjo Kuosmanen, Pirjo Ventola, Sanna Salonen ja Ulla Pullola.

Arbetsgruppen höll fyra möten, där man dryftade evenemangets tidpunkt, plats och programinnehåll. Det första alternativet till plats var Tavastehus slott. Med tanke på ekonomin gjorde man upp ett sponsorprogram samt anhöll om medel från lutherska kyrkostyrelsen genom kvinnodelegationen. Anne Lagerstedt föreslogs till informationsansvarig för evenemanget, som kommer att behandla ett känsligt tema, dvs. kvinnors förnedring genom mänskohandeln.

Seminarieriet *Kvinnors väg från våld till försoning* arrangerades i Helsingfors ortodoxa församlings församlingssal under den s.k. våldsfria veckan. Till det högklassiga programmet hörde en föreläsning med professor Aili Nenola om ämnet *Kvinnors väg till försoning, ett historiskt perspektiv*, Nunna Kristodulis anförande *Moder Gavrilas väg*, familjerådgivare Helena Ewalds anförande *Kvinnan och familjevåldet* samt dockteatern Hupilainens föreställning *Franciskus av Assisi som fredsstiftare* och Monika Pensar-Granroths och Inkeri Simola-Isakssons föreställning *Heliga danser*. Deltagarantalet var ca 30 och mottagandet mycket gott. Programmet betraktades som högklassigt och bland deltagarna fanns det många som hade nytta av seminariet med tanke på sin egen livssituation.

Sektionen tog också i övrigt i betraktande kyrkornas icke-våldskampanj. Sektionen bekantade sig med Frälsningsarméns Hedvigrum, där man arbetar med kvinnor som utsatt för familjevåld. Eija Kemppi deltog i ett seminarium ordnat av lutherska kyrkans mänskorätsdelegation där man disku-

terade mänskohandel och man informerar om och motverkas mänskohandel i Finland. Också inom Europeiska kyrkokonferensen, i vars kvinnosektion Anne Lagerstedt finns med, behandlades kvinnor och våld i ett workshop som mänskorätsarbetsgruppen ordnade. Sektionens medlemmar deltog också i ett evenemang kallat Kvinnor och våld som projektsekreterare Malena Björkgren arrangerat. Huvudanförandet hölls av Solveig-Anna Boasdottir från Island. Kvinnosektionens medlem Aino Nenola (ort.) var ansvarig för seminariet Kvinnan och kyrkan som hölls i Nya Valamo.

Sektionen beslöt att ge ut en bok på basis av anföranden som hållits vid de ekumeniska kvinnoseminarierna. Leena Mäkitalo utsågs till redaktör för boken och man förhandlade om publikationen tillsammans med publikationschef Minna Saarelma-Maunumaa vid Finska Missions-sällskapet. Man beslöt att utvidga boken till att omfatta också kyrkor som inte själva deltagit i seminarierna. Man beslöt infoga en ekumenisk ordlista för att klargöra bokens terminologi samt kontaktpuppgifter till olika kyrkors organisationer för kvinnoarbete. Ett kapitel i boken ägnas till det finlandssvenska kyrkliga kvinnoarbetet.

Anne Lagerstedt var medlem i styrelsen för Ekumeniska forumet för Europas kristna kvinnor (EFECW). Inom forumet pågår en förändring i och med att högkvarteret flyttar till Schweiz till EU-landet Österrike. Man förnyar också den internationella styrelsen. Finländskan Marjatta Viirto (ort.) valdes till ekonom för forumet. Marjattas sakkunskap har kommit till användning även i kvinnosektionen.

Anne Lagerstedt informerade om forumets verksamhet till andra medlemmar genom EFECW News. Forumet hade föreslagit att Finland skulle vara platsen för seminariet *Responsible Citizenship*, men då kvinnosektionen planerade egna seminarier föreslog man istället Estland och lovade bidra med moraliskt stöd.

Yvonne Terlinden var fortsättningsvis sektionens representant i Nordiska ekumeniska kvinnokommittén (NEKK). Hon deltog 23.4 i NEKK:s möte i Uppsala och efter det i ett idéforum kallat *Ekumenik och förtroende* arrangerat av Ekumenisk Institut för Norden (EIN).

Sektionen var med vid Kyrkodagarna i Uleåborg. Vid kvinnornas träffpunkt 28.5. framfördes musik, dikt och berättelser ur kvinnors liv. Kvinnornas midnattsmässa ordnades samma dag kl 22.–23. Samarbetsparter var Uleåborgs KFUK och Kyrkans kvinnodelegation. 20.11. ordnades en redan traditionell ekumenisk familjemässa i Vivamo.

6. 4 Ungdomssektionen

Ungdomssektionens syfte är att erbjuda ERF:s medlemmar och observatörer möjlighet till interaktion i främjandet av

ekumeniskt ungdomsarbete.

Ordförande var Tuomas Mäkipää, sekreterare Jussi Junni, viceordförande Sami Lehto. Utbildningssekreterare var Laura Hytti och sekreterare för internationella frågor Miika Ahola. Inka Lindroos var kontaktperson till EYCE, verksamhetssekreterare var Sami Lehto och informatör Jaakko Antila. Sektionen sammanträdde regelbundet en gång per månad med undantag för juni-augusti.

Sektionens flaggskepp, Ketko, Utbildningsprogrammet för internationell och ekumeniska verksamhet, var även det gångna året en av de viktigaste etablerade verksamhetsformerna. Patent- och registerstyrelsen beviljade varumärkesskydd till namnet Ketko och dithörande loga som designats av Liina Pajunen.

En stor, men givande och lyckad satsning för sektionen och dessa aktiva var arrangerandet av Europeiska ekumeniska ungdomsrådet (EYCE) möte i Åbo i november.

En ny verksamhet, religionsmöte och religionsdialog för ungdomar, planerades underledning av Laura Hytti och Inka Lindroos. Samtal fördes och åtgärder vidtogs för att möjliggöra utlokaliseringen av Ketko-programmet till andra delar av landet.

Sektionen understödde ungdomars deltagande i olika ekumeniska evenemang utomlands och i Finland. De som mottagit understöd rapporterade om sina resor till sektionen.

Sektionen fick en klarare profil utåt i och med utnämmandet av en informatör och förnyandet av Internet-hemsidan.

Ketko™

Utbildningssekreterare var pastor Anna-Maija Viljanen-Pihkala (våren) och teol. stud. Laura Hytti (hösten). Som stöd hade de Ketko-arbetsgruppen, som bestod av församling-ungdomar som slutfört Ketkoprogrammet. Ketkokursen följer läsåret och ny sekreterare valdes på våren. De som gått kursen fick studieveckor eller -poäng vid de teologiska fakulteterna i Helsingfors och Joensuu samt vid diakoniyrkeshögskolorna. Samarbetspart är fortsättningsvis Kristna studentcentralen och samarbetet var gott.

Vid Ketkokursen som avslutades i mars fick nio ungdomar diplom. Jämfört med tidigare år var siffran liten. En av orsakerna till detta var att många av dem som börjat inte hade slutfört uppgifterna utan gjorde det i anslutning till höstens Ketkokurs.

Det blev inga stora förändringar i Ketkokursen som omfattar fyra veckoslut, men under hösten blev kursen tvåspråkig under Laura Hyttis ledning och kursdeltagarna deltog allt mer i utformandet av kursen, bland annat förberedande av andakter och ett gemensamt projekt (som förverkligades under böneveckan 2006).

Olika verksamhetsmodeller, diskussioner och gemensamma måltider var viktiga ingredienser vid sidan av det övriga högklassiga programmet. I gammal god stil kunde man under kursen bekanta sig med olika kyrkors och samfundsliv i teori och praktik. Man fördjupade sig också i den ekumeniska rörelsens och det internationella arbetets möjligheter, fick många olika perspektiv på den kristna tron och aktuella frågeställningar. 35 unga vuxna från olika kyrkosamfund och bakgrunder inledde kursen och fick till stånd givande diskussioner. Bland deltagarna fanns unga med tyska och engelska som modersmål vilket bidrog till ytterligare med en intressant dimension.

Kursen erbjöd en god grund för kunskap och erfarenhet och hjälpte de unga att bli ekumeniska aktörer. Det gavs också tillfälle att praktisera engelska vilket är ytterst viktigt med tanke på deltagande i internationellt ekumeniskt arbete.

Internationella kontakter

Sektionen är medlem av Europeiska ekumeniska ungdomsrådet (EYCE). Sektionen sänder ungdomar till EYCE:s seminarier och utbildningar i Europa. Verksamhetsperiodens största utmaning var EYCE:s generalmöte som hölls i Åbo kristliga institut 24-30.10 med ungdomssektionen som arrangör. Mötet samlade 51 deltagare från olika håll i Europa. Vid mötet granskade man EYCE:s och dess medlemsorganisationers verksamhet det gångna året, valde ny styrelse, gjorde upp riktlinjer för framtiden och bekantade sig med finländsk och europeisk kristenhet och ekumenik.

Sektionen representerades vid mötet av Minna Hietamäki och Laura Hytti. Dessutom deltog finländska stewards och medlemmar i sektionens internationella arbetsgrupp. Laura Hytti valdes in i EYCE:s styrelse. En viktig del av mötet var de böner och andakter som hölls både enligt konfession och ekumeniskt. Ett särskilt tack fick den stämmingsfulla ”finländska andakten” mitt i naturen.

Sektionen fick ett stort understöd, ekonomiskt och annat, från kyrkor, organisationer, Åbo stad och privatpersoner. Allt detta och en god samarbetsanda bidrog till ett lyckat möte för unga europeiska kristna.

Ekumenisk arbetsgrupp

Den ekumeniska arbetsgruppen samlar ekumeniskt intresserade för samvaro och ekumeniska evenemang.

Kristi Himmelfärdsdagen vandrade man från kyrka till kyrka i Helsingfors fram till den avslutande korvgrillingen på stranden i Nordsjö.

Det ekumeniska veckoslutet samlade unga i Åbo kristliga institut under veckoslutet 21.-24.10. som föregick EYCE:

s generalmöte. Deltagarna medverkade i mötesarrangeman- gen och bekantade sig med EYCE och EYCE:s styrelsemed- lemmar vid gemensamma andakter och kvällssamlingar. Man såg också på konst, deltog i Friförsamlingens gudst- tjänst och bekantade sig med församlingens verksamhet.

En ekumenisk julfest ordnades 14.12. med de vackras- te julsångerna och diskussion om den ekumeniska rörelsens framtid.

Spiritualitetsprojektet

Spiritualitetsprojektet fortsatte med sikte på slutförande av projektet. Målet är att ge ut material om olika kristna tradi- tioners musik och böner som ett häfte. Projektet leds av To- pi Haarla ja Mika Pajunen.

6.5 Sektionen för lärofrågor

Sektionens syfte är att erbjuda ERF:s medlemskyrkor och observatörer möjlighet till interaktion i frågor som gäller främjandet av lärofrågor. Sektionens uppgift är att hjälpa kyrkor och samfund att lära känna varandra, att främja den inbördes enheten och avlägsna fördomar. För att uppfylla sitt syfte följer sektionen med den ekumeniska diskussionen hemma och utomlands, särskilt Faith and Order rörelsens ar- bete, arrangerar ekumeniska seminarier och evenemang rö- rande aktuella lärofrågor.

Ordförande för sektionen var Antti Saarelma och kallad sekreterare Tapani Saarinen. Möten hölls kring olika teman. Årets första möte 27.1. behandlade Faith and Order -kom- mitténs möte som hölls i Kuala Lumpur i Malaysia. Temati- ken rörde sig kring dop, kyrkosyn och etniska frågor.

Anföranden hölls av Väinö A. Hyvönen (vap.), Bernice Sundkvist (luth.) och Mikael Sundkvist (ort.). Mötet hölls i Frälsningsarméns utrymmen på Mikaelsgatan i Helsingfors.

Ekumenik i kyrka och teologi var temat för ett seminari- um som hölls i samarbete med teologiska fakulteten vid Jo- ensuu universitet 12.5. i Joensuu. Åhörarskaran bestod till stor del av studerande vid fakulteten. Som föreläsare med- verkade professor Anne Marie Aagaard från Danmark och professor Risto Saarinen från Helsingfors. Fakultetens de- kan Lauri Thurén hälsade välkommen. Kommentarer hölls av Maria Takala-Roszczenko (ort.) och Tapani Nuutinen (luth.). I seminariets paneldiskussion deltog stiftssekretera- re Sakari Häkkinen (luth), prof. Paavo Kettunen (luth), pas- tor Klaus Korhonen (pingst) och prosten Rauno Pietarinen (ort.). Seminariet hade planerats av Pekka Metso (ort.), Ant- ti Saarelma med hjälp av Tapani Saarinen. Seminariets tema- tik passade utmärkt ihop med den diskussion som förts un-

der våren angående den teologiska utbildningen. Samarbe- tet mellan sektionen och Joensuu universitet upplevdes be- rikande.

Tre sektioner (sektionerna för lärofrågor, lokalekumenik och finlandssvensk ekumenik) samarbetade kring ett semi- narium som ordnades 15.9. Temat var *Vem får predika, Pre- dikans teologi och praktik som ekumeniska fråga*. Semina- riet hölls i kyrkostyrelsens hus på Skatudden i Helsingfors. Anföranden hölls av ledaren för kyrkostyrelsens avdelning för gudstjänst och musik, prostén Kai Vahtola (lut.) och fa- der Teemu Sippo (kat.). Kommentarer hölls av församlings- ledare Klaus Korhonen (pingst.) och fader Timo Lehmus- koski (ort.). I panelsamtalet deltog professor Petri Piironen (ort.), generalvikarie Marino Trevisini (kat.), församlings- ledare Arto Kortemaa (vap.) och Kai Vahtola. Hälsningar framfördes av generalsekreterare Jan Edström (bapt.), Väinö A. Hyvönen, pastori Veijo Koivula (luth.) Antti Saarelma ja Tor-Erik Store (luth.). Kyrkoherde Store oli var primus mo- tor inför seminariet, det var på hans inrådan som sektionen för finlandssvenska ekumenik år 2004 började utreda frågan om vem som får predika i de olika kyrkornas gudstjänster. I planeringsgruppen deltog Veijo Koivula, Jan Edström, Ar- to Kortemaa och Tapani Saarinen. Samarbetet mellan sekti- onerna fungerade utmärkt och det kommer att fortsätta.

Resultaten från missionskonferensen i Aten 9.–16.5. granskades 24.11. hos Finska missionssällskapet. Anfö- randen hölls av generalsekreterare Jan Edström och pastor Heikki Huttunen (ort.). Missionsteolog Timo Vasko (lut.) kommenterade. Missionssällskapets ledare Seppo Rissanen höll också ett anförande med anledning av mötet i Aten. Pu- blikationschef Minna Saarelma-Maunumaa berättade om Missionssällskapets publikationsverksamhet och TM Antti Laine presenterade resultatet KV:s Faith and Order kommit- téns möte i Kreta som hölls 14.–21.6.

6.6 Sektionen för lokal ekumenik

Sektionen strävar efter att främja den lokala ekumeniken i Finland. Dess uppgift är att undersöka teologin kring den lo- kala ekumeniken, skapa och stöda lokala nätverk mellan oli- ka kristna kyrkor och samfund samt väcka samtal om den lo- kala ekumenikens problem och frågeställningar.

Ordförande var Kirsti Keltikangas, viceordföranden vara pastor Taisto Hillberg ja fader Arto Leskinen och som sekre- terare fungerade pastor Veijo Koivula.

Sektionen höll två egentliga möten medan seminariet *Vem får predika i gudstjänsten?* arrangerades tillsammans med sektionerna för lärofrågor och finlandssvensk ekume- nik. I november ordnades ett lokalekumeniskt forum i Esbo, då man besökte domkapitlet, pingstförsamlingen, ortodoxa

och lutherska församlingarna. Det var tredje gången det lokalekumeniska forumet hölls.

En central fråga i sektionens verksamhet är den årliga internationella böneveckan för kristen enhet i januari. Man har också uppmärksammat firandet av världsböndagen i mars, det ekumeniska firandet av Ansvarsveckan i oktober samt den ekumeniska bibelsöndagen som arrangeras Finska bibelsällskapet. Också i övrigt har man försökt hålla nära kontakt med det lokala ekumeniska fältet på alla håll i Finland. Sektionen har fortsatt kartlägga lokala ekumeniska arbetsgrupper. Sekreteraren har varje månaden sänt ut lokalekumeniska rapport på basis av sektionsmedlemmarnas information.

En Internetversion av sektionens lokalekumeniska idébank finns på ERF:s hemsida.

6.7 Sektionen för finlandssvensk ekumenik

Sektionenens syfte är att erbjuda ERF:s svenskspråkiga medlemmar och observatörer möjlighet till interaktion, att behandla aktuella ekumeniska frågor ur de svenskspråkiga samfundens och Borgå stifts synvinkel, att främja den lokala ekumeniken.

Ordförande var Tor-Erik Store och sekreterare Sara Torvalds. Tre sammanträden hölls: 21.1., 27.5., och 23.9. Sektionen tog del av en muntlig rapport från frikyrkokonferensen Enhet och Mångfald i Borgå juni. Arbetet för att uppdatera dokumentet *Lokalekumenisk idébank* inleddes. Sektionen informerades om den nya arbetsgruppen för invandrarsfrågor och dess arbete.

Arbetsfördelningen rörande Ansvarsveckan i Svenskfinland behandlades och den är följande: Kyrkornas internationella ansvarsvecka arrangeras i Svenskfinland av Kyrkans central för det svenska arbetet, Kyrkans Utlandshjälp och Ekumeniska rådet i Finland i samarbete med domkapitlet i Borgå stift, Finska Missionssällskapet, Förbundet Kyrkans Ungdom, Församlingsförbundet, Svenska Lutherska Evangeliföreningen i Finland och Frikyrklig samverkan. Ansvarsveckan planeras i nära samarbete med den riksomfattande finska Ansvarsveckan.

I seminariet *Vem får predika i gudstjänsten?* var sektionen en av arrangörerna. Mera om ämnet i 6.5.

Sektionen etablerade kontakt med Ekumeniskt Institut för Norden med tanke på ekumeniskt informationsutbyte. Ordförande deltog i ERF:s vårmöte och höstmöte. Sekreterare deltog i Planeringsforum (Sufo) 7.9. Sektionen var representerad vid Missionstemadagen 7.11.

Man diskuterade behovet av kontakter till Frikyrklig Samverkan. I nära anslutning till FS hör också frikyrkornas

hjälporganisation Frikyrkan Hjälper.

Gösta Kungssköld höll ett föredrag om *Adventkyrkans undervisning om buden*.

Dubbelt medlemskap i anslutning till religionsfrihetslagen diskuterades. Konstaterades att katolska kyrkan inte tillåter dubbelt medlemskap medan man i frikyrkorna är mera flexibel. Dubbelt medlemskap kan förekomma i lutherska kyrkan endast i med sådant religionssamfund med vilket kyrkomötet har godkänt ett avtal. Medlemskap i ett religiöst samfund som inte registrerats som ett religionssamfund innebär däremot inte dubbelt medlemskap. Den som blir medlem i ett annat religionssamfund anses alltså utträda ur lutherska kyrkan. Öppningar i medlemskapsfrågan efterlystes och konstaterades att vänskapsrelationer mellan pastorer underlättar utbyte.

7 Administration och ekonomi

7.1 Styrelsen

Styrelsens ordförande var ärkebiskop Jukka Paarma (luth.). Viceordföranden var biskop Voitto Huotari (luth.), pastor Heikki Huttunen (ort.) och pol.dr Markus Österlund (Missionskyrkan). Övriga medlemmar var FM Pauliina Arola (luth.), överläkare Kati Myllymäki (luth.) kyrkosamfundsledare Olavi Rintala (vap.) och fader Teemu Sippo (kat.). Ersättare var informatör Mari Malkavaara (luth), direktor Pekka Hietanen (luth.) och chefredaktör Hannu Lahtinen (vap.).

Styrelsen samlades fyra gånger och deltog dessutom i planeringsforumet (SuFo) tillsammans med sektionerna 7.9. i Helsingfors finska metodistkyrka. Pastor Timo Virtanen hälsade välkommen varefter evangelisten Kalevi Lehtinen höll ett anförande om temat *Tillsammans för vi evangeliet vidare*. Lehtinen ja E4-projektets ungdomssekreterare Jussi Miettinen informerade om evangelisationskongressen E4 (21.–25.1.2004) och hur man tar tillvara lärdomarna från den med tanke på kyrkornas gemensamma vittnesbörd.

Under rubriken *Idéerna är gratis — hur är det med förverkligandet?* diskuterades sektionernas verksamhet under rådande njuuga ekonomiska förutsättningar. Sektionerna presenterade årets verksamhet och drog upp riktlinjer för det kommande året.

7.2 Personal

I kansliet arbetade generalsekreterare Jan Edström, byråsekreterare Sirpa-Maija Vuorinen och deltidsarbetande projektsekreterare Sanna Ylä-Jussila. Skattmästare Perry Johansson skötte ärenden som hade att göra med den ekonomiska förvaltningen. Han skötte sina uppgifter hemifrån, höll regelbundet kontakt med kanslipersonalen och deltog i den gemensamma rådplägningen på kansliet varannan vecka. Abiturienten Juha Vuorinen fungerade som medhjälpare och hjälpte till med olika saker under bråda tider. Kanslipersonalens ekumeniska sammansättning gav positiva förtecken till det dagliga samarbetet. Kanslipersonalen och sektionernas sekreterare höll också regelbundet kontakt.

Ungdomssektionens ansvarspersoner använde kansliets utrymmen och resurser, ofta efter den egentliga kontorstiden och så sätt räckte utrymmena till för alla. Ungdomarnas närvaro var glädjande och berikande.

I kansliet finns ett bibliotek med över 2000 band till nytta och glädje för personalen, forskare och studeranden

Att ERF:s kansli finns i lutherska kyrkostyrelsens utrymmen har gett möjlighet till ett dynamiskt samarbete med kyrkostyrelsens olika avdelningar.

7.3 Året i siffror

Bokslutet visade ett underskott på 11 280,22 euro. Den främsta orsaken till underskottet var att de årliga bidragen inte nådde upp till det som var budgeterat. Nästan alla medlemsamfund bidrog men av 19 observatörer var det endast tre som understödde verksamheten ekonomiskt. Detta väcker frågan om vad som förutsätts av en observatör. Vad är observatörernas förbindelse till ekumeniken? Frivilliga bidrag mottogs från några församlingar. Speciella bidrag mottogs till projekt vilka förverkligades enligt planerna. Den årliga kollekt som upptas i ev.luth. kyrkan har en stor betydelse för ERF:s ekonomi. Övriga kyrkans kollekt var mindre än tidigare.

Verksamheten sker med små ekonomiska ramar och för 2006 har man tvingats minska personalkostnaderna. Ekonomins siffror representeras noggrant i balansboken.

8 Utvärdering

8.1 Uppställda och uppnådda mål

De mål som uppställts i verksamhetsplanen uppnåddes så gott som helt. Kärnområdena var lärofrågor och dialog, sociala och samhällsfrågor samt spiritualitet och gemensamt vittnesbörd.

Böneveckan för kristen enhet har befast sin ställning i många församlingar, men fortfarande finns det församlingar som inte uppmärksammar veckan i sitt årliga program. Lokalekumeniskt forum som hölls i Esbo erbjöd en uppmuntrande överblick över den lokala ekumenikens utveckling och möjligheter.

En namninsamling ordnades inom ramen för Ansvarsveckan med tanke på utvecklingsländernas vattenförsörjning och samlade ca 20 000 namnunderskrifter. Vädjan överlämnades till handels- och biståndsministern på hösten. Ansvarsveckans ekumeniska inriktning fördjupades när det beslöts att veckans koordinering och projektsekreteraruppdrag flyttas till ERF. Syftet är att i framtiden också utvidga samarbetet i riktning mot kyrkliga utvecklingsorganisationer.

Den ekumeniska diskussionen om mission tog ett steg framåt när Missionens temadag ordnades ekumeniskt för första gången i november. Utvecklingen är i linje med ERF:s strävan att främja en bredbasigt ekumeniskt samtliga kring mission och evangelisation.

Inom Finska missionsrådet som vore en naturlig plats för denna diskussion har man tidigare sett kritiskt på ortodoxa och katolska kyrkornas medlemskap i organisationen. Som ny medlem invaldes i FMR Finlands Adventkyrka. I samband med beslutet konstaterades att FMR i princip är öppen för alla kristna organisationer som utför missionsarbete.

Jubileumsåret Kyrkan i Finland 850 år firades ekumeniskt. I praktiken syntes jubileumsåret mest i de lutherska församlingarna, men många viktiga evenemang ss. seminarier, utställningar, symposier ordnades också i andra kyrkor och som ekumeniska arrangemang.

Kyrkodagarna i Uleåborg var den del av jubileumsårets program. Ekumeniken framgick tydligt trots att kyrkodagarna inte profilerade sig ekumeniskt som år 2003. ERF:s generalsekreterare fungerade som assistent för kyrkodagarnas gäst, generalsekreterare Sam Kobia från Kyrkornas världsråd. Kobia deltog i olika seminarier och höll också presskonferenser. Kobia erbjöds emellertid inte möjlighet att framföra någon hälsning vid kyrkodagarnas huvudevenemang, vilket skulle ha varit betydelsefullt ur ekumeniska synvinkel.

Huvudfestens historiska kavalkad bjöd på dramatik, musik och glädje. Ett klart ekumeniskt grepp saknades dock, vilket skulle ha gett ökad trovärdighet både med tanke på det gemensamma jubileumsåret och kyrkodagarnas i övrigt mångsidiga ekumeniska innehåll.

Efter de ekumeniska kyrkodagarna i Helsingfors och kyrkodagarna i Uleåborg är tiden mogen för en diskussion om kyrkodagarnas identitet i allmänhet och deras relation till ekumeniken och övriga kristna kyrkor och samfund i synnerhet.

Religionsmötets betydelse har vuxit hela tiden. ERF:s roll har varit att genom generalsekreteraren delta i och koordinera möten mellan ledarna för de tre monoteistiska religionerna. Ärkebiskop Jukka Paarma har företrätt lutherska kyrkan vid dessa möten.

Boken *Abrahams barn* och ett seminarium i anslutning därtill erbjöd goda möjligheter att bekanta sig med olika pedagogiska metoder och andra religioner i en trygg och öppen atmosfär.

Framtiden för tidningen Näkåla-Utsikt dryftades. Det kommer inte att finnas resurser inom kansliet att göra tidningen nästa år. Redaktionskommitténs medlemmar har diskuterat olika möjligheter att trygga tidningens framtid.

Nätverket Nordic-FOCCISA utgör en sund utmaning till de ekumeniska pyramidstrukturerna. Inom nätverket sker ett kulturutbyte genom olika kyrkor och nationella ekumeniska råd. Det är värdefullt att de nordiska kyrkliga/ekumeniska hjälporganisationerna understöder verksamheten, om vilken man besluter gemensamt och som strävar efter ett mera likvärdigt samarbete och ekonomiskt. Det förtroende som byggts upp mellan kyrkorna i syd och nord är värdefullt i ett läge när kyrkorna i syd fortfarande upplever att deras röst inte hörs tillräckligt starkt i internationella ekumeniska fora.

Sektionsarbetet garanterar kontinuitet och möjlighet att ta i betraktande aktuella frågor vid seminarier och samtalsfora. Alla sektioner har regelbundet mötesverksamhet och aktiva medlemmar.

8.2 Ekumeniken i Finland 2005

En gemensam utmaning för kyrkorna i vårt land är strävan mot synlig enhet. Till kyrkorna hör att framhålla kristna värderingar och ett gemensamt vittnesbörd om tron i ord och gärning. Kyrkorna tog emot dessa utmaningar under det ekumeniska firandet av jubileet *Kyrkan i Finland 850 år*, vilket stärkte det mellankyrkliga samarbetet både på det nationella och på det lokala planet.

Lokalt varierar samarbetsmöjligheterna i takt med den ekumeniska attityden och församlingarnas resurser. I likhet med Jubelåret 2000 betonades under jubileumsåret också det ekumeniska samarbetet kyrkornas betydelse för kultur och samhälle.

Böndagsplakatet som undertecknades av republikens president och bereddes av ERF:s böndagsarbetsgrupp påminde också om de kristna värderingarna och gav möjlighet

att ge uttryck för viktiga samhälleliga frågor.

Religionsfrihet är en förutsättning för fungerande ekumenik. 2003 års religionsfrihetslag var ett viktigt framsteg för både mellankyrkliga och inter-religiösa relationer. Tillämpningen av religionsfrihetslagen och uppföljandet av ekumeniken är en pågående utmaning.

I medierna diskuterades särskilt de kristna traditionernas plats vid skolterminernas avslutningsfester med hänsyn till skolelever med annan religiös bakgrund. Alltför ofta verkade det som om många finländare inte öppet och aktivt kan möta det mångkulturella i aktiv samverkan med olika religioner och kulturer och samtidigt högakta det egna kulturarvet. Till detta behövs tid och kyrkornas aktiva uppmuntran till dialogens möjligheter.

Diskussionen kring globaliseringen och det internationella ansvaret hör till de största utmaningarna för den ekumeniska rörelsen. Detta märks både på Kyrkornas världsråds nivå och i Finland. Hur kan kyrkorna tillsammans svara på de utmaningar som utgörs av till exempel hiv och aids, brist på rent vatten krig och orättvisor? Vad betyder det att biståndsorganisationerna är ekumeniska och ägs av kyrkorna?

De nordiska ekumeniska biståndsorganisationerna, inklusive Kyrkans utlandshjälp, har gått med i ett projekt i anslutning till Kyrkornas världsråd kallat PEAD (Proposed Ecumenical Alliance for Development) och som kommer att påverka KV:s verksamhet under de kommande åren. Till denna process hör bl.a. det, att ERF och KUH beslöt att flytta Ansvarsveckans koordinering från KUH till ERF. Detta innebär att KUH fortsättningsvis förbinder sig att stöda och arrangera Ansvarsveckan, medan koordineringsansvaret och projektsekreteraruppgiften flyttas till ERF. Syftet är att utveckla samarbetet kring ansvarsveckan tillsammans med övriga kyrkliga biståndsorganisationer i Finland.

Ordet gästfrihet har fått en särskild betydelse för ekumeniken. Inom ekumeniken kan gästfrihet vara ett steg mot en djupare gemenskap och synlig enhet. Seminariet om gästfrihet som en ekumenisk fråga och samtalet om gästfrihet vid nattvardsbordet vid Kyrkans (luth.) utrikesavdelnings Pre Assembly erbjöd intressanta infallsvinklar.

Ett synligt exempel på ekumenisk gästfrihet var ärkebiskop Jukka Paarmas besök vid Finska Pingstkyrkans sommarfest där han fick ett varmt mottagande. I sitt tal betonade Paarma den gemensamma trons kraft, det kristna vittnesbördets möjligheter och betydelsen av lärosamtalen mellan den lutherska kyrkan och pingströrelsen.

Gemensam nattvard är ett av ekumenikens mål. Vid den finlandssvenska frikyrkokonferensen i Borgå i juni, ordnad av Frikyrklig Samverkan, firades gemensam nattvard i gästfrihetens tecken. FS har som mål att fortsätta de teologiska samtalen om nattvarden. Det långvariga samarbetet har fört samfunden så nära varandra att gemensamt nattvardsfirande

är naturligt. Vid gudstjänsten hölls också en ekumenisk ordination där metodistkyrkans diakon och Missionskyrkans pastor ordinerades. Dessa händelser visar på det dynamiska ekumeniska samarbete som existerar mellan samfund som står nära varandra och att det rådande praxis leder till teologisk reflektion.

En betydelsefull frikyrklig gåva till det ekumeniska arbetet var donationen av Finlands frikyrkliga forskningsbiblioteks böcker till Helsingfors universitets teologiska fakultet på våren. Bokgåvan var en viktig komplettering av fakultetens ekumeniska bibliotek.

I samband med EM i friidrott aktualiserades evangelisation, ekumeniska spelregler och religionsmöte. Ett stillhetens kapell för olika religioner fanns i idrottsbyn i Esbo. I kapellet i Otnäs hölls andakter och en ekumenisk gudstjänst. Nästan trettio lokala kristna församlingar och samfund arrangerade en evangelisationskampan under spelen, kallad *More than Gold*. Arrangörerna bad att få använda *Takt och ton inom ekumeniken* som riktlinje för verksamheten. På så sätt får ekumeniskt utformade spelregler en vidare användning också inom evangelisationsarbetet.

Vi tackar alla som stött Ekumeniska rådet
i Finlands verksamhet.
Styrelsen för Ekumeniska rådet i Finland

Suomen ekumeeninen neuvosto ry
Ekumeniska rådet i Finland rf
Helsinki / Helsingfors

TASEKIRJA

1.1.–31.12.2005

Tuloslaskelma.....	46–50
Tase.....	51–52
Liitetiedot	53
Tilinpäätöksen allekirjoitus	54
Tilintarkastajien tilinpäätösmerkintä	54
Luettelo käytetyistä kirjanpitokirjoista....	54
Tase-erittelyt	55–56
Avustukset	57
Tilintarkastuskertomus	58

TULOSLASKELMA

1.1.-31.12.2005

1.1.-31.12.2004

VARSINAINEN TOIMINTA

TIEDOTUS

TUOTOT

5000 JULKAISUTULOT 1 042,00 1 028,95

TUOTOT 1 042,00 1 028,95

KULUT

6030 JULKAISUJEN PAINATUS -1 390,00 -3 608,75

6032 INTERNET KOTISIVU -931,60 -356,72

6039 MUUT TIEDOTUSKULUT -515,39 -551,65

KULUT -2 836,99 -4 517,12

TIEDOTUS YHTEENSÄ **-1 794,99** **-3 488,17**

NÄKÖALA-LEHTI

TUOTOT

5100 TILAUSMAKSUT 1 134,80 1 085,40

5110 VALTIONAVUSTUS 1 700,00 1 700,00

TUOTOT 2 834,80 2 785,40

KULUT

6130 PAINATUSKULUT -4 282,69 -3 935,51

6132 POSTITUSKULUT -1 930,66 -1 690,67

6139 MUUT KULUT -208,50 -508,68

KULUT -6 421,85 -6 134,86

NÄKÖALA-LEHTI YHTEENSÄ **-3 587,05** **-3 349,46**

RUKOUSVIIKKO

TUOTOT

5200 MATERIAALIKORVAUKSET 82,00 122,00

TUOTOT 82,00 122,00

KULUT

6220 PAINATUSKULUT -1 252,49 -2 486,05

6222 POSTITUSKULUT -899,52 -916,95

6239 MUUT KULUT -867,07 -1 478,85

KULUT -3 019,08 -4 881,85

RUKOUSVIIKKO YHTEENSÄ **-2 937,08** **-4 759,85**

VASTUUVIIKKO

TUOTOT

5260 VALTIONAVUSTUS 5 700,00 5 700,00

TUOTOT 5 700,00 5 700,00

KULUT

6270 NEUVOTTELUPÄIVÄT -1 000,00 0,00

6272 KOULUTUS- JA INFOTILAISUUDET 0,00 -261,10

6273 MATKAKULUT KOTIMAASSA -12,90 -65,15

6250 PALKAT SOS KULUINEEN -3 581,06 -2 738,69

6275 POSTITUSKULUT -830,76 -726,79

6279 MUUT KULUT -668,40 -367,19

KULUT -6 093,12 -4 158,92

VASTUUVIIKKO YHTEENSÄ **-393,12** **1 541,08**

LÄHETYSPYHÄ

TUOTOT

5300	LÄHETYSNEUVOSTO, SVKN	0,00	293,74
5310	KLK	0,00	128,25

TUOTOT

0,00 421,99

KULUT

6320	PAINATUSKULUT	0,00	-338,63
6322	POSTITUSKULUT	0,00	-231,12
6329	MUUT KULUT	0,00	-51,10

KULUT

0,00 -620,85

LÄHETYSPYHÄ YHTEENSÄ

0,00 -198,86

KIRKOT JA MAAHANMUUTTAJAT

TUOTOT

5350	OSALLISTUMISMAKSUT	650,00	60,00
5360	AVUSTUKSET	7 000,00	0,00
5361	ABRAHAMIN LAPSET	500,00	0,00

TUOTOT

8 150,00 60,00

KULUT

6350	PALKAT SOS KULUINEEN	-3 159,76	-305,91
6370	SEMINAARI	-1 365,74	0,00
6371	KÄÄNNÖSPALKKIO	-653,40	0,00
6372	JULKAISUOIKEUDET	-2 500,20	0,00
6373	POSTITUSKULUT	-926,10	0,00
6374	MONISTUSKULUT	-199,92	-196,64
6375	MATKAKULUT	-418,70	0,00
6379	MUUT KULUT	-818,27	-51,40

KULUT

-10 042,09 -553,95

KIRKOT JA MAAHANMUUTTAJAT YHTEENSÄ

-1 892,09 -493,95

KIRKKOPÄIVÄT, OULU

KULUT

6470	MATKAKULUT	-899,78	0,00
6472	MAJOITUSKULUT	-348,00	0,00
6479	MUUT KULUT	-2 006,07	0,00

KULUT

-3 253,85 0,00

KIRKKOPÄIVÄT

-3 253,85 0,00

NORDIC-FOCCISA

TUOTOT

5500	MATKAKORVAUKSET	369,32	910,39
------	-----------------	--------	--------

TUOTOT

369,32 910,39

KULUT

6520	MATKAKULUT	-369,32	-979,89
6529	MUUT KULUT	0,00	-6,75

KULUT

-369,32 -986,64

NORDIC-FOCCISA YHTEENSÄ

0,00 -76,25

JAOSTOT

TUOTOT

5610	OPILLISTEN KYSYMYSTEN JAOSTO	0,00	80,00
5612	KASVATUSASIAIN JAOSTO	682,00	0,00
5613	PAIKALLISEN EKUMENIAN JAOSTO	0,00	80,00
5615	NAISJAOSTO	95,00	0,00
5617	SEKTIONEN FÖR FINLANDSSVENSK	0,00	152,20

TUOTOT

777,00 312,20

KULUT			
6620	OPILLISTEN KYSYMYSTEN JAOSTO	-1 359,60	-518,77
6622	KASVATUSASIAIN JAOSTO	-1 785,45	-287,68
6623	PAIKALLISEN EKUMENIAN JAOSTO	-582,85	-701,71
6625	NAISJAOSTO	-1 527,66	-486,22
6626	EETTISTEN KYSYMYSTEN JAOSTO	-448,13	-122,16
6627	SEKTIONEN FÖR FINLANDSSVENSK	-447,80	-99,69
KULUT		-6 151,49	-2 216,23
JAOSTOT YHTEENSÄ		-5 374,49	-1 904,03

NUORISOJAOSTO

TUOTOT			
5650	KRISTILLINEN OPINTOKESKUS	277,24	340,75
5660	VALTIONAVUSTUS	5 500,00	5 000,00
5669	EYCE YLEISKOKOUS AVUSTUKSET	6 979,38	0,00
TUOTOT		12 756,62	5 340,75
KULUT			
6650	KOULUTUSSIHTEERIN PALKKIO	-453,06	-473,59
6651	SIHTEERIN PALKKIO	-463,35	-463,34
6670	KETKO	-1 212,63	-1 045,43
6671	KETKO 20 VUOTTA	0,00	-472,27
6672	EKUMEENINEN TYÖRYHMÄ	-480,56	-181,20
6673	KANSAINVÄLINEN TYÖRYHMÄ	-1 933,98	-2 657,73
6674	SPIRITUALITEETTIPROJEKTI	0,00	-460,78
6675	ALLIANSSIN JÄSENMAKSU	-65,00	-65,00
6676	MATKAKULUT	-488,69	0,00
6677	EYCE YLEISKOKOUS	-7 637,33	0,00
6679	MUUT KULUT	-7 142,97	-7 565,21
KULUT		-19 877,57	-13 384,55
NUORISOJAOSTO YHTEENSÄ		-7 120,95	-8 043,80

KESKUSTOIMISTO

TUOTOT			
5700	MUUT TUOTOT	1 019,41	1 109,25
5710	SISÄISET KULUKORVAUKSET	9 015,83	9 913,88
5720	SEMINAARITUOTOT	3 080,00	0,00
TUOTOT		13 115,24	11 023,13

HENKILÖSTÖKULUT

6700	PALKAT	-99 919,00	-89 831,42
6701	SISÄISET PALKAT	8 308,53	11 080,11
6702	PALKKIOT	-1 790,00	-1 090,00
6703	ELÄKEVAKUUTUSMAKSUT	-16 585,81	-17 752,53
6704	HENKILÖVAKUUTUKSET	-1 185,36	-1 122,66
6705	SOSIAALIKULUT	-3 016,68	-2 694,91
6706	LOMAPALKKAVARAUS	1 466,10	-869,90
6707	HENKILÖSTÖKOULUTUS	-295,00	-506,10
6708	PÄIVÄRAHAT	-1 255,50	-318,50
6709	TYÖTERVEYDENHUOLTO	-974,00	-1 787,91
HENKILÖSTÖKULUT YHTEENSÄ		-115 246,72	-104 893,82

VUOKRAT

6720	VUOKRAKULUT	-7 979,40	-7 745,40
VUOKRAT YHTEENSÄ		-7 979,40	-7 745,40

TOIMISTOKULUT			
6721	POSTITUS	-579,84	-759,88
6722	PUHELIN	-2 414,16	-2 593,46
6723	ATK-KULUT	-630,18	-522,30
6724	ATK-LEASING	-1 877,60	-929,46
6725	MONISTUS JA KOPIOINTI	-1 211,37	-1 223,87
6726	KOPIOKONELEASING	-3 238,68	-3 238,68
6727	PANKKIKULUT	-362,48	-745,46
6728	KIRJALLISUUS JA LEHDET	-741,94	-1 270,27
6739	MUUT TOIMISTOKULUT	-4 541,08	-4 237,02
TOIMISTOKULUT YHTEENSÄ		-15 597,33	-15 520,40
MUUT YHTEISET MENOT			
6729	MATKAKULUT	-5 959,08	-3 992,39
6730	KOKOUSKULUT	-1 031,91	-609,07
6731	SEMINAARIT	-3 477,69	-131,58
6732	JÄSENMAKSUT	-103,00	-1 681,01
6733	AVUSTUKSET	0,00	-200,00
6734	KANSAINVÄLISET YHTEYDET	-416,79	-315,49
6710	KALUSTON POISTO	-761,29	-1 015,06
6735	SUHDETOIMINTAKULUT	-2 737,01	-889,30
MUUT YHTEISET MENOT YHTEENSÄ		-14 486,77	-8 833,90
KESKUSTOIMISTO YHTEENSÄ		-140 194,98	-125 970,39
HALLINTO			
TUOTOT			
5750	OSALLISTUMISMAKSUT	7 388,00	10 031,50
TUOTOT		7 388,00	10 031,50
KULUT			
6770	MATKAKULUT	-1 912,49	-336,35
6771	RUOKA/MAJOITUSKULUT	-2 967,21	-9 458,90
6772	KOPIONTIKULUT	-1 107,25	-1 654,38
6773	POSTITUSKULUT	-899,52	-752,10
6779	MUUT KULUT	-1 385,19	-928,31
KULUT		-8 271,66	-13 130,04
HALLINTO YHTEENSÄ		-883,66	-3 098,54
KULUJÄÄMÄ		-167 432,26	-149 842,22
VARAINHANKINTA			
TUOTOT			
7000	LUTERILAISEN KIRKON KOLEHTI	70 623,16	69 767,07
7100	MUUT KOLEHDIT	2 588,54	4 999,56
TUOTOT		73 211,70	74 766,63
VARAINHANKINTA YHTEENSÄ		73 211,70	74 766,63
KULUJÄÄMÄ		-94 220,56	-75 075,59
SIOITUSTOIMINTA			
TUOTOT			
7400	KORKOTUOTOT	249,61	2 603,52
7410	OSINGOT JA OSUUSPÄÄOMAN KOROT	356,25	286,06
7600	MUUT SIOITUS- JA RAHOITUSTUOTOT	5 306,12	0,00
TUOTOT		5 911,98	2 889,58

KULUT		
7900 MUUT SIIJOITUS- JA RAHOITUSKULUT	-151,64	-862,45
KULUT	-151,64	-862,45
SIJOITUSTOIMINTA YHTEENSÄ	5 760,34	2 027,13
KULUJÄÄMÄ	-88 460,22	-73 048,46
YLEISAVUSTUKSET		
TUOTOT		
8200 YLEISAVUSTUKSET	77 180,00	74 954,26
TUOTOT	77 180,00	74 954,26
YLEISAVUSTUKSET YHTEENSÄ	77 180,00	74 954,26
TILIKAUDEN TULOS	-11 280,22	1 905,80
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-11 280,22	1 905,80

**Suomen ekumeeninen neuvosto ry - Ekumeniska rådet i Finland rf
Helsinki**

TASE

VASTAAVAA

	31.12.2005	31.12.2004
PYSYVÄT VASTAAVAT		
AINEELLISET HYÖDYKKEET		
KONEET JA KALUSTO		
1550 KONEET JA KALUSTO	3 045,16	4 060,22
1595 KALUSTON POISTO	-761,29	-1 015,06
KONEET JA KALUSTO	2 283,87	3 045,16
AINEELLISET HYÖDYKKEET	2 283,87	3 045,16
SIJOITUKSET		
MUUT OSAKKEET JA OSUUDET		
1900 ELISA OYJ A 150 KPL	0,00	322,06
1902 NORDEA OPTIMA.FI. TUOTTO 40.636	0,00	6 887,25
1903 NORDEA EURO OBL TUOTTO 16.371	0,00	3 035,55
MUUT OSAKKEET JA OSUUDET	0,00	10 244,86
MUUT SAAMISET		
1950 KALEVA SIJOIT.OPTIMI 801-84265	42 114,81	42 114,81
MUUT SAAMISET	42 114,81	42 114,81
SIJOITUKSET	42 114,81	52 359,67
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	44 398,68	55 404,83
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
SAAMISET		
LYHYTAIKAISET		
SIIRTOSAAMISET		
2690 MUUT SIIRTOSAAMISET	677,95	925,74
SAAMISET YHTEENSÄ	677,95	925,74
RAHAT JA PANKKISAAMISET		
2900 KASSA	0,00	7,85
2910 NORDEA 101830-74403	7 474,47	7 183,41
2920 SAMPO 800013-470326	0,00	57,47
RAHAT JA PANKKISAAMISET	7 474,47	7 248,73
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	8 152,42	8 174,47
VASTAAVAA	52 551,10	63 579,30

**Suomen ekumeeninen neuvosto ry - Ekumeniska rådet i Finland rf
Helsinki**

TASE

VASTATTAVAA

	31.12.2005	31.12.2004
OMA PÄÄOMA RAHASTOT		
ERITYISMÄÄRÄYKSIN RAJOITETUT RAHASTOT		
3070 STIPENDIRAHASTO	20 018,02	20 018,02
3071 INGA-BRITA CASTRENIN RAHASTO	1 663,00	2 363,00
ERITYISMÄÄRÄYKSIN RAJOITETUT RAHASTOT	21 681,02	22 381,02
MUUT RAHASTOT		
3090 PENTTI LAUKAMAN RAHASTO	1 500,00	2 099,82
3091 ISÄ ROBERTIN RAHASTO	3 416,00	0,00
MUUT RAHASTOT	4 916,00	2 099,82
RAHASTOT	26 597,02	24 480,84
EDELLISTEN TILIKAUSIEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)		
3150 YLIJÄÄMÄ-/ALIJÄÄMÄJÄÄNNÖS	22 990,91	21 085,11
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ		
3155 TILIKAUDEN TULOS	-11 280,22	1 905,80
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	38 307,71	47 471,75
PAKOLLISET VARAUKSET		
MUUT PAKOLLISET VARAUKSET		
3700 LOMAPALKKAVARAUS	12 743,39	14 209,49
PAKOLLISET VARAUKSET	12 743,39	14 209,49
VIERAS PÄÄOMA		
LYHYTAIKAINEN		
SIIRTOVELAT		
4900 MUUT SIIRTOVELAT	1 500,00	1 898,06
LYHYTAIKAINEN	1 500,00	1 898,06
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	1 500,00	1 898,06
VASTATTAVAA	52 551,10	63 579,30

TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

Tilinpäätöksen laadinta- ja arvostusperiaatteet

Sijoitukset on arvostettu välittömään hankintamenuun.

Taseen liitetiedot	2005	2004
Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	0,00	10 244,86
Muut sijoitukset	42 114,81	42 114,81
Markkina-arvo	42 114,81	52 359,67

Tilinpäätöksen allekirjoitus

Helsinki 23.1.2006

Jukka Paarma
puheenjohtaja

Heikki Huttunen
varapuheenjohtaja

Markus Österlund
varapuheenjohtaja

Mari Malkavaara

Kati Myllymäki

Olavi Rintala

Teemu Sippo

Tilintarkastajan tilinpäätösmerkintä

Tilinpäätös on laadittu hyvän kirjanpitoavan mukaisesti. Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Helsinki

24.1.2006

Irmeli Surakka

Tuula Tapanainen

LUETTELO KÄYTETYISTÄ KIRJANPITOKIRJOISTA

Varsinaiset kirjanpitokirjat:

Sidottu tasekirja

Päiväkirja

Pääkirja

Kirjanpitomateriaali ja tositteet ovat paperimuodossa.

VASTAAVAA**PYSYVÄT VASTAAVAT**

AINEELLISET HYÖDYKKEET

1550 KONEET JA KALUSTO	
TASEARVO 1.1.2005	3 045,16
LISÄYS 2005	0,00
TILIKAUDEN POISTO 25%	-761,29
KONEET JA KALUSTO YHTEENSÄ 31.12	2 283,87

AINEELLISET HYÖDYKKEET YHTEENSÄ 2 283,87

MUUT SAAMISET

1950 KALEVA SJOIT.OPTIMI 801-84265	42 114,81
MUUT SAAMISET	42 114,81

SJOITUKSET YHTEENSÄ 31.12. 42 114,81

PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ 44 398,68

VAIHTUVAT VASTAAVAT

SAAMISET

LYHYTAIKAISET

SIIRTOSAAMISET

2690 MUUT SIIRTOSAAMISET	
KIRKON	
ELÄKERAHASTO VUOKRA 01/2006	677,95
MUUT SIIRTOSAAMISET YHTEENSÄ 31.12.	677,95

SAAMISET YHTEENSÄ 677,95

RAHAT JA PANKKISAAMISET

2910 NORDEA 101830-74403	7 474,47
--------------------------	----------

RAHAT JA PANKKISAAMISET YHTEENSÄ 31.12. 7 474,47

VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ 8 152,42

VASTAAVAA 52 551,10

VASTATTAVAA**OMA PÄÄOMA**

RAHASTOT

ERITYISMÄÄRÄYKSIN RAJOITETUT RAHASTOT

3070 STIPENDIRAHASTO

20 018,02

3071 INGA-BRITA CASTRENIN RAHASTO

1 663,00

ERITYISMÄÄRÄYKSIN RAJOITETUT RAHASTOT

21 681,02

MUUT RAHASTOT

3090 PENTTI LAUKAMAN RAHASTO

1 500,00

3091 ISÄ ROBERTIN RAHASTO

3 416,00

MUUT RAHASTOT

4 916,00

RAHASTOT

26 597,02

EDELLESTEN TILIKAUSIEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)

3150 YLIJÄÄMÄ-/ALIJÄÄMÄJÄÄNNÖS

22 990,91

TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ

3155 TILIKAUDEN TULOS

-11 280,22

OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ

38 307,71

PAKOLLISET VARAUKSET

MUUT PAKOLLISET VARAUKSET

3700 LOMAPALKKAVARAUS

12 743,39

PAKOLLISET VARAUKSET

12 743,39

VIERAS PÄÄOMA

LYHYTAIKAINEN

SIIRTOVELAT

4900 MUUT SIIRTOVELAT

SUOMEN VAPAAKIRKKO YLEISAVUSTUS 2006

1 500,00

SIIRTOVELAT YHTEENSÄ 31.12.

1 500,00

LYHYTAIKAINEN

1 500,00

VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ 31.12.

1 500,00

VASTATTAVAA**52 551,10**

HELSINKI 31.12.2005

PERRY JOHANSSON

AVUSTUKSET 2005

Yleisavustukset		2005	2004
Jäsenyhteisöt	The Anglican Church in Finland	0,00	0,00
	Finlands svenska baptistmission	500,00	500,00
	Finlands svenska metodistkyrka	340,00	340,00
	Fria Missionsförbundet i Finland	200,00	0,00
	International Evangelical Church in Finland	150,00	0,00
	Katolinen kirkko Suomessa	2 000,00	2 200,00
	Olaus Petri församlingen	500,00	500,00
		67	
	Suomen evankelisuterilainen kirkko	000,00	65 000,00
	Suomen Metodistikirkko	0,00	350,00
	Suomen ortodoksinen kirkko	2 000,00	1 850,00
	Suomen Pelastusarmeija	750,00	520,00
	Suomen Vapaakirkko	1 500,00	900,00
		74	
Yhteensä		940,00	72 160,00
Tarkkailijat	Suomen Adventtikirkko	200,00	200,00
	Suomen baptistiyhdyskunta	0,00	0,00
	Ystävien uskonnollinen Seura Kveekarit	0,00	0,00
	Kansan Raamattuseura	0,00	0,00
	Maailmanvaihto ICYE Finland	0,00	0,00
	Nuorten Naisten Kristillisten Yhdistysten L	140,00	140,00
	Opiskelijoiden Lähetysliitto	0,00	0,00
	Pyhän Henrikin pyhiinvaellusyhdistys	0,00	0,00
	Sinapinsiemen	0,00	0,00
	Suomen Ekumeenisen Kasvatuksen Yhd	0,00	354,26
	Suomen Ev.lut, Seurakuntien Lapsityön K	0,00	0,00
	Suomen kristillinen rauhanliike	0,00	0,00
	Suomen Kristillinen Ylioppilasliitto	0,00	0,00
	Suomen liikemiesten lähetysliitto	200,00	200,00
	Suomen Nuorten Miesten Kristillisten Yhd	0,00	0,00
	Suomen Piipaseura	0,00	0,00
	Suomen Poikien ja Tyttöjen Keskus	0,00	0,00
	Tuomasyhteisö ry	0,00	0,00
	Hiljaisuuden ystävät	0,00	0,00
	Finlands svenska pingstmission	0,00	0,00
Yhteensä		540,00	894,26
Muut	Helsingin ortodoksinen seurakunta	1 000,00	850,00
	Lahden seurakuntayhtymä	200,00	500,00
	Oulun ort. hiippakunta	0,00	100,00
	Turun ja Kaarinan seurakuntayhtymä	500,00	100,00
	Vantaan seurakuntayhtymä	0,00	350,00
Yhteensä		1 700,00	1 900,00
Yleisavustukset yhteensä		77 180,00	74 954,26
Valtion erityisavustukset			
	OPM, avustus nuorisajaostolle	5 500,00	5 000,00
	OPM, avustus NU-lehdelle	1 700,00	1 700,00
Yhteensä		7 200,00	6 700,00

Projektit	2005	2004
Vastuuviiikko		
Ulkoasiainministeriön tiedotustuki	5 700,00	5 700,00
Kirkot ja maahanmuuttajat		
Kirkon keskusrahasto	7 000,00	0,00
EYCE:n 35. yleiskokous Turussa		
Opetusministeriö	2 500,00	0,00
Turun arkkihiippakunnan tuomiokapituli	1 000,00	0,00
Borgå domkapitel	500,00	0,00
Kuopion hiippakunnan tuomiokapituli	500,00	0,00
Tampereen hiippakunta	500,00	0,00
Suomen ortodoksinen kirkko	500,00	0,00
Svenska Olaus Petri församling	100,00	0,00
Suomen Lähetysseura ry	500,00	0,00
Tuomasyhteisö ry	879,38	0,00
Yhteensä	6 979,38	0,00
Projektit yhteensä	19 679,38	5 700,00

SEN kolehtitulot 2002-2005

	2005	2004	2003	2002
	70	69		
Ev. lut. kirkon virallinen kolehti	623,16	767,07	70 988,30	66 240,23
Muut kolehdit	2 588,54	4 999,56	3 285,35	3 541,06
Yhteensä	73 211,70	74 766,63	74 273,65	69 781,29

TILINTARKASTUSKERTOMUS

Olemme tarkastaneet Suomen ekumeenisen neuvoston kirjanpidon, tilinpäätöksen ja hallinnon tilikaudelta 1.1.–31.12.2005. Hallituksen laatima tilinpäätös sisältää tuloslaskelman, taseen ja liitetiedot. Tilinpäätös osoittaa alijäämää 11 280,22 euroa. Suorittamamme tarkastuksen perusteella annamme lausunnon tilinpäätöksestä ja hallinnosta.

Tilintarkastus on suoritettu hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Kirjanpitoa sekä tilinpäätöksen laatimisperiaatteita, sisältöä ja esittämistapaa on tällöin tarkastettu riittävässä laajuudessa sen toteamiseksi, ettei tilinpäätös sisällä olennaisia virheitä tai puutteita. Hallinnon tarkastuksessa on selvitetty hallituksen jäsenten toimintaa neuvoston säännösten perusteella.

Lausunrossamme esitämme, että tilinpäätös on laadittu kirjanpitolain sekä tilinpäätöksen laatimista koskevien muiden säännösten ja määräysten mukaisesti. Tilinpäätös voidaan vahvistaa sekä vastuuvapaus myöntää hallituksen jäsenille ja muille vastuuvollisille tarkastamaltamme kaudelta.

Helsingissä tammikuun 24. päivänä 2006

Irmeli Surakka

Tuula Tapanainen

Julistus neljästä ekumeenisesta kiitos-, katumus- ja rukouspäivästä vuonna 2006

Plakat om fyra ekumeniska tacksägelse-, bot- och böndagar år 2006

Sukupolvien välinen yhteys ja ihmisarvoinen vanhuus

Ihmisen kokonaisvaltainen kehitys riippuu olennaisesti ihmissuhteista. Tähän vaikuttaa erityisesti sukupolvien välinen yhteys. Vanhempien ja lasten välinen yhteys on tässä keskeinen, mutta erityisesti kulttuuriperintöön kuuluvat asiat siirtyvät luontevasti isovanhemmilta lapsenlapsille. Tällaisia ovat muun muassa hyvät tavat, tieto menneestä, usko Jumalaan ja rukous.

Raamatussa korostuvat vanhempien kunnioitus ja sukupolvien välinen yhteys (2. Moos. 20:12). Vanhuus ja elämäkokemus rinnastetaan toisiinsa, ja pitkä ikä nähdään Jumalan siunauksena. Herran armo pysyy ajasta aikaan, se on ikuisen. Polvesta polveen ulottuu hänen uskollisuutensa kaikkiin, jotka pysyvät hänen liitossaan. (Ps.103:17–18).

Aiemmin pitkän iän saavuttaminen oli melko harvinaista, kun taas nykyisin yhä useammat saavuttavat korkean iän. Sukupolvien välinen yhteys on kuitenkin heikentynyt. Yleinen ymmärrys sukupolvien ketjusta ja historian merkityksestä on katoamassa. Yhtenä syynä tähän on se, että jatkuvuutta ja perinteitä ei arvosteta. Elämä on rajallinen, ja elämässä myös tarvitaan rajoja. Niiden asettaminen luo turvallisuutta. Oikein tekemisen opettaminen ja siihen rohkaiseminen ovat asioita, jotka siirtyvät sukupolvelta toiselle.

Nyky-yhteiskunnassa elämän henkiset perusarvot hautautuvat helposti taloudellisten arvojen alle. Tämä näkyy esimerkiksi siinä, että mielikuva nuoruudesta, vahvuudesta ja kauneudesta korostuu yhä useammin. Ihminen ei elä kuitenkaan ikuisesti maan päällä (Ps. 90:10,12). Ihmiselämän kokonaisvaltainen ja jatkuva kehitys on aina pidettävä mielessä. Elämä ei ole ikuista nuoruutta; se on jatkuvaa kehitystä, jossa jokainen elämänvaihe on arvokas ja tärkeä.

Lätkäs ihminen voi olla läheisilleen toivon ja turvan ilmentymä. Hän voi rohkaista nuoria uskomaan, että elämästä selviää. Korkea ikä voi olla tärkeä voimavara, sen ei tarvitse olla taakka. Ikääntynyt ihminen voi pelkällä olemuksellaan valaa nuoreen turvallisuudentunnetta ja olla monella tapaa siunaukseksi hänen elämässään (1. Moos. 48:8–9). Hän voi tarjota turvallisen olkapään silloin, kun lapsen omat vanhemmat eivät voi. Hän voi olla tärkeä osa monen ihmisen turvaverkkoa.

Yhteiskunnassa kaivataan yhä enemmän eri sukupolvien keskinäistä kunnioitusta. Siksi on tärkeää luoda mahdollisuuksia sukupolvien kohtaamiselle. Kun suuret ikäluokat jäävät eläkkeelle, olisi tärkeää, että heidän resurssiaan voitaisiin hyödyntää sekä kirkoissa että yhteiskunnassa.

Vanhuus on osa elämää, sen rikkautta. Ihmisarvo säilyy elämän alusta sen loppuun asti. Ihmisarvo ei perustu siihen, mitä ihminen pystyy suorittamaan. Meidän tulisi rakentaa lähimmäisillemme ihmisarvoinen vanhuus tietoisina siitä, että jokainen meistä on aikanaan samassa elämänvaiheessa.

Helsingissä 18. marraskuuta 2005

Tasavallan presidentti

Tarja Halonen

Gemenskap mellan generationerna och en människovärdig ålderdom

Människans utveckling är beroende av människorelationer. Hur man utvecklas påverkas särskilt av gemenskapen mellan generationerna. Kontakten mellan föräldrar och barn är central i det här sammanhanget, men sådant som hör till kulturarvet förmedlas naturligt från far- och morföräldrar till barnbarn. Bland det som överförs finns etikett och god ton, kunskap om det som varit, tro på Gud och bön.

Bibeln betonar respekten för föräldrar och gemenskapen mellan generationerna. (2 Mos 20:12). Ålderdom och livserfarenhet likställs och hög ålder uppfattas som en Guds välsignelse. Evigt varar Herrens nåd mot dem som fruktar honom. Hans trofasthet når till kommande släkten när man håller hans förbund. (Ps 103:17–18).

Tidigare var hög ålder ovanligt, medan människor i vår tid allt oftare uppnår hög ålder. Trots det har gemenskapen mellan generationerna blivit svagare. En allmän förståelse av generationskedjan och historiens betydelse håller på att försvinna och en orsak till det är att kontinuitet och traditioner inte längre värdesätts. Livet är begränsat och i livet behövs också gränser. Att sätta gränser skapar trygghet. Att man ska handla rätt och uppmuntra till rätta handlingar är sådant som ges vidare från generation till generation.

I dagens samhälle begravs livets andliga värden under ekonomiska värderingar. Det här märks till exempel i att man allt oftare betonar ungdom, styrka och skönhet. Människan lever inte för evigt på jorden (Ps 90:10,12). Man får inte glömma bort att en människa utvecklas som helhet och att det är en fortgående utveckling. Livet består inte av en evig ungdom, utan handlar om att man fortsätter att utvecklas och att varje livsskede är värdefullt och viktigt.

En äldre människa kan ge sina medmänniskor både hopp och stöd. Hon kan uppmuntra unga att inse att man klarar sig genom livet. Hög ålder kan vara en resurs, den behöver inte vara en börda. En ålderstigen människa kan helt enkelt genom att finnas till ge en ung människa trygghet och på många sätt vara en välsignelse i den ungas liv. (1 Mos 48:8–9). Hon kan erbjuda tröst när barnets föräldrar inte kan göra det. Hon kan ha en viktig roll i många människors skyddsnet.

I samhället finns ett allt större behov av respekt mellan olika generationer. Därför är det viktigt att skapa möjligheter för människor som representerar olika generationer att mötas. När de stora åldersklasserna går i pension är det viktigt att kunna ta till vara deras resurser i både kyrkor och samhälle. Ålderdomen är en del av livet och dess rikedom. Människovärdet består hela livet ut och en människas människovärde grundar sig inte på vad hon kan prestera. Vi bör bygga en människovärdig ålderdom för våra medmänniskor, medvetna om att var och en av oss en dag kommer att befinna oss i samma livssituation.

Helsingfors den 18 november 2005
Republikens president
Tarja Halonen

23.11.2005

Arvoisa ulkomaankauppa- ja kehitysministeri

Vesi on ihmisoikeus.

Tämä todetaan YK:n ihmisoikeussopimuksissa, jotka Suomi on allekirjoittanut.

YK:n vuosituhattavoitteet voivat toteutua vain, jos veden saatavuus on turvattu.

Nykyisin yli miljardi ihmistä on vailla puhdasta juomavettä ja mikäli nykyinen kehitys jatkuu, kahdenkymmenen vuoden kuluttua kaksi kolmasosa planeetan väestöstä kärsii veden niukkuudesta. Maailman kauppajärjestö WTO:ssa vetä käsitellään palvelukaupan yleissopimuksen GATSin puitteissa. EU on GATS-neuvotteluissa pyrkinyt avaamaan kehitysmaiden vesipalveluita kansainväliselle kilpailulle.

Toisin kuin on oletettu, vesihuollon yksityistäminen ei ole parantanut kehitysmaiden vesitilannetta. Siksi on tärkeää, että kehitysmaiden julkisen vesihuollon kehittämistä tuetaan avustusvaroin.

Vettä kaikille oikeudenmukaisesti

Me allekirjoittaneet vaadimme,

- että Suomi vastustaa politiikassaan kehitysmaiden veden muuttamista voiton tavoittelun välineeksi ja toimii erityisesti sen puolesta, että vesi poistetaan maailman kauppajärjestön palvelukaupan yleissopimuksen piiristä.
- että Suomi asettaa kaikessa kehitysyhteistyössään tärkeälle sijalle kehitysmaiden vesihuollon ja nostaa kehitysyhteistyömäärärahasa 0,7 prosenttiin bruttokansantulosta.

Vetoomuksen organisoivat Kirkkojen kansainvälinen vastuuviikko www.vastuuviikko.fi

Allekirjoittajia oli noin 20 000.

*Työryhmät ja niiden jäsenet
Arbetsgrupper och dess medlemmar*

*Näköala-Utsikt -lehden toimituskunta
Tidningen Näköala-Utsikt's redaktionskommitté*
Rovasti Heikki Jääskeläinen, lut.
Mediakehitysohjaaja Thorleif Johansson, lut.
Pastori Markku Salminen, ort.
Päätoimittaja Marko Tervaportti, kat.
Toimistos sihteeri Sirpa-Maija Vuorinen, SEN
Toimituss sihteeri Sanna Ylä-Jussila, SEN
Pääsihteeri Jan Edström, SEN

*Rukouspäivätyöryhmä
Böndagsarbetsgruppen*
Isä Markku Salminen (ort.), pj
Kirkkoherra Kaiku Mäenpää (lut.)
Johtaja Kai Vahtola (lut.)
Ylisihteeri Arja Laukkanen (SVKN)
Pääsihteeri Jan Edström (SEN), sihteeri

*Lähetysyhteistyöryhmä
Missionsarbetsgruppen*
Jan Edström (SEN), puheenjohtaja
Eeva Tervala (SVKN)
Matti Korpiaho (SLN)
Rauno Mikkonen (SLN)
Soili Penttonen (SEN)
Jari Portaankorva (SLN)
Soile Salorinne (SVKN)
Kari Tassia (SLN)
Marino Trevisini (SEN)
Maija-Tuulikki Tassia, sihteeri

*Nordic-Focccisa -koordinaatiotyöryhmä
Nordic-Focccisa -koordinationsarbetsgrupp*
Pääsihteeri Jan Edström (SEN)
Suunnittelija Maija Hakulinen (KUA)
Lähetys sihteeri Hannu Paavola (Ev.lut. Kirkon ulkoasiain osasto)

*SEN:n edustajat eri työryhmissä
ERF:s representanter i olika arbetsgrupper*

Kirkko Suomessa 850 vuotta -juhluvuosi
Jan Edström, päätoimikunnan jäsen

Svenska Bibelsällskapets huvudmannaråd
TD Risto Nurmela, Teologiska fakulteten vid Åbo Akademi
Ersättare: TM Marika Björkgren, TF vid ÅA

*Ev.lut. kirkon Väkiavallasta sovintoon 2001–2010-työryhmä
Ev.luth. kyrkans arbetsgrupp för Ickevaldsårtiondet 2001–2010*
Jan Edström, kutsuttu jäsen

Nordisk ekumenisk kvinnokommitté (NEKK)
TM Yvonne Terlinden (luth.)

*Euroopan kristittyjen naisten ekumeeninen foorumi / Ekumeniskt forumet
för Europas kristna kvinnor (EFECW)*
Hallituksen jäsen: TM Anne Lagerstedt,
SEN:n naisjaoston sihteeri (lut.)

Life and Peace Institute (hallitus)
Kehitysyhteistyöneuvos Elsi Takala (ort.), Ulkoministeriö

Ekufin-verkosto / Eku Fin-nätverket
Suomalaisten ekumeenisissa luottamustehtävissä toimivien verkosto
Koollekutsuja / sammankallare: Jan Edström

Vastuuviikko / Ansvarsveckan

Yhteistyöryhmä 2004–2005
Jan Edström (SEN, pääsihteeri), puheenjohtaja
Elina Huhta (KUA, projektisihteeri), sihteeri
Ann-Britt Kaca (KCSA:n vastuuvuikon projektisihteeri)
Marja Kantanen (KUA, kirkon diakonia ja yhteiskuntatyö)
Teo Merras, (SEN, ort.)
Pekka Nummela (KUA, kirkon kasvatusta ja nuorisotyö)
Hannu Paavola (KUA, kirkon lähetystyön keskus)
Kalevi Sidebras (SEN, kat.)
Krista Susi (SEN, Kirkkopalvelut)
Ulf Särs (KUA, kouluttaja)
Sanna Ylä-Jussila (SEN, vastuuvuikon projektisihteeri)
Gunnar Weckström (KCSA, johtaja)

Aineistotyöryhmä
Yhteistyöryhmä asetti aineistotyöryhmän, johon kuuluivat:
Ilkka Sipiläinen, puheenjohtaja
Timo Frilander
Sirikka-Liisa Havunen
Ann-Britt Kaca
Mika Korvensola
Sari Laaksonen

Lassi Salvi
Ulf Särs

Tiedotustyöryhmä
Timo Frilander, KUA
Katriina Harviainen, KT
Åsa Holmviik, KCSA
Elina Manninen, KUA
Ulf Särs, KUA
Sanna Ylä-Jussila, SEN

*SEN:n jäsenyhteisöt ja niiden edustajat
ERF:s medlemsamfund och deras representanter*

The Anglican Church in Finland (2)
Rev. Rupert Moreton
Mr Charles Vane-Tempest
Finlands svenska baptistmission (2)
Kommunalrådet Erik Liljeström
Missionsföreståndare Nils-Erik Vikström
Finlands svenska metodistkyrka (2)
Pastor Leif-Göte Björklund
Pastor Mayvor Wärn-Rancken
Fria Missionsförbundet i Finland (2)
Missionsledare Kaj Holtti
Ped. mag. Henrik Nymalm
International Evangelical Church in Finland (1)
Pastori Timo Keskitalo
Katolinen kirkko Suomessa (2)
Piispa Józef Wróbel
Isä Teemu Sippo
Olaus Petri församlingen (1)
Kyrkoherde Jan Gehlin
Suomen evankelisuterilainen kirkko (20)
Arkkipiispa Jukka Paarma
Piispa Voitto Huotari
Piispa Simo Peura
Piispa Erik Vikström
Toiminnanjohtaja Pauliina Arola
Kirkkoneuvos Risto Cantell
Rovasti Pekka Hietanen
Johtaja Ilkka Kantola
TL Veijo Koivula
Prosten Anders Laxell
Tiedottaja Mari Malkavaara
Pastori Tuija Mannström
Lääninrovasti Jaana Marjanen
Ylilääkäri Kati Myllymäki
Peruskoulunopettaja Tuula Rikala
Opetuspäällikkö Kaisa Rönkä
FT Minna Saarela-Maunumaa
Tuomiorovasti Simo S. Salo
KM Mirka Torppa
TT Pirjo Työri
Suomen Metodistikirkko (2)
Pastori Soile Salorinne
Pastori Johan Salminen
Suomen ortodoksinen kirkko (10)
Arkkipiispa Leo
Metropoliitta Panteleimon
Pastori Andreas Hjertberg
Pastori Heikki Huttunen
Rovasti Elias Huurainen
TM Marianne Kantonen
Toimituspäällikkö Pekka Kukkonen
Ylidiakoni Juha Lampinen
Dosentti Johanna Lasonen
Pastori Markku Toivanen
Suomen Pelastusarmeija (2)
Ylisihteeri Arja Laukkanen
Majuri Petter Kornilow
Suomen Vapaakirkko (2)
Kirkkokunnanjohtaja Olavi Rintala
Päätoimittaja Hannu Lahtinen
*Tarkkailijat ja niiden edustajat
Observatörer och deras representanter*
Suomen Adventtikirkko
Esimies Atte Helminen
Suomen baptistiyhdistyskunta
Rehtori Lauri Kotkavuori
Ystävien uskonnollinen Seura Kveekarit
Yrittäjä Antti Pelkola
Finlands svenska pingstmission
Pastor Kaj Kanto
Hiljaisuuden ystävät
Toiminnanjohtaja Mikko Peura

Kansan Raamattuseura
Toiminnanjohtaja Hannu Nyman
Maailmanvaihto ICYE Finland
Diakoni Heini Sirola
Nuorten Naisten Kristillisten Yhdistysten Liitto
Pääsihteeri Pirjo-Liisa Penttinen
Opiskelijoiden Lähetysliitto
Teol. yo Juhana Sihvo
Pyhän Henrikin pyhiinvaellusyhdistys
Agrologi Sakari Heikkilä
Sinapinsiemen
Teol. yo Tanja Roiha
Suomen Ev.lut. Seurakuntien Lapsityön Keskus
Pääsihteeri Kalevi Virtanen
Suomen kristillinen rauhanliike
Pääsihteeri Risto Pontela
Suomen Kristillinen Ylioppilasliitto
Fil. yo Niina Toivanen
Suomen Liikemiesten Lähetysliitto
Toiminnanjohtaja Lasse Vahtola
Suomen Nuorten Miesten Kristillisten Yhdistysten Liitto
Pääsihteeri Jaakko Koikkalainen
Suomen Pipliaseura
Pääsihteeri Markku Kotila
Suomen Poikien ja Tyttöjen Keskus
Toiminnanjohtaja Timo Sainio
Tuomasysteisö
Pastori Jaana Ranttilä

Jäsenyhteisöjen ja tarkkailijoiden edustajat jaostoissa
Av medlems- och observatörsamfundens utsedda representanter i sektioner

Neuvoston jäsenet ja tarkkailijat voivat nimetä edustajansa jaostoihin. Jaostot seuraavat oman aihepiirinsä koti- ja ulkomaista keskustelua, työskentelevät eri projektien puitteissa sekä järjestävät ekumeenisia seminaareja ja tilaisuuksia ajankohtaisista kysymyksistä.

Rådets medlemsamfund och observatörer kan utse representanter till sektionerna. Sektionerna följer med den nationella och internationella diskussionen rörande deras ansvarsområden, arbetar med olika projekt samt ordnar seminarier och samtal i aktuella frågor.

Eettisten kysymysten jaosto / Sektionen för etiska frågor

Suomen ev.lut. kirkko
Terv.huollon lehtori Helena Lauriala
LL, TK Kalle Mäki
Ylilääkäri Liisa Maria Voipio-Pulkki
Suomen ortodoksinen kirkko
LL Seppo Pesonen
Erikoislääkäri, FT Raimo Puustinen
Katolinen kirkko Suomessa
LL Markku Vähätalo
Suomen Adventtikirkko
TM Leif Hongisto
Suomen kristillinen rauhanliike
Pääsihteeri Risto Pontela
Suomen Liikemiesten Lähetysliitto
Toiminnanjohtaja Lasse Vahtola
Sihteeri: pastori Kaisa Iso-Herttua

Kasvatusasiain jaosto / Sektionen för fostran

Suomen ev.lut. kirkko
Lehtori Annikki Huhta
Lehtori Hannu Koskinen
Lehtori Pirkko Lintula
KM, diakoni Liisa Luukkonen
Lehtori Anja Tolonen
KM Mirka Torppa
Suomen ortodoksinen kirkko
Uskonnonopettaja Juha Järvinen
TM, seurakuntalehtori Juhani Räsänen
varajäsen: Lehtori Risto Aikonen
Suomen Metodistikirkko
Pastori Mika Partanen
Katolinen kirkko Suomessa
Opetuskoordinaattori Irene Kurikka
Suomen Adventtikirkko
Opettaja Kari Heikkinen
NNKY-liitto
Nuorisotyönohjaaja Liisa Siikanen
Suomen Poikien ja Tyttöjen Keskus
Koulutussihteeri Juha Kinanen
Sinapinsiemen
Pastori Eikka Kähärä
Suomen Pipliaseura
Koulutuspäällikkö Juha Ropponen

Naisjaosto / Kvinnosektionen

Suomen ev.lut. kirkko
Tiedottaja Mari Malkavaara
Pastori Aino Salovius
TM Yvonne Terlinden
Suomen ortodoksinen kirkko
TM Aino Nenola
Järjestösihteeri Riitta Ranttilä
Katolinen kirkko Suomessa
Sisar Theresa Jezl
Suomen Metodistikirkko
FM Iris Rajamaa
Suomen Pelastusarmeija
Majuri Sirkka Paukku
Suomen Adventtikirkko
Terhi Turka
NNKY-liitto
Teol. yo Monika Pensar-Granroth
Suomen Kristillinen Ylioppilasliitto
Teol. yo Tanja Roiha
Suomen kristillinen rauhanliike
TM Anne Lagerstedt
Kansan Raamattuseura
Pastori Eija Kemppi
Sinapinsiemen
Pastori Stina Finne

Nuorisajaosto / Ungdomssektionen
Jaosto voi hyväksyä tarkkailijoita kristillisistä järjestöistä myös SEN:n jäsen- tai tarkkailijayhteisöjen ulkopuolelta.

The Anglican Church in Finland
Rev. Tuomas Mäkipää
Diakoni Anna Walker
Finlands svenska metodistkyrka
Anna Hamberg
Katolinen kirkko Suomessa
Marko Pitkäniemi
Mus. opisk. Pilvi Listo-Tervaportti
Suomen Pelastusarmeija
Opettaja Kati Kivistö
Suomen ev.lut. kirkko
Teol. yo Miika Ahola
TM Riikka Myllys
Suomen ortodoksinen kirkko
Teol. yo Riina Nquyen
Teol. yo Marianne Haverinen
Suomen Metodistikirkko
Terv.h. yo Henrik Kuusipalo
Suomen Vapaakirkko
Nuorisopastori Sami Lehto
Kansan Raamattuseura
Valt. yo Inka Lindroos
NNKY-liitto
Psyk. yo Aura Nortomaa
NMKY-liitto
TM Harri Peltomaa
Opiskelijoiden lähetysliitto
Teol. yo Laura Hytti
Sinapinsiemen
Mus. yo Sanna Akkanen
Suomen Adventtikirkko
Mariel Pilois
Suomen Kristillinen Ylioppilasliitto
Teol. yo Suvi-Maria Junni
Suomen Poikien ja Tyttöjen keskus
Kurssisihteeri Tuovi Varis

Tarkkailijoiksi kutsuttu

Teologian ylioppilaiden tiedekuntayhdistys
Teol. yo Ilari Lahtela
Körttiopiskelijat
Teol. yo Jaakko Antila

Sihteeristö
Sihteeri: teol. yo Jussi Junni
Koulutussihteeri: pastori Anna-Maija Viljanen-Pihkala ja Laura Hytti
Toiminnallinen sihteeri: Sami Lehto
Kv-sihteeri: Miika Ahola
EYCE-yhdyshenkilö: Inka Lindroos

Opillisten kysymysten jaosto / Sektionen för lärofrågor

Suomen ev.lut. kirkko
Mediakehitysjohtaja Thorleif Johansson
Dosentti Sammeli Juntunen
Pastori Tuija Mannström

Piispa Simo Peura
 Pastori Antti Saarelma
 TD Bernice Sundkvist
 Dosentti Timo Vasko
Suomen ortodoksinen kirkko
 TL, lehtori Pekka Metso
 TM, pastori Mikael Sundkvist
Katolinen kirkko Suomessa
 Kirkkoherra Marino Trevisini
Suomen Pelastusarmeija
 Majuri Antero Puotiniemi
The Anglican Church in Finland
 Rev. Mika Pajunen
Suomen Metodistikirkko
 Pastori Tapani Rajamaa
Suomen baptistiyhdyskunta
 Rehtori Lauri Kotkavuori
Suomen Adventtikirkko
 Pastori Atte Helminen
Suomen Vapaakirkko
 Rehtori Väinö A. Hyvönen
Kansan Raamattuseura
 Pastori Erkki Taivainen
Sinapinsiemen
 TM Kari M Rantilä
Suomen Kristillinen Yoppilasliitto
 Teol. yo Miika Ahola
Opiskelijoiden lähetysliitto
 Teol. yo Matti Nikkanen
 Kutsuttu: Seurakunnanjohtaja *Klaus Korhonen* (hell.)
 Pääsihteeri *Eeva Tervala*, SVKN
 Sihteeri: KM, MuM, teol. yo Tapani Saarinen
Paikallisen ekumenian jaosto / Sektionen för lokal ekumenik
Suomen ev.lut. kirkko
 Kirkkoherra Martti Hirvonen
 Pastori Veli-Pekka Järvinen
 KM Kirsti Keltikangas
 TL Veijo Koivula
 Rovasti Marja Kosonen
 Pastori Timo Pokki
 Rekisterinjohtaja Oiva Voutilainen
Suomen ortodoksinen kirkko
 Rovasti Arto Leskinen
 Pastori Kalevi Kasala
Katolinen kirkko Suomessa
 Isä Teemu Sippo
Suomen Pelastusarmeija
 Majuri Aino Muikku
The Anglican Church in Finland
 Rev. Rupert Moreton
Suomen Adventtikirkko
 Pastori Taisto Hillberg
NNKY-liitto
 Koulukuraattori Eija Huovinen
Suomen kristillinen rauhanliike
 Kirkkoherra Nils Rönnholm
Suomen Vapaakirkko
 Pastori Arto Kortemaa
Suomen Liikemiesten Lähetysliitto
 Kehittämispäällikkö Erkki Haarala
Suomen Pipliaseura
 Tiedotuspäällikkö Marja Rassi
 Yhteispäällikkö Tuuli Kela
Sektionen för finlandssvensk ekumenik
Ev.-luth. kyrkan i Finland
 Kontraktspastor Tor-Erik Store
 Kyrkoherde Johan Westerlund
Ortodoxa kyrkan i Finland
 Pastor Andreas Hjertberg
Katolska kyrkan i Finland
 Översättare Sara Torvalds
Frälsningsarmén i Finland
 Socionom Gun-Viv Glad-Jungner
Finlands svenska baptistmission
 Kommunalförbundet Erik Liljeström
Fria Missionsförbundet i Finland
 Missionsledare Kaj Holtti
Finlands svenska metodistkyrka
 Pastor Leif-Göte Björklund
 Pastor Mayvor Wärn-Rancken
The Anglican Church in Finland
 Mr Charles Vane-Tempest
Adventkyrkan i Finland
 Gösta Kungssköld

Finlands kristliga fredsörelse
 Redaktör Ulf Särs
Finlands svenska pingstmission
 Pastor Kaj Kanto
Stipendiasiaian sihteeri / Sekreterare för stipendieärenden
 Pastori Elina Hellqvist

Hallitus / Styrelse

Puheenjohtaja / Ordförande
 Arkipiispa Jukka Paarma, lut.
Varapuheenjohtajat / Viceordföranden
 Piispa Voitto Huotari, lut.
 Pastori Heikki Huttunen, ort.
 VTT Markus Österlund, FMF
Muut jäsenet / Övriga medlemmar
 Toiminnanjohtaja Pauliina Arola, lut.
 (varajäsen: tiedottaja Mari Malkavaara, lut)
 Yliääkäri Kati Myllymäki (varajäsen: rovasti Pekka Hietanen)
 Kirkkokunnanjohtaja Olavi Rintala, vap.
 (varajäsen: päätoimittaja Hannu Lahtinen, vap.)
 Isä Teemu Sippo, kat.

Toimisto / Kansli

Pääsihteeri / Generalsekreterare
 Jan Edström, jan.edstrom@ekumenia.fi

Toimistos sihteeri / Byråsekreterare
 Sirpa-Maija Vuorinen, sirpa-maija.vuorinen@ekumenia.fi

Projektisihteeri / Projektsekreterare
 Sanna Ylä-Jussila, sanna.yla-jussila@ekumenia.fi

Rahastonhoitaja / Skattmästare
 Perry Johansson, perry.johansson@ekumenia.fi

Katajanokankatu / Skatuddsgatan 7 A
 PL / PB 185
 00161 Helsinki / Helsingfors

Puh. / Tfn: (09) 180 2369
 Fax: (09) 174 313
 www.ekumenia.fi

Luettelo käytetyistä lyhenteistä

BAG = Ökumenische Bundesarbeitsgemeinschaft Asyl in der Kirche
 CUAHA = Churches United in the struggle against hiv/aids in Southern and Eastern Africa
 EFECW = Ecumenical Forum for European Christian Woman
 EHAIA = Ecumenical hiv/aids Initiative in Africa
 EIN = Ekumenisk Institut för Norden
 EYCE = Ecumenical Youth Forum for Europe
 FOCCISA = Forum of Councils of Churches in Southern Africa
 FS = Frikyrklig Samverkan
 KCSA = Kyrkans central för det svenska arbetet
 Ketko = Kansainvälisen ja ekumeenisen toiminnan koulutusohjelma
 KMN = Kirkkojen maailmanneuvosto
 KO = Kristillinen Opintokeskus
 KUA = Kirkon Ulkomaanapu
 MOD = Mongfald och Dialog
 NCC = National Councils of Churches
 NCC-Nordic = National Councils of Churches in Nordic Countries
 NEKK = Nordisk Ekumenisk Kvinnokommitté
 NESS = Nordisk ekumenisk sekreterarsamling
 NMKY = Nuorten Miesten Kristillinen Yhdistys
 NNKY = Nuorten Naisten Kristillinen Yhdistys
 Okj = Opillisten kysymysten jaosto
 PaFo = Paikallisekumeeninen foorumi
 PEAD = Proposed Ecumenical Alliance for Development
 Pej = Paikallisen ekumenian jaosto
 SB = Svenska Bibelsällskapet
 SKR = Sveriges Kristna Råd
 SLN = Suomen Lähetysneuvosto
 SLS = Suomen Lähetysseura
 SVKN = Suomen vapaakristillinen neuvosto

PÄÄTÖKSENTEKO / BESLUTSPROCESS

JÄSENKIRKOT / MEDLEMSKYRKOR

NEUVOSTON KOKOUS / RÅDETS MÖTE

HALLITUS / STYRELSE

PÄÄSIHTEERI / GENERALSEKRETERARE

JAOSTOT / SEKTIONER

TYÖRYHMÄT / ARBETSGRUPPER

TOIMISTO / KANSLI

Neuvoston kokous / Rådets möte

SEN:n korkein päättävä elin on kokous, joka kokoontuu kevätkokoukseen ja syyskokoukseen. Ylimääräinen kokous voidaan pitää hallituksen katsoessa sen tarpeelliseksi.

Päätösvaltaa yleiskokouksessa käyttävät jäsenkirkkojen / -yhteisöjen edustajat. Kullakin jäsenkirkolla / -yhteisöllä on yleiskokouksessa kaksi puhe- ja äänivaltaista edustajaa sillä poikkeuksella, että Suomen evankelisluterilaisella kirkolla on 20 edustajaa, Suomen ortodoksisella kirkolla 10 edustajaa ja niillä jäsenyhteisöillä, jotka ovat yksittäisiä seurakuntia, kullakin yksi edustaja.

ERF:s högsta beslutande organ är dess möte, som sammanträder till vårmöte och höstmöte. Extra möte kan hållas om styrelsen anser det nödvändigt.

Medlemssamfundens representanter har beslutanderätt i generalmötet. Varje medlemssamfund har två representanter med yttranderätt och rösträtt med undantag av evangelisk-lutherska kyrkan i Finland som har 20 representanter och Finlands ortodoxa kyrka som har 10 representanter. Medlemmar som utgörs av enskilda församlingar har vardera en representant.

Hallitus / Styrelsen

Toimeenpanevana elimenä on hallitus, jonka syyskokous valitsee. Hallituksessa tulee olla vähintään yksi jäsen luterilai-

sesta kirkosta, ortodoksisesta kirkosta, katolisesta kirkosta, suomenkielisestä vapaasta kristillisyydestä, ruotsinkielisestä vapaasta kristillisyydestä.

Styrelsen är verkställande organ och väljs av höstmötet. I styrelsen bör finnas representanter för lutherska kyrkan, ortodoxa kyrkan, katolska kyrkan, finska frikyrkligheten och finlandssvenska frikyrkligheten.

Jaostot / Sektioner

Jäsenet ja tarkkailijat voivat nimetä edustajansa jaostoihin. Toiminnallisesti jaostot kuuluvat SEN:n hallituksen alaisuuteen. Jaostot seuraavat oman aihepiirinsä koti- ja ulkomaista keskustelua, työskentelevät eri projektien puitteissa sekä järjestävät ekumeenisia seminaareja ja tilaisuuksia ajankohdallisista kysymyksistä.

Medlemssamfund och observatörer kan utse representanter till sektionerna. Organisatoriskt fungerar sektionerna underställda styrelsen. Sektionerna följer med den nationella och internationella diskussionen rörande deras ansvarsområden, arbetar med olika projekt samt ordnar seminarier och samtal i aktuella frågor.